

Reggeli Ujság

16. évfolyam 188. szám

Szerkeszti
Andree Dezsó

Novisád, 1935 augusztus 11. vasárnap

Földet ad a Reggeli Ujság

Toulonban és Brestben helyreállt a rend

Az őrizetbevevett zavargók nagy része nem az állami üzemek alkalmazottja

Párisból jelentik: Toulonban és a bresti hadikikötőkben pénteken teljes nyugalom volt. Mindkét városban a nap rendezettség nélkül telt el.

A touloni arzenál munkásainak küldöttsége megjelent az alprefektusnál és kijelentette, hogy az arzenál munkásai nem azonosíthatók az éjszakai zavargásokkal.

Bár pénteken senki sem zavarta meg a rendet, Toulon város polgármestere mégis hűdalmányokat ragasztott ki az elrendelt óvintézkedésekről, amelyek bizonyos tekintetben hasonlítanak az ostromállapothoz.

A polgármester felszólítja a lakosságot, hogy szükség nélkül ne tartózkodják az utcákon.

Kerülje a csoportosulást és mindazok, akik este 9 óra után az utcán tartózkodnak, kellemetlenségeknek tehetik ki magukat.

Az alprefektus megcáfolta azokat a híreket, mintha a touloni gázgyárban robbanás történt volna. Kijelentette, hogy

az őrizetbevevett és megsebesült személyek között alig van állami üzemi munkás.

Nagyrészüik rakodómunkások és nem nagyon kifogástalan előéletűek akik fosztogatásra akarták felhasználni az alkalmat. Pénteken az őrizetbevevett közül harminchármat szabadon engedtek.

Negyvenötöt átadták a bíróságnak, amely gyorsított eljárás alapján ítélkezik feletük.

Ezek között egy olasz, egy spanyol és egy lengyel van. Két súlyosan sebesült állapota még mindig aggodalomra ad okot.

A megyefőnökök Lavalnál

Párisból jelenti az AVALA: Pénteken történt meg a harmadik köztársaság életében először, hogy az összes megyefőnökök összegyűltek Párisban.

Laval miniszterelnök felvettette előttük az új szükségrendeleteket, amelyeket a kormány a frank és a gazdasági élet megvédése érdekében adott ki. A megbeszélésről egyedül Finistère megye főnöke hiányzott, a touloni és bresti események miatt.

Ismét tüntettek Algírban

Párisból jelenti az AVALA: A Havas ügynökség jelenti az algíri Bonnesből, hogy ott az egyesült munkásszindikátus kezdeményezésére uccatüntetések voltak a kormány rendeletei ellen. A tüntetők nagy számban gyűltek össze a város főterén. A tömeget, amely már fenyegető magatartást kezdett tanúsítani, végül is a védőgárda oszlatta fel.

Az oráni törvényszék pénteken ítélkezett néhány kommunista felett, akik a legutóbbi zavargásokat irányították. Ez alkalommal

a helybeli kommunisták tüntettek a törvényszéki palota előtt. Nyomban rendőrség és csendőrség jelent meg a helyszínen, hogy szétoszlassa a tömeget.

Tíz kommunista rátámadt egy esendőre, aki erre fegyverét használta és megsebesítette egyik támadóját. A sebesültet kórházba szállították.

sajtó szerint

ez első jele Amerika ébredésének, amely nem akar többé háborukat finanszírozni.

Ha Olaszország vagy bármely más állam hadianyagot akar vásárolni az Egyesült Államokban, ezt a jövőben csak készpénzért teheti — írja az amerikai sajtó.

Eden titokzatos javaslata

Londonból jelentik: A Morning Post szerint Eden angol miniszter a párisi háromhatalmi értekezlet elé végleges javaslatot terjeszt, amelynek tartalmát azonban egyelőre szigorúan titkolják. Politikai körökben azt hangsúlyozzák, hogy

Olaszország feltétlenül megnyerné Anglia jóindulatu támogatását, ha kötelezné magát arra, hogy a Csana-tó környékén tiszteletben tartja az angol érdekeket.

Mértékadó angol körökben még röviddel ezelőtt is azt állították, hogy Anglia magatartását e kérdésben kizáróan elvi megfontolások határozták meg. Később már arra kezdtek célozni, hogy Abessziniának olasz részről történő megszállása veszélyeztetné Anglia egyiptomi helyzetét. Így tehát

arra kell számítani, hogy Eden és Aloisi a párisi tanácsokzáson minden kérés nélkül ki fogják fejteni véleményüket és így Lavalnak a békéltető kényes szerepe jutna.

A lap rámutat arra, hogy a megegyezést esetleg megnehezíti az, hogy

Abesszínia engedélyt adott egy svájci vállalatnak arra, hogy Addis-Abeba és Szudán között utat építsen.

Ez az ut jelentős mértékben elősegítené az Abesszínia és Szudán közötti kereskedelmi forgalom fejlődését.

Eden érkezését kedd estére várják Párisba. Az angol megbízott az értekezlet tartama alatt állandó összeköttetésben fog állni a Franciországnak üdülő Baldwin miniszterelnökkel.

A Matin londoni jelentése szerint angol politikai körökben meglepetést keltett, hogy Eden mellé az utolsó pillanatban Sir Robert Vansittard-t küldték ki Cramborn lord helyett. Ezt a változást Londonban azzal magyarázzák, hogy

az angol kormány Párisban szoros francia-angol együttműködést óhajtott.

Sir Vansittard ugyanis az angol külügyminiszterium főtisztviselői közül legjobban ismeri a francia diplomáciát s évek óta egyik legbuzgóbb híve a két állam együttműködésének.

A biztosió szelep

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia Olaszországnak Abessziniával szemben követett eljárásával foglalkozva, a következőket írja:

Amerika nem szállít hitelbe hadianyagot Olaszországnak

Londonban értekezlet ül össze a gyarmatok új felosztására

Párisból jelentik: Laval miniszterelnök és Olaszország párisi nagykövete pénteken megbeszélést folytattak az olasz-abesszín vizsály elsimítása érdekében összehívandó hármast értekezlet előkészítéséről. Párisi félhivatalos jelentés szerint

Laval már elküldötte a meghívókat Londonba és Rómába az augusztus 16-iki megbeszélésekre.

Az olasz küldöttséget a hármast értekezleten maga Aloisi báró vezeti.

Mint jelentettük, az angol külügymi-

nisztérium tiltakozott a londoni olasz nagykövetnél az olasz sajtó angolellenes támadásai ellen. Bár erről a tiltakozásról Rómában hivatalosan nem tudnak, a londoni Star mégis azt írja, hogy ha a szóbeli tiltakozás eredmény és válasz nélkül maradna, London formális diplomáciai jegyzékben tiltakoznék Rómában.

Washingtonból jelenti az AVALA: Az amerikai sajtó örömmel fogadja a külkereskedelmi banknak azt a határozatát, amellyel elutasította egyes olasz cégek hitelkérését. A

**A REGGELI UJSÁGNAK
NOVISZÁD**

*Fizessenek ki
e szelvény ellenében*

1 parát

*Vörös Kereszt Egyesület
nek a segények felségégyezésére*

olvasható névaktírás

ponlos cím

TUDNIVALÓK: Kívágni, gyűjteni, beküldeni!
Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy
ajándéksorsoláson való részvételre.

**A REGGELI UJSÁGNAK
NOVISZÁD**

*Fizessenek ki
e szelvény ellenében*

1 parát

*Vörös Kereszt Egyesület
nek a segények felségégyezésére*

olvasható névaktírás

ponlos cím

TUDNIVALÓK: Kívágni, gyűjteni, beküldeni!
Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy
ajándéksorsoláson való részvételre.

**A REGGELI UJSÁGNAK
NOVISZÁD**

*Fizessenek ki
e szelvény ellenében*

1 parát

*Vörös Kereszt Egyesület
nek a segények felségégyezésére*

olvasható névaktírás

ponlos cím

TUDNIVALÓK: Kívágni, gyűjteni, beküldeni!
Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy
ajándéksorsoláson való részvételre.

Ha Olaszországot megfosztják a tul-
népesedés elleni biztosítószelvénytől,
akkor mind nyugtalanabbá válik. Ha
azonban igazgatni való területeket
kap, akkor a maga és barátai szá-
mára konzervatív állam lesz.

Anglia ellenséges állásfoglalása arra a hibás
felfogásra vezethető vissza, hogy Olaszor-
szág Keletafrikában angolellenes célokat kö-
vet. Olaszország csak azért fordul Abessz-
inia felé, hogy biztosítsa Anglia és Franciaor-
szág számára gyarmataik nyugodt birtoklá-
sát.

A gyarmatok új felosztása

Párisból jelentik: Az Echo de Paris érde-
kes cikket ír a gyarmatok ügyében. A lap
szerint Londonban az a terv merült fel, hogy

az európai államok hívjanak össze
értekezletet a gyarmatok felosztásá-
nak megbeszélésére és erre az érte-
kezletre hívják meg Németországot
is.

Londoni vélemény szerint az abessziniai bo-
nyodalom még mindig elkerülhető, mert
Mussolini előkészületei csak ürügyül szol-
gálnak arra, hogy lemondása fejében ellen-
szolgáltatást kapjon, még pedig gazdasági
engedményeket Abesszinia keleti és déli ré-
szében.

Egy francia hírszolgálati iroda szerint

az olasz kormány Rhodosz szigetét
hatalmas katonai egészségügyi álló-
mássá alakítja át.

Azokat az olasz katonákat, akik a trópusi
éghajlat alatt megbetegednek, a Szomáli
gyarmatokról nem Olaszországba, hanem
Rhodosz szigetére szállítják.

Az Avale római jelentése szerint a Ga-
zetta Officiale királyi ukázt közöl, amely
behívja az összes 1909-ben és 1910-ben szü-
letett repülőhadnagyokat és műszerészeket.

Főhúzás augusztus 8-31-ig

Sorsjegyek a főhúzás egész ideje
alatt kaphatók a főelárusítónál:

LUSTIG LAJOS váltóüzletében

Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 13.

A kormány rövidesen beterjeszti a konkordátumot a szkupstinának

Szeptember elején ül össze a szkupstina

Lapunk más helyén beszámolunk a pén-
tek esti minisztertanácsról, amelyen külön-
böző törvénytervezeteket tárgyaltak le.
Mindezen törvénytervezeteket a kormány rö-
videsen beterjeszti a szkupstinának.

A kormányhoz közelálló körök érte-
sülései szerint a konkordátumot is
beterjeszti hamarosan a kormány a
szkupstina elé jóváhagyás céljából.

A konkordátum szövegét is akkor teszi köz-
zé a kormány, amikor beterjeszti a szkup-
stinának. Beogradban úgy tudják, hogy a
kormány szeptember elejére hivatja össze a
szkupstinát és akkor tárgyalatja le mind-
azon javaslatokat, amelyeket most terjeszt
be a ház elnökségéhez.

A kormány munkaprogramjából látható,
hogy dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök

— hiven több ízben tett kijelentéseihez —
tényleg munkakormányt alakított és a szkup-
stinával akar együttműködni.

A kormány egész sor új törvényt
terjeszt a szkupstina elé,

de ezenfelül a szkupstinától és szenátustól
nyert felhatalmazás alapján számos törvény-
erejű rendeletet is kiad.

A FÖLDMŰVESADÓSSÁG KÉRDÉSE A MINISZTERI ÉRTEKEZLET ELŐTT

Szombaton a gazdasági szakminiszterek
értekezletet tartottak, amelyen megtárgyal-
ták a kereskedelmi és iparkamaráknak a
földművesadósságok rendezésére adott véle-
ményét.

—o—

Románia francia hitelezői nem fogadják el a buzavalutában való fizetést

A bukaresti szovjetkövet Titulescu moszkvai látogatásait készíti elő

Bukarestből jelentik: A román kormány
gazdasági főtanácsa Costinescu helyettes
kereskedelmi miniszter elnökletével ülést
tartott, amelyen főleg a párisi román-francia
pénzügyi tárgyalásokkal foglalkoztak. A
román megbízottak pénteken ismét kellemet-
len jelentéseket küldtek Párisból.

A francia hitelezők továbbra is kitar-
tanak eddigi álláspontjuk mellett és a
francia kormány sem hajlandó enged-
ményeket tenni.

A román kormányt a francia hitelezők ma-
kacs magatartása rendkívül kelletlenül
érinti. Mivel Románia fizetési kötelezettsé-
geinek valutában nem tud eleget tenni, azt

kérte, hogy gabonában fizethesse az
adósságát. A francia hitelezők azon-

ban ezt nem fogadták el, mert ele-
gendő buzájuk van.

Az egyetlen megoldás a román állami petró-
leummezők bérbeadása lenne, de a franciák
ez elől is huzódoznak. Costinescu miniszter
megemlítette még az ülés során, hogy az an-
gol-román fizetési egyezményt a keddi mi-
nisztertanács fogja tárgyalni.

Bukaresti politikai körök a román pénzü-
gyi nehézségeken kívül

élénken tárgyalják Osztrovszki buka-
resti szovjetkövet moszkvai útját, aki
Titulescu külügyminiszter moszkvai lá-
togatásait készíti elő,

ezenkívül a román-orosz gazdasági viszony
rendezéséről tesz jelentést az illetékes szov-
jetközegeknek.

A kereskedők és bankárok követelése:

A földműves adósnak szeptember 1-je után feltétlenül fizetni kell

A kereskedelmi és iparkamarák az általános földművesvédelem helyébe az egyénekenkénti védelmet kívánják

A jugoszlávia kereskedelmi és iparkamarák — mint már jelentettük — pénteken Noviszádon közös értekezletet tartottak, amelyen megtárgyalták

a földművesadósságok felszámolásának kérdését.

Az értekezleten Szlepcević Zsárkó noviszádi bankigazgató előadást tartott a földművesadósságok kérdéséről, majd külön bizottságot választottak, amely a határozati javaslatot megszövegezte. A határozatot este hét órakor dr. Sztánics Szlávkó, a noviszádi iparkamara titkára olvasta fel és azt az értekezlet vita nélkül elfogadta. A határozat a következőket tartalmazza:

Mindenekelőtt megállapítja, hogy 1932 augusztus óta az eladósodott földműveseket törvény védi és azóta

ezt a törvényt hatszor változtatták azzal a nyilvánvaló irányzattal, hogy a földművesek esedékes adósságfizetését elhalasszák.

Ennek következtében a hitelezők körében az a nézet lett általánossá, hogy

mértékadó körök egyáltalán nem szándékozzák a földművesadósságokat a meglévő magánszerződések alapján rendezni, hanem idővel bekövetkezik majd az adósságok részleges vagy teljes eltörlése, illetőleg az állam átveszi a földművesek adósságát.

A kamarák értekezletének véleménye szerint

ez év szeptember elseje ebben a tekintetben sorsdöntő lesz,

mert ez a dátum vagy megerősíti az előbbi véleményt, vagy pedig ettől kezdve a földműveseknek valóban eleget kell tenni fizetési kötelezettségüknek.

A kamarák szerint a fizetések állandó halogatása rosszul hatott az adósfizetési erőlcökre és ezért

kérik a pénzügyminisztert, hogy szeptember elseje után tegye a földműveseknek köteletségévé a feltétel nélküli fizetést.

A földművesvédelmi szabályrendeletre vonatkozólag a kamarák egyöntetűen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a földműveseket

nem szabad általánosan védeni, hanem csak egyénekenként.

Csupán olyan földműves részére nyújtsanak védelmet, aki arra valóban rázorul.

A kamarák azt tartják, hogy

nem szabad különbséget tenni hitelezők és hitelezők között, káros az, ha egyes hitelezőket másokkal szemben kiváltságban részesítenek,

mint azt az eddigi szabályrendeletekben tették. A kamarák valamennyi hitelező részére egységes elbánást követelnek.

Egészségtelen állapot az, hogy

az állami Jelzálogbank, a kedvezményezett Földművesbank és a Postatakarékpénztár a többi hitelezők rovására korlátlanul behajthatja földműveseknél lévő kölcsöneit.

A kamarák kérik, hogy

egységesítsék a bankkamatlábakat,

mert a magánbankok lehetetlen helyzetbe kerülnek akkor, amikor a más pénzügyintézetknél levő földművesváltói után jóval nagyobb visszszámítolási kamatlábat fizet, mint a földművesek.

A kamarák a fentiek alapján kérik, hogy építsék ki a földművesek részére a rövidlejáratu személyi és hosszulejáratu tárgyi hitelek rendszerét. A belföldi piacot úgy kell megszervezni, hogy a gabonaműveket rentábilis áron értékesíthessék.

Mivel a kamarák a rendelkezésükre állott rövid idő miatt nem tudták kidolgozni a földművesadósságokkal kapcsolatos összes jogi, pénzügyi és közigazgatási intézkedéseket, kérik, hogy a kereskedelmi és ipari miniszterium mellett egy

külön tanácsadó bizottságot állítsanak fel,

amelynek tagjai a gazdasági miniszteriumok és a gazdasági kamarák megbízottai legyenek. Ennek a bizottságnak tanulmányoznia kell a magas kamatu kölcsönöknek alacsony

3'- dinár 1 tubus

Soadont-fogó-rém

a SOA-drogériában

kamatu kölcsönökké való átalakításának, továbbá a rövidlejáratu kölcsönöknek hosszulejáratúvá és a személyi kölcsönöknek tárgyi, valamint a nem biztosított kölcsönöknek biztosítottá való konverzálsának bankműszaki keresztülvitele kérdését. A bizottságnak továbbá meg kell vizsgálnia a befagyott tőke mozgósításának, valamint a védelembe helyezett kereskedőknél és iparosoknál levő áru, illetőleg munkadíjtarozások rendezésének kérdését. Végül ennek a bizottságnak kell megvizsgálnia azt, hogy a szárazság és más elemi csapások miatt kárt szenvedett vidékek lakosságán miképpen lehet segíteni.

A határozat végén a kamarák képviselői kijelentették, hogy később egy külön beadványban ismertetik részletesebben véleményüket a pénzügyminiszterrel.

—o—

Ujabb tanítóképzői első magyar osztály megnyitására van szükség

A magyar tanítóképző ügyét a magyar társadalom az első pillanattól kezdve a leg nagyobb megértéssel és áldozatkészséggel karolta fel. A két évvel ezelőtt felvett magyar tanítóképzős növendékek szorgalmukkal ki is érdemelték ezt a nagy bizalmat, mert valamennyien jeles eredménnyel végeztek el azóta a tanítóképző második osztályát.

A harmadik osztályba fellépő tizennégy tanuló taníttatásával azonban a jövőre nézve nincs megoldva a magyar tanító-utánpótlás fontos problémája s ha már a mult tanévben tanügyi korlátozó rendelkezések miatt nem nyilhatott meg megfelelő keretekben ujabb első magyar osztály, a magyar társadalomnak és a magyar ifjuságnak oda kell hatni, hogy az idei őszön új magyar osztály megnyitását tegyék lehetővé!

A jugoszláviai magyar társadalom érdek lődésének általános megnyilvánulása következtében feljogosítva érzem magam arra, hogy egy ujabb kéréssel forduljak jelen alkalommal különösen a magyar tanuló ifju-

sághoz.

Jelentkezzenek azok a magyar ifjak, akik a beogradi tanítóképző magyar tagozatának első évfolyamára kívánnak beiratkozni.

Felvételre az jelentkezhetik, aki a gimnázium negyedik osztályát sikerrel végezte és a kisérettségi vizsgát legalább jó eredménnyel letette. Polgári iskolai végzettség nem jöhet tekintetbe.

Ugy az állami tannyelvű, mint a magyar tagozatu gimnáziumi kisérettséggel rendelkező magyar anyanyelvű ifjak egyaránt kérhetik felvételüket a magyar tanítóképzőbe, ha 1935 december 31-ig nem töltik még be tizenhetedik életévüket.

Akik rendelkeznek ezekkel a feltételekkel és magyar tanítóképzős növendékek akarnak lenni, jelentsék be ezen szándékukat Vámos János tanár urnak, Szentá címre, aki a további felvilágosítást minden jelentkezőnek díjtalanul megadja.

Dr. Deák Leo.

Készül a bányásági önkormányzatokról szóló törvény

A minisztertanács 54 millió dinárt utalt ki közmunkára

A kormány pénteken este hat órától kilenc óráig minisztertanácsot tartott, amelyen a rendes tárca ügyeken kívül több más fontos ügyet is letárgyaltak. Az építészeti miniszter javaslatára a közmunkák aljából 54 millió dinárt vettek ki az egyes bányások részére. A hiteleket főleg utak készítésére, folyók szabályozására, vízszegény területeken kutak furására, továbbá ármentesítésre használják.

Az igazságügyminiszter bejelentette a

minisztertanácsnak, hogy a korupció leküzdéséről, a bírókról, a rendes bíróságok szer vezéséről, váltó és csekk törvény megváltoztatásáról, a kereskedelmi törvényről, továbbá a posta, táviró és telefon miniszterium szervezéséről szóló szabályrendelet most áll kidolgozás alatt.

A belügyminiszter közölte a minisztertanácsal, hogy most dolgoznak a bányásági közigazgatásról szóló törvényen.

—o—

KÉT SZÓ ELÉG!

RADIO
TELEFUNKEN

A legújabb sláger típusok
az 1935-36. idényre. A leg-
olcsóbb, leaszabb, legjobb

RADIO
TELEFUNKEN

Egyedárusító Noviszád és környékére:

ELEKTRO BE-WE

Tulajdonosok: BRÜLL LÁSZLÓ és WURST BÉLA

Noviszád, Kr. Alekszandra ul. 5 - Telef. 23-34

VASÁRNAPI LEVÉL

Kedves Ismeretlen!

Ön olvasta multheti leveletem és úgy találja, hogy a nők az okai annak, hogy „annyit beszélnek róluk” és hogy azelőtt sokkal kevésbé mertek meggyanusítani úrlányokat, tisztas családanyákat, mint ma, annak okát ön a mai nők viselkedésében látja.

Lehet, hogy van ebben valami igazság. Ma a nők valóban kevésbé álszentek, öltözködésükben, viselkedésükben, életmódjukban mint azelőtt. Együtt strandolnak, weekendeznek, együtt dolgoznak a férfiakkal és „mi van abban” jelige alatt, nem iparkodnak kínosan eltitkolni azt, ha valakinek a társaságában jól érzik magukat. Meglehet, hogy ennek a nyílt, szabad együttélésnek itt-ott vannak előzményei, vagy következményei. Talán gyakrabban, mint a régi szemérmes világban. Talán csak szembetűnőben. Semmiképpen sem változtat ez azon a tényen, hogy az ami történik, vagy történhetne, az illetők szigorúan magánügye marad.

És inkább ott látok valami különbséget a mai és a régi idők közt, hogy míg azelőtt a pletyka leginkább az öregek, csunyak és tehetetlenek életének fűszere volt, ma mind szélesebb rétegek szórakoznak vele. Ijesztő hallani, hogy kis gyerekek milyen szemtelen módon fejtik ki észrevételeiket és megfigyeléseiket. És míg azelőtt a szülők arra tanították gyerekeiket, hogy emberekről beszélni nem téma, ma megtárgyalják velük, ki milyen és hogy tetszik nekik, kiprovokálják, hogy bírálatot mondjanak a felnőttekről és szörnyen büszkék rá ha az ítélet „talpraesett”.

Azelőtt sokszor hallottunk egész ártatlan gyermekjegyzéseket, csak azt hogy szomszédoknál mindennap sütemény van, vagy hogy Pistának, vagy Sárának milyen kövér a mamája, ridegen visszautasítani: Ne törődj vele kisfiam, nem tartozik ránk.

Ma a gyermek tíz éves korában a családi asztal mellett vitatkozik arról, hogy a Maca néni a legszebb néni, csak vastag a bokája, tizenkétéves korában már azt meséli, hogy a Sanyi bácsi szerelmes a Maca nénibe, ő tudja, mert ő „látta”. Hogy következő évben mit mesél azt hagyjuk, mert ennyi is elég.

Aztán még valami, kedves Levélíró! Én ugyan a multkor a női becsületről beszéltem és a nőket meglehet vádolni azzal, hogy az ő viselkedésük változott. Azonban kortünet, hogy a férfibecsület sem olyan tabu, amilyennek apáink ismerték. Ha egy férfiről ugyanazt mondják, amit egy nőről, az nem árt neki. Inkább valami fenyegetéki nimbuszt kap tőle. Tehát mást kell róla mondani és mondanak is.

Egyik megvesztegethető, másik nem, a harmadik szerezte a vagyonát, harmadik,

vajjon miből él? Meggondolatlanul kérdik, felelőtlenül mondják.

Elismerem, hogy nem mindig ártó szándékból. Mindenáron szellemeskedés, vagy szenzációéhség, vagy a mondanivaló hiánya, gyakrabban okozzák, mint az irigység, vagy a káröröm. Hanem azért könnyelműség volna azt hinni, hogy az ilyen „ártatlan” rosszvélűsködés nem árt senkinek. Sainos következményeiben kiszámíthatatlan. És ha ritkán fordul is elő, hogy családi életet robbant, hitelrontással tönkretesz, állásvesztést, vagy állás nem kapást okoz és közvetve öngyilkosságba kerget, annál gyakoribbak a kisebb sérülések, amik titokban vérzenek, amelvről nem tudunk.

Csodálatos hátrországgal hallunk meggyanusítani becsületben megöszült közélet férfiakat, apró behívóvithatatlanságokkal, kis szabálytalanságokkal, visszaélésekkel Tudomásul venni ezeket a vádakot, védekezni ellenük épen úgy „még rosszabb” mint a női becsület utonálló ellen.

A kávéházi asztal mellett, kedélyes kártyaparti közben elejtnek egy félórás tréfás megjegyzést. Egyszerlen mozdulat: police verso, a kávéházi cézárók felé fordítják a hüvelykujjukat és a gladiátort kivégzik. Aki védeni meri, vagy ostoba, vagy maga is lúdas.

A párbaj eltörlése óta még vakmerőbbek a felelőtlen rágalmozók. Tudják, hogy temperamentumos ember könnyen elragadtatta magát egy pofon ereiég de bírósági fellelmentést tenni, másnap, lehiogadt kedvvel, erre rendszerint nem kerül sor.

A régi fajtá nevelés idegenkedik attól hogy a „becsületét keresse” a törvény előtt, ahol a diszkretit ügyből nyilvános ügy lesz. Különösen női becsület számára, nem elégtétel az, amit a törvény adhat. A női hírnévnek tudvalevőleg nem használ az, ha sokat emlegetik, akármilyen eredménnyel is.

Amivel világért sem akariuk itt a párbajt dicsérni, vagy épen visszaállítását kívánni. Tisztában vagyunk vele, hogy közép-kori intézmény, hogy az igazságot semmi esetre sem döntheti el az, hogy két ember közül melyik kezeli ügyesebben, vagy szerencsésebben a kardot, vagy a pisztolyt. Elismerjük, hogy az eltörlése egy fejlettebb kulturának a jele.

Csupán azt kívánnánk, hogy az a társadalom, mely törvényeiben eljutott ehhez a fejlettebb kulturához, magánéletében is elérje ezt a okot és ne kövessen el olyan deliktumokat, amiket mégis csak két pofonnal és utána következő párbajjal leheft leghatásosabban elintézni.

Amiben azt hiszem egy véleményen vagyunk.

Üdvözlettel:

Lucia

A bánáti mezőgazdasági egyesület beadványa a földművesadósságok ügyében

Sztankovics Szvetozár földművelésügyi miniszter a földművesadósságok rendezésével kapcsolatban, amelyet most tárgyal Leticia Dusan pénzügyminiszter elnökletével egy bizottság, kijelentette, hogy ezt a nagyfontosságú ügyet minden oldalról meg kell világítani, azért meghallgatják a gazdasági kamarák, valamint a földműveszövetkezetek szövetségének véleményét is. A gazdasági kamarák már foglalkoztak is ezzel a kérdéssel.

Ezzel szemben nem történt lépés, hogy a mezőgazdasági szervezeteknek, tehát maguknak a földműveseknek a véleményét is kikérjék, akik a legkompetensebbek, hogy az őket a legközelebről érintő és annyira nagyfontosságú kérdéshez hozzászóljanak.

A Bánáti Mezőgazdasági Egyesület beadványával fordult a kormányhoz, amelyben kérte, hogy miután a földműveseknek csak kis százaléka tagja a szövetkezeteknek, melynek szövetségét véleményezésre fogják felkérni, nagyobb száraléka pedig mezőgazdasági egyesületekben tömörült

a földművesadósságok esedékességét halasszák el szeptember 1-ről november 15-ig, hogy ezalatt az idő alatt alkalmuk legyen a mezőgazdasági egyesületeknek a földművesek jelenlegi helyzetének megfelelő javaslatot kidolgozni a parasztdósságok végleges rendezésére

és a kormány így meghallgassa azokat, akiknek helyzetéről nagyfontosságú döntést kívánnak hozni.

Akción folyik egy szeptemberben Beogradban megtartandó országos

mezőgazdasági kongresszus megrendezésére, melynek keretében foglalkoznának az összes aktuális mezőgazdasági kérdéssel, így az adósságrendezésen kívül a mezőgazdasági termények árával és értékesítési lehetőségével, a mezőgazdák hitelkérdésével az adóproblémával és a mezőgazdasági kamarák felállításának kérdésével.

Ezen az országos konferencián foglalnának állást a mezőgazdák az adósságok rendezésének ügyében is.

A Bánáti Mezőgazdasági Egyesület felkérte az összes vajdasági hasonló egyesületeket, hogy csatlakozzanak a fenti beadványhoz, hogy a mezőgazdákat is meghallgassák az adósságrendezés kérdésében.

KONZUM

kávé és tea közvetlen behozatal...
KÜLÖN FÜSZEROSZTÁLY!

Tulajdonos:

Csabau Dezső

SZUBOTICA

a főpostával szemben. Telefon 20

Figyelem! A nálunk vásárolt
kávézacskóit ne dobja el, mert
azt teljes értékben beváltjuk.

Krónika

Írja: Blazsek Ferenc

Véletlenül éppen most olvasom megint, talán már tizedszer, May Károly legszebb művét, amelynek címe: „Winnetou, a vörös gentlemann”. Három vastag kötetből áll ez a diákregegy, amelyet felnőtt koromban is majdnem minden nyáron előveszek; de rend szerint csak a harmadik kötet első feléig olvasom, mert a második felében Winnetou meghal, ami napokig fáj és rontja a hangulatomat. Pedig tudom, ez a Winnetou sosem létezett, de vannak regényhősök, mint például a kaméliás hölgy vagy a pál-uccai kis Nemesek, akiknek halálát éppúgy vagy talán még tovább gyászolom, mintha éltek volna.

Winnetou, — fájának kimagasló, értelmes, jószívű, bátor képviselője — fehér ember golyójától hal meg, ahogy az egész vörös fajtát is a „sápadtarcuak” ölték ki. Amikor Kolombus Kristóf először szállt a partra náluk, még az övéké volt a világ leghatalmasabb földrésze s ma a fehérek golyójától megrikulva, a fehérek kapzsiságától kifosztva, a fehérek betegségeitől megfertőzve, a fehérek pálinkájától elbutulva tengetik elsatnyult életüket egy kis darab országon, amely már csak arra lesz jó, hogy örökre elhantolja a végvonaglásban szenvedő rézbőrű fajtát. Ha itt-ott pedig mégis akad köztük egy-egy délceg, egészséges példány, az abból él, hogy a cirkuszban mutogatja magát néhány centért s csak vörös bőre miatt nem látszik, hogy elpirul, amikor koldusalamizsnát fogad el azoktól, akik elrabolták őseinek aranyhegyeit.

A rézbőrűeket a hóditó fehérek a civilizáció jelszavával szoritották sarokba és tiporták le. A vörösöknek meg kellett halniuk, mert nem akarták befogadni a mi kulturánkat s ha befogadták, akkor is elfordultak tőle; tehát mindenképpen rosszul jártak vele. A pusztulásuk már csak idő kérdése, az emberbarátok pedig eltűnhetnek azon, mi lett volna ebből a jobb sorsra érdemes fajból, ha időt adtak volna neki az élethez, a fejlődéshez.

Mindennek pedig az olasz-abesszin viszály ad aktualitást, amelynek számtalan fordulatából engem az a hír kapott megfordulást, hogy Mussolini meg akarja győzni az abesszin feketebőrűeket arról, milyen jól járnának az olasz protektorátussal. Már mint a feketebőrűek... Mussolini igen szorgalmasan ásatja ki a letűnt Róma emlékeit, romjait, hogy a világ szemé elé tárja az olasz nép hajdani káprázatos nagyságát, a mit nem is lehet kétségbevonni. Én elhiszem és bizonyára minden „sápadtarcu” elhiszi, hogy az olasz kultúra külön a félig-meddig barbár abesszin műveltségénél, — de hát mit csináljunk, ha pont az érdekeltek, ezek a makacs abesszinok nem akarják elhinni? Miért akarjuk erőszakkal megmosni a feketéket, amikor a szappan ugysem fog rajtuk és miért akarjuk karddal, puskával, ágyúval, bombával rájuk kényszeríteni a mi magasabb életszínvonalunkat, amikor ők állítólagos alacsonyabbrendűségükben láthatólag egészen jól érzik magukat? Miért akarjuk őket mindenáron a mi szabadalmazott kulturánkkal boldogítani, amikor mindenki legjobban a saját módján üdvözülni? A kultúra bizonytalan, pontosan körül nem határozható valami s így az összehasonlításra sem mi alap sínes. Egyik kultúra nem magasabb, mint a másik, hanem csak más, mint a másik s amilyen joggal a német vegetáriánus professzor lenézi az emberevőt, ugyanolyan joggal nézi le az emberevő esetleg őt is. Minden olyan színű, amilyen szemüveggel nézzük...

Még valami van, ami szemet szur az olasz-abesszin viszálynál s ez: Anglia viselkedése. Anglia, tudjuk, békét akar, ezt a légszer hallottuk; de tudjuk azt is, hogy az angolok kitűnő kereskedők s csupán békeszeretettől aligha akadályoznának meg egy olyan háborút, amely az angol fegyvergyáraknak és egyéb vállalatoknak tekintet

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

igyunk reggel éhgyomorral egy pohár

természetes **Ferenc - József** keserűvizet

Regist. od Ministarstva soc. pol. i Nar. zdr. S. broj 15.485 od 25. V. 1935.

A Vojvodinában mindenki a kisebbségekre számít

A jugoszláv radikális egység is szeretné a kisebbségeket megnyerni magának, de az egyesült ellenzék is számít a kisebbségi szavazatokra

A belpolitikai élet megélénkülése a Vojvodinában is erősen érezhető. Nagy arányú agitáció folyik minden oldalon. A radikális egység ugyan hivatalosan még nem alakult meg, de azok, akik szeretnék nagyobb szerepet játszani ebben az alakulatban, máris munkába léptek, hogy minél több hívet biztosítsanak maguknak és ily módon minél nagyobb sullyal léphessenek fel Beográdban a radikális párt főbizottságának ülésén. A volt radikális párt minden frakciója munkába lépett és még azok is számításba szeretnék jönni, akiknek ugyan senki sem áll a hátuk mögött, de viszont ők maguk nélkülözhetetleneknek tartják magukat. E tekintetben nincsen kivétel a vojvodinai városok között.

Mindegyikben több csoport és több vezér van,

ez utóbbiak természetesen saját magukat igyekeznek előtérbe helyezni és már most akarják maguknak az esetleges választás esetére a jelöltséget biztosítani.

A volt radikális párt vezetői, különösen azokon a vidékeken, ahol számottevő a magyarság nagy súlyt helyeznek ennek megnyerésére.

A magyarságnak január 6. óta nem volt megfelelő parlamenti képviselete és a magyar szervezetek sem működhetek és ezért a magyarság nem is juttathatta kifejezésre véleményét. Érthető, hogy ilyen körülmények között nagy figyelemmel kísérik a magyarság minden véleménynyilvánítását. A radikális párt, amelynek a volt magyar párttal a multban már volt megegyezése szeretné ezt a fegyverbarátságot megújítani és ezt célozta Trifunovics Bránko és Miletić Kozma volt miniszterek útja is. A szentai kirándulás azonban eddig nem járt semmiféle eredménnyel, ha csak azt nem vesszük eredménynek, hogy a radikális főbizottság meghívja majd tárgyalásra Beográdba a magyar párt volt vezetőit és képviselőit.

Ugyanakkor azonban a többi pártok is a kisebbség, elsősorban a magyarság körében akarnak híveket szerezni.

A demokrata párt szintén multban összeköttetései felhasználásával akarja magának a jövőre biztosítani a magyar szavazatokat és a volt demokrata exponensek állandóan látogatják a magyarok lakta helyeket. Hasonló a helyzet az egyesült ellenzéknel is. Ezek is mindent megtesznek, csak hogy minél több magyar választót a maguk pártjára nyerjenek. Konferenciákon mindig hangoztatják, hogy a teljes jogegyenlőség alapján és a kisebbség bizalommal viselhető irányában.

A politikusok azonban természetesen a

lyes hasznót hajtana. Anglia óriási erőfeszítésében nemcsak a békeszeretnek van része, hanem még inkább annak az aggodalomnak, hogy az abesszin-ügy elfajulhat, megduzzadhat színes ügygé, amelyet a világ összes feketéi, sárgái, vörösei és egyéb színesei magukévá tesznek. Japán például egyáltalában nem titkolja rokonszenvét Abessziniával szemben, az arabok még kevésbé s könnyen lehet, hogy egy ilyen ártatlan kis olasz-abesszin esetepaté kinövi magát a fehérek és színesek erőpróbájává. Ami elsősorban Angliának volna kellemetlen, mert a brit birodalomnak csekély négyszáz millió színes alattvalója van.

Mi történt ezekkel a lomha, álmodozó,

többségi választókat is igyekeznek maguknak megnyerni. Tárgyalások és megbeszélések folynak, konferenciákat tartanak, csak hogy maguk mellé irányítsák a közvéleményt.

A radikálisok, illetve az egyes csoportok vezetői memorandumokat dolgoznak ki és ezekkel ostromolják a főbizottságot és ebben ismertetik nemcsak személyi, hanem egyéb követeléseiket is. Noviszádon is több ilyen frakció van és mindegyik külön programot dolgozott ki.

A legfigyelemreméltóbb az, amelyet a radikális párt fiatalabb tagjai állítottak össze, ebben az országos politikára vonatkozólag teljesen a főbizottság által megállapítandó programot teszik magukévvá és csak kommunális téren állanak elő követeléseikkel.

Ezek biztosra veszik, hogy a főbizottság meg is hallgatja nézetüket, mivel mind olyan személyek állanak ennek a mozgalomnak az élén, akik hűen kitartottak a radikális párt mellett.

A döntő szó azonban még egyik oldalon sem hangzott el.

A radikális egység még nem alakult meg, bár már nem sokáig késik. Megalakulása után kezdődik meg tulajdonképpen a szervezés munkája is és akkor látszik majd, hogy kik azok a vidéki politikusok, akik bírják a főbizottság bizalmát és így komolyabb szerephez jutnak a pártéletben. Az egyesült ellenzék frontján sem alakult még ki a helyzet, mert még nem dönt el, hogy dr. Maček és szerbiai szövetségesei elválnak-e vagy továbbra is együtt mennek. Ha e tekintetben is tiszta lesz a helyzet, akkor lehet majd az egyesült ellenzék munkáját is határozottan irányítani, illetve ahhoz állást foglalni.

jámor színesekkel? Talán ők is fajvédő alapra helyezkedtek? Katz Richard ezt írja: „Nem a nacionalizmus fűti ezeket a mozgalmakat, hanem az a tudat, hogy a fehér faj gyarmatosító ereje esőkkent. A háboru meggyengítette Európát s a színes ember ösztönösen érzi, hogy fehér urainak energiája lankad.”

Aki bírja, marja; eddig mi voltunk felelősök, de most — úgy látszik — vége a tekintélyünknek a színesek előtt. Abessziniában büszkén utasítja vissza az olasz védnökség áldásait s a többi színesek tapsolnak a feketéknek, akik erősebbnek hiszik magukat a fehéreknel. Ma talán még tévednek, de holnap, ha így folytatjuk, igazuk lehet.

A százötven éves Vrbász

A község multja, fejlődése, jelene és a jövő reménységei

A mai Novivrbászt 1785-ben alapította II. József császár, de már jóval előbb is említik Vrbászt különböző okiratokban. Igy már röviddel a mohácsi vész után létezett valószínűleg a mai Vrbász tájékán Gornji Vrbász, melynek a törökkincstári defter szerint 27 birtokosa volt. Ez a Gornji Vrbász valószínűleg a török uralommal együtt megszűnt, mert a későbbi iratokban és térképeken már nem található fel. Egészen 1700-ig nem tudnak semmit a község történetéről, de azután mint szláv település ismét feltűnik. Ebből a szláv településből fejlődött ki Sztárvrbász községe, mely azonban a településig nagyon kicsiny, inkább csak pusztá volt.

A település története

A vrbászi telepesek nagyrésze a Pfalzból és a Saarvidékről jött ide. Ez a terület akkoriban nagyon boldogtalan nép hazája volt. Fejedelmek, hivatalnokok, és más önkényurak, hatalmát nyögte a szegény nép és mikor II. József császár települési felhívása megjelent, a nép ezrével követte a császár hívását, hogy messze délkeleten szebb és jobb, de mindenekelőtt szabadabb hazát keressen maguknak. 1776—1786-ig tehát a vrbászi település idején, 300.000 ezer lélekből több mint 10.000 hagyta el a Pfalzt. Ekes ellenérve ez annak a sokszor hangoztatott kijelentésnek, hogy a telepesek nagyjából dologkerülők, csavargók lettek volna. Ennyi dologkerülő alig akadt volna 300.000 ember között. De megcáfolja ezt a sváb telepesek kulturális munkája is.

A telepesek a császártól hazát és földet kaptak és a császári felhívásnak, mely valásszabadságot is ígért, óriási hatása volt. Rövid pár év alatt annyian jöttek el a Pfalzból a Bácska akkor még mocsaras vidékére, hogy hat év alatt hét nagy községet alapítottak pfalzi kivándorlókból a Középbácskában. Ezek között már, a település idején is Vrbász volt a legnagyobb. Novivrbászon összesen 293 házat épített a császár. Ezekben 248 gazdát és 45 iparost helyeztek el. A telepeseknek az első években óriási nehézséggel kellett megküzdeniük. A másfélszáz éven át meg nem munkált földek, a mocsarak mindmennyi nehézséget jelentettek és a német kitartásnak, munkabírásnak kellett itt legyőznie a természetet, hogy ezt az elhagyott vadont átalakítsa azzá az édennek melyben ma lakunk. A település utáni első években óriási volt a halálozási arányszám. Ebben az időben keletkezett az a kolonista mondás, mely annyira jellemző a telepes községek fejlődésére: Die Ersten haben den Tod, die Zweiten die Not und erst die Dritten das Brot.

A józsefi telepítés községeiben sem velt másképp. Az első generáció volt a halál, a második a nyomorúság és csak a harmadik generáció a kenyér. De hogy a harmadik generáció már megkapta a kenyeret abban halhatatlan érdemei vannak kissárossy Kiss József császári mérnöknek, akinek munkásságát két cikkben ismertette már a Reggeli Ujság. Főérdeme a csatorna építése, amely

lyel 1802-ben készítettett.

Ettől kezdve rohamos fejlődésnek indult Vrbász községe. A víziút megnyitotta a kereskedőknek a forgalmat és abban az időben különösen a buza, hodány és kender kereskedés indult nagy fejlődésnek.

A község nyugodt fejlődését az 1848-as évi forradalom akasztotta meg. A csatorna mentén és a Szubotica—Noviszád ut mentén fekvő községnek élénk szerepe volt a forradalomban és egy ideig Vrbászon ütötte fel főhadiszállását Mészáros Lázár magyar hadügyminiszter, később pedig Perczel Mór, majd 1849-ben a vrbászi határban ütközött meg Guyon Richard és Jelasics bán. A háborus évek elmúltával ismét a régi csendes kerékvágásba tért vissza a község élete és talán a mai napig sem volna Vrbász sokkal több mint a múlt század vége felé volt, ha nem nyílik meg ötvenegy évvel ezelőtt a budapest—zemuni vasutvonal, mely óriási módon felendítette Vrbász kereskedelmét és iparát. Röviddel a vasutvonal megnyitása után több nagy export cég alakult, az ipari vállalkozások rohamos fejlődésnek indultak és meg volt adva az alapja annak a fejlődésnek mely Vrbászból, az alig másfél száz évvel ezelőtt alapított kis telepes községből, a mai városias Vrbászt, mely sok várost is túlszárnyal forgalmával megteremtette.

A háboru óta különösen sokat fejlődött Vrbász. A község fejlett gyáripára, négy középiskolája, haladó lakossága a tényezői ennek a fejlődésnek, mely még nem érte el tetőpontját.

A vrbászi középiskolák

A vrbászi gimnázium ma több mint száz éves. Alig néhány évvel a település után állt össze néhány intelligensebb polgár magán-gimnázium alapítására. Ez a magánintézet már 1816-ban megszűnt, de hat évvel később a bácskai evangélikus esperesség ismét életre hívta az intézetet és a papokra, tanítókra és egyházközségekre vetett ki illetéket az intézet fenntartására. De az akkori

időkben nehéz volt az illetéket fizetni és 1870-ben ismét meg akarták szüntetni az akkor már több mint hetven éves intézetet. Ebben azonban Vrbász polgársága nem nyugodhatott bele. A gimnázium barátai ugyne vezetett protektorátust alapítottak és ez 1886-ig tartotta fenn az intézetet. Mikor azután ismét nehézségekbe ütközött az iskola fenntartása, a két Vrbász községi előjárósága sietett az iskola segítségére. Novivrbász község 1300, Sztárvrbász község 300 forint segélyt szavazott meg. Az állam évi 3000 forinttal támogatta az intézetet. Az intézet fennállása így biztosítva volt és 1909-ben, az intézet százéves fennállásának évében az addigi algimnáziumot főgimnáziummá alakították át. Ettől kezdve „államilag segített községi főgimnázium” a neve az intézetnek, Néhány évvel ezelőtt a kormány beszüntette a négy felső osztályt, de remény van arra, hogy rövidesen ismét megnyílik a négy felső osztály is.

A polgári leányiskola

Ez az iskola a háboru előtti években felette nagy szerepet játszott Vrbász életében. A polgári iskolát 1904-ben mint magánintézetet alapította Stetzikné Resch Sarolta. Öt évig néhai Szevera János állott az intézet élén, majd Stetzikné vette át az iskola vezetését és ő alatta nagy fejlődésnek indult. Az ő igazgatósága alatt építették az iskola új otthonát is a község szép helyén. Két évvel ezelőtt az intézetet a község kérelmére Sztárvrbászra helyezték át, ahol most Medved igazgató alatt működik.

A német magániskolák

Két évvel ezelőtt két nagy középiskolával lett gazdagabb Vrbász község, a német magántanítóképezdével és a német magán-polgáriiskolával.

A középiskolák nagyon sokban hozzájárultak Vrbász fejlődéséhez. Azáltal, hogy az iskolák a községben voltak a legszegényebb emberek is legalább 2—4 évre gimnáziumba vagy polgáriba járatták gyermekeiket és Vrbászon ma alig van iparos, aki ne végzett volna négy gimnáziumot. Feltűnően nagy a négy, illetve nyolc gimnáziumot vég-

Weimann Péter református főesperes, a jubileumi bizottság elnöke

Tittl György római katolikus plébános

Pál Pál római katolikus kantor, a több mint 50 évig állt a hitközség és a népnevelés szolgálatában

Vrbász és környéke

kereskedőinek legrégebb és legmegbízhatóbb beszerzési forrása

Seidl Ferdinand és Fia

tűszer, gyarmat, festék és vasárak nagykereskedése

Novivrbász

ALAPITATOTT 1880.

Schindler János, Novivrbász

Vezető üzlet a fűszer, gyarmatú és delikatesz-szakmában. Desztertekben és bonbonokban specialitások. Kosmetikai cikkek!

Alapítatott 1911-ben

2404

Alapítatott 1911-ben

Vigyázat fehérneműtisztító üzemek!

Fáradtság nélkül, gyorsan és olcsón érnek el kiváló eredményeket az amerikai Gaskremével gáltervasaláskor. — Egy kísérlet megfogja Önt győzni!

Silberhorn András, Sztárvrbász

tűszer, festék és emalvédény kereskedése

2403

zett gazdál szama. Az intelligens iparos és kereskedő osztály természetesen jobban tud dolgozni mint az iskolát nem járt ipa-

ros vagy kereskedő és innen van, hogy Vrbász ezen a téren valamennyi szomszédját tulszárnyalta.

Nagyszabású ünnepségekkel vezették be pénteken a vrbászi községi jubileum főünnepségeit

Pénteken vették kezdetüket a vrbászi községi jubileum fő ünnepségei. Már reggelelve voltak az uccák idegenekkel és ünnepelőbe öltözött vrbászi polgárokkal, a délelőtti vonatokkal pedig sok száz idegen érkezett a községbe.

Reggel kilenc órakor az ünnepi bizottság kirándulást rendezett a pfalzi és saarvidéki vendégek tiszteletére a telecskai szőlőkbe és a Szőlők nevű külvárosba, ahol Blum Frigyes községi pénztárnok, a bortermező szövetkezet elnöke üdvözölte lelkes és tartalmas beszéddel a vendégeket. Egy kisleány nagy csokrot nyújtott át a vendégek képviselőjének.

Bürckel József a Pfalz és Saarvidék kormányzója tizenkéttagú kísérettel repülőgépen érkezett pénteken reggel Beogradba, ahonnan a fogadtatás után Vrbászra folytatta útját. Pénteken Bürckel kormányzó nem tartózkodott Vrbászban, hanem Crvenkára és onnan a többi német községekbe ment, míg szombaton délelőtt tizenegy órakor ismét visszatért az ünneplő Vrbászra, ahol vasárnap estig marad. Bürckel Józsefet a vrbásziak nagy ünnepségekkel fogadták.

Pénteken este öt órakor beláthatatlan tömeg töltötte meg a község nagy főterét és ekkor vette kezdetét a toronyzene. Kilenc tagú harsonakar több egyházi korált adott elő az evangélikus templom tornyáról. A zenét hangszórókon közvetítették, úgy, hogy az egész községben hallható volt. A toronyzene után ünnepi felvonulásban az állomás melletti temetőbe vonult a tömeg és itt leplezték az ősök emlékművét. Közös egyházi ének után Weimann Péter református esperes mondott rövid imát és olvasott fel a Szentírásból részleteket. Azután a két protestáns egyházi énekkar Rick Mihály karmester vezénylete alatt karéneket adott elő, majd Meder Henrik evangélikus lelkész tartotta meg az ünnepi beszédet és mondott rövid befejező imát. Közös ének elénklésével

ért véget az ünnepély.

Este kilenc órakor az ipartestületben Ponten József a kiváló német regényíró tartott felolvasást saját műveiből.

A szombat délelőtti ünnepségek

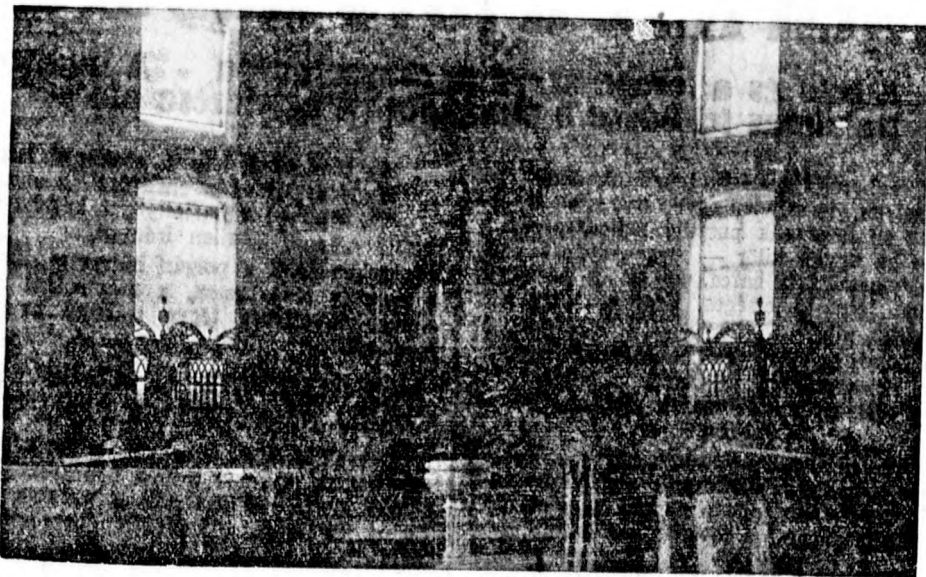
Szombaton reggel a község és az egyletek diszközgyűléseivel vette kezdetét az ünnepi program. A község diszközgyűlésén Rumpf Pál községi elnök, báni tanácsos elnökölt. A diszközgyűléseket az egyletek és a község egy külön jegyzőkönyvben örökítették meg. Kilenc órakor az összes templomban hálaadó ünnepi istentiszteletek voltak. A katolikus templomban a misét Tittl György plébános celebrálta. A misén, melyen megjelent a németországi vendégek harminctagu küldöttsége is, a katolikus egyházi énekkar több éneket adott elő.

A evangélikus templomban Meder Henrik lelkész, a református templomban Weimann Péter főesperes tartotta a prédikációt.

A vasárnapi ünnepségek

A mai nap ünnepi programja a következő: Délelőtt nagy ünnepi istentisztelet a diszcsarnokban. Az ünnepi beszédet dr. Popp Fülöp evangélikus püspök tartja. Az istentisztelet után ugvancsak a diszcsarnokban tartják meg a lakosság és a község nagy közös diszközgyűlését, melynek vezér szónokai dr. Kraft Sztéfan vrbászi diszpolgár és Bürckel József pfalzi kormánybiztos lesznek.

Délután két órakor a lovasok rendeznek ünnepélyt a lóversenypályán és négy órakor játszik le a körmérkőzések döntőjét az első napi mérkőzések győztesei. Öt órakor lesz a nagy népviseleti és történelmi felvonulás, este a német vendégek adnak nagy hangversenyt a diszcsarnokban.

A katolikus templom

RÓZSÁK

őszi és tavaszi ültetésre, bokorformában, nemesített minőségű, kb. 250 faj-
tában, magas- és közepnövéstűek, gyászrózsák bokor-, hurok- és törperózsák,
gyümölcsfák, gyümölcs- és rózsavadcsemeték minden fajtában kaphatók:

Breitwieser Péternél, Goethe ucca 114. szám

Kérésre díjtalan árajánlat és leírás.

Rablótámadás a szentai határban

Győri István, bácskatopolai szobafestő feljelentést tett a szentai rendőrségen, hogy Szentá határában ismeretlen tettes támadt rá, mikor kerékpárjával hazafelé tartott és pénzt követelt tőle. Győri aztmondta, hogy

nincs pénze, mire az utonálló kikutatta zsebeit, s mivel nem talált nála pénzt, összeverte és kerékpárját elvette, feltette kocsijára és elhajtott. Szerencséjére Győri megjegyezte a kocsí számát, melynek alapján a rendőrség elrendelte a kocsí tulajdonosának elővezetését.

—0—

Ujabb tiltott műtét esete fogalkoztatja a szuboticeai vizsgálóbíró

Egy leány halálos ágyán ismerte be bűnét

Beszámoltunk arról, hogy Szuboticeán ijeszten megnövekedtek a tiltott műtét esetei. A legutóbbi napokban három halálos áldozata volt a lelkiismeretlen kuruzslóknak akiknek kiléte iránt erélyes nyomozást indított a rendőrség.

Mint megírtuk, a szuboticeai közkórházban egy palicsi leány, a zsidó kórházban és a Heisler szanatóriumban egy-egy fiatal asszony halt meg tiltott műtét következtében. A három halálos eseten kívül most egy újabb tiltott műtét esete foglalkoztatja a szuboticeai vizsgálóbíró. Még napokkal ezelőtt beszállították a Heisler szanatóriumba Jelasics Mariska szuboticeai leányt, akinek állapotát az orvosok gyanusnak találták és ezért az esetről értesítették az államügyészséget. A vizsgálat nyomában megindult, de Jelasics Mariska azt vallotta, hogy egy kocsit emelt és a megerőltetéstől támadt a betegsége.

Szombaton a szanatóriumból értesítettek Zvekics Szevert, a szuboticeai törvényszék vizsgálóbíráját, hogy Jelasics Mariska állapota válságosra fordult és a leány halála előtt újabb vallomást kíván tenni. A vizsgálóbíró még a délelőtti folyamán kiszállt a szanatóriumba és kihallgatta a szerencsétlen leányt, aki elmondotta, hogy mult-kori vallomása nem felel meg a valóságnak, mert tiltott műtét áldozata.

Jelasics Mariska nem tudta megnevezni azt, aki a tiltott műtétet elkövette, de megjelölte az uccát, ahol a műtét elkövetője, egy szülésznő lakik. Ennek alapján a vizsgálóbíró intézkedésére a rendőrség előállította

a szülésznőt, aki a leghatározottabban tagadja, a bűncselekményt és azt állítja, hogy nem is ismeri a leányt, ezzel szemben a szembesítésnél a súlyos beteg leány határozottan kijelentette, hogy az előállított szülésznő hajtotta végre rajta a tiltott műtétet.

Zvekics Szever vizsgálóbíró a kihallgatás adatait megküldi az államügyészségnek, amely indítványt fog tenni a további eljárásra vonatkozólag.

Elkövetítette ügyfelei pénzét

Letaróztatták a noviszádi More közvetítőiroda tulajdonosát

A noviszádi rendőrség szombaton letaróztatta Milovanovics Ljubomirt, a „More” nevű közvetítőiroda tulajdonosát, aki ellen több sikkasztás gyanuja merült fel.

Milovanovics Ljubomir ellen az első feljelentést Jovanovics Miroslav noviszádi pítész tette. Jovanovics nemrégiben megbizta Milovanovicsot, hogy adja el egy birtokában levő házhelyét. Milovanovics a parcellát értékesítette is, de az árral, 14.500 dinárral nem számolt el az építésznek.

A rendőrség a megindított nyomozás folyamán megállapította, hogy Milovanovics több hasonló sikkasztást is követett el. Így ez év március 18-án hasonló módon 4000 dinárral megkárosította Huber Lipót, a villanytelep igazgatóját. Jancsulics Száva szta pári kereskedő szintén áldozata lett Milovanovics közvetítői irodájának és ezer dinárt fizetett rá a Milovanovicsal való ismeretségére.

A rendőrség Milovanovics ügyében folytatja a nyomozást, mert valószínűnek tartják, hogy még más bűncselekmény is terheli a lelkét.

Bácskai Margit
Noviszád, Futoski puti 25. szám

Női DIVATSZALÓN

Temető Kikinda város közepén

Ahol ma a csintalan emberfiókák gondatlanul játszadoznak valamikor a halottak birodalma volt - A kikindai Gazdakör székháza a ma már nem létező régi szerb temető sarkában áll - Gyorsfénykép a kikindai Gazdakörrel és működéséről

Kikinda,
1935, augusztus elején

... Már csak az öregemberek emlékeznek vissza arra az időre, amikor még a Mileta Jakšics utcában, ahol ma az elemi iskola áll, temető volt...

Itt, ahonnét most minden évben számtalan és mocsoktalan lelkű, zsenge sorsok indulnak el és indítatnak el a hosszú és göröngyös utu életkálváriára, valamikor úgy nyolcvan évvel ezelőtt beveződött ez az út. Itt, ezen a helyen még 1850-ben temető volt. Szerb temető. A véget jelző táblán ott állt az írás: „Comodia est finita!”

JELTELEN TEMETŐ, LÁTHATLAN SIRDOMB A VÁROS KÖZEPÉN

Északbát „fővárosában”, Kikindán nincsenek, nem találhatók és nem láthatók nevezetesebb történelmi emlékek, ereklyék. És amik vannak, azokat is a nemtörődomség mérgezett pora lepi el és borítja be — minnap jobban és jobban. Pedig ebben a mozgalmas multu városban igen sok ilyen emlék és nevezetesség van. De ezekről maguk a „bennlakók”, az őslakók közül is csak kevesen és csak keveset vagy semmit sem tudnak. A ma embere nem gondol, nem gondolhat a mindennapi után való tülekedésben a multra.

A holnap nagy kérdőjelét látja mindig és a bizonytalan jövőbe szeretne belátni, meglátni azt. A mult jele előtt és mellett „behuny” szemmel megy el. Kik gondolnak arra, kiknek jut eszébe ma Kikindán, hogy a város ma egyik legforgalmasabb negyedében, ahol üzletek, iparosok, vendéglők sorakoznak és a családi házak mellett gyümölcsös és veteményes kertek húzódnak, egyszóval, ahol az ember szeme bárhova tekint, az élet ingaütésének hangjára rebben meg, ahol ma maga a valóságos élet pereg — egykor a csend, a béke és az örök nyugalom helye volt.

Ma már semmi sem jelzi azt, hogy itten, ebben a negyedben egykor, nem is olyan régen, temető volt, ahová hosszú évtizedeken keresztül Kikinda szerb polgárai temetkeztek.

E temető lakói már elporladtak. A sírhantok behorpadtak, mert az utódok, akik kegyeletük jelül gondozták azokat — szintén elköltöztek. Más, az új temető hantjai alatt várják az örök feltámadást...

Az Élet kereke pedig tovább forog...

A KIKINDAI GAZDAKÖR SZÉKHÁZA A RÉGI SZERB TEMETŐ HELYÉN

A régi szerb temetőt ma már nem jelzi semmi. Se emlékkápolna, se kereszt. A halottak volt birodalmába az élők költöztek be. Az élők. Az élők — gondjaikkal, örömeikkel, vágyaikkal és reményeikkel.

Öreg őslakók megjelölése szerint a Füreďy-féle vendéglő, ahol a kikindai Gazdakör hivatalos helyiségei vannak, a régi és eltűnt szerb temető végén áll. A vendéglő két nagy helyiségében a kikindai névtelen és dolgozkező, szegénysorsu magyar munkásemberek és ifjak gyűlnek össze ünnep és vasárnaponként. Már több, mint egy évtizede tölti be nemes hivatását a Gazdakör és agilis vezetősége ezen idő óta és alatt áldásos kulturális munkát végeztet. 1923 márciusában több lelkes és melegsívű ember akciója hozta létre ezt az igazán nemesítő hatással és erővel bíró egyesületet Kikindán.

A SZEGÉNY GYERMEKEK GYÁMOLÍTÓI

A kikindai Gazdakör a város egyik leg-erősebb kisebbségi magyar egyesülete és mint a petrovgrádi Bánáti Gazdasági Egye-

sület fiókja működik. Az alapítás idejében 1923 március 11-én az egyesület vezetőségében azok a személyek foglaltak helyet, akik mind, kivétel nélkül, úgy erkölcsi mint anyagi áldozatokat is hoztak az akkor megalakítandó egyesület érdekébe.

Az alapítótagek közül egynéhányan elköltöztek már ebből az árnyékvilágból, így a Gazdakör első elnöke, idősb Szabó János, akinek örökét fia, ifjabb Szabó János foglalta el. Az első vezetőségi tagok voltak: Palatinus Imre, aki ma is leglelkesebb tagja a Gazdakörnek és mint annak több, mint tiz-éves titkára, szintén pótolhatatlan munkát végzett és végez ottan. Önzetlen és minden időben egyformán kitartó munkásságáért a Magyar Közművelődési Egyesület is méltó elismerésben részesítette annakidején. Mint gondnok, Fodor Sándor szintén eredményes munkát végez.

Az alapítótagek közül a krónikásnak meg kell még emlékeznie Keresz Józsefről és Mátyásról, Pleskó Árpádról, idősb és ifjabb István Jánosról, Ratkó Józsefről, Moldvai Mihályról, Gombár Péterrel, Kéry Józsefről, Oszusti Jánosról, Zeilinszky Sándorról, Szabó Dávidról, Jancsár Károlyról, Berta Ferencről és Gombár Józsefről.

Külön fejezetet érdemelne Brenner Frigyes pápai protonotárius, kikindai plébános nagytudásu személyének szerepe a Gazdakör életében. Megfontolt tanácsai, higgadt utbagazításai, előadásai és vigasztaló, malaszteljes szavai nagyban befolyásolták a kör fejlődését és kilakulását.

Egyik főfeladatául tüzte ki a kikindai Gazdakör vezetősége a szegénysorsu és támogatásra szoruló gyermekek gyámolítását, illetőleg segélyezését. És gyámolításra szo-

luló van elég. A hivatalos statisztika szerint megállapított 6.700 kikindai magyar lélek közül a legtöbb segélyezésre szorult, mert néhány kivételével mindegyikük földhözragadt munkásember. A Gazdakör szerény tehetségéhez képest minden karácsonykor 40—60 szegény gyermeket ruház fel és segélyez. A Gazdakör tagjai is legnagyobb számban szegény emberek és éppen ezért azt lehet állítani, hogy itten valóra vált a közmondás, mely szerint: „Szegénynek sirását csak a szegény hallja!”

KULTURELŐADÁSOK A KIKINDAI GAZDAKÖRBE

A kikindai Gazdakör ifjúsági gárdája kezdte meg először a Vojvodinában a műkedvelő előadásokat. Kulturelőadásai szerb és magyar nyelven szintén igen magas színvonaluak és azokat a lateiner ember is élvezettel hallgatja meg. Igaz, hogy az előadók is átlagon felüli egyének. Tíz-tizenkét ilyen állandó előadója van, akik felváltva szórakoztatják, művelik és nemesítik a hallgatóság nagy számát. Ezek: Brenner Frigyes pápai protonotárius, plébános, dr. Zsupics Radován állatorvos, dr. Szemző László orvos, dr. Reháč László ügyvéd, dr. Róth Pál orvos, dr. Száraz Ferenc ügyvéd, Wiltpret Péter tanár, dr. Seehorsch Ferenc, Jung József káplán, Palatinus Imre, Gaul Károly, Holbédli Imre lelkész és Pollen József.

★

Egy darab történelmen, láthatatlan történelmen vittem keresztül a gyorsfényképező gép lencsét, felvételt készítettem a mai nyugos világban ritkán látható és található egyesületeiről és annak önzetlen munkásairól. A gyorsfényképező gépem lencsén — két hágyadtan néző szememen keresztül megörökítettem a képet, amit láttam és amit most bemutatok. Azt a másik képet, a szebbet, szívenbe zártam. Azt nem mutatom meg senkinek. Ha majd kifáradok a Nagy Uton és megtántorodom, ez a kép fog majd gyujtani új akarást és adni új erőt.

Esztelneky Imre

Milyen lesz a jövő háborúja?

A föld és a levegő szörnyű összezsugorítása - A haditechnika hatalmas fejlődése a világháború befejezése óta

A jövő háborúját a légi támadások döntik el. Városok, falvak, de minden egyes ház ellen is irányulhat az új hábrunak pusztító támadása. Ez a háború — ha ugyan kitör — nem esupán a hadseregek egymásközötti harca, hanem a nemzetek irtóháborúja lesz. Lehetséges, hogy a józan ész felülkerekedik, de

az is lehet, hogy egy-két megbomlott agy olyan szerencsétlenséget zúdít a világra, amely tönkretelheti évezredek civilizációját és kulturáját.

Eppen ezért feltétlenül szükséges, hogy a legszörnyűbb néprétegeket is kioktassák a légitámadások elleni védelemre, mert amely nemzet nem részesül kellő kiképzésben, ott a repülő-támadás kitörésére vezethet.

A SZÁZHUSZAS SEBESSÉGTŐL A KÉTSZÁZÓTVEN KILOMÉTERES SEBESSÉGI

Amikor a jövő háborúja ellen való védekezés-sel foglalkozunk, szükségesnek tartjuk megállapítani, hogy a repülőgépek tökéletesítése állandóan fokozza teljesítőképességüket is.

Még 1918-ban a bombázógépek átlagos teljesítőképessége 100 kg bombaszulynak körülbelül 200 kilométerre való szállítását tette lehetővé, 2000 méter magasságban, óránkénti 120 kilométeres sebességgel, ma 1000 kilogramot vihetnek 1000 kilométer távolságra, 4000 méter magasságban, óránkénti 250 kilométeres sebességgel.

De ez csak az átlagteljesítmény. Számos korszerű repülőgép már ezt is felülmúlja.

A repülőgépek teljesítőképességének állandó növelése a repülőket arra képesítette, hogy ne csak a harcra, hanem a támadásra is alkalmasak legyenek, hanem a hátsó országrészt, az anyaországot is.

Igy támadásuk hábrun esetén elsősorban a forgalom összes berendezéseit, a vasutvonalak, továbbá a hadianyagot készítő gyárak ellen irányul.

de ezeken felül a polgári lakosság ellen is, hogy a munkát megakassza, a megszokott mindennapi életet lehetetlenné tegye s hogy az utánpótlást megőrje.

MENNYIT KÖLTENEK AZ EGYES ÁLLAMOK A REPÜLŐGÉPEK FEJLESZTÉSÉRE

A repülőfegyvereknek a jövő háborúban való fontos szerepét már a békészerződés megkötése idején felismerték a győztes hatalmak. Amint ismeretes, a legyőzött államokat a repülőfegyvernek tartásától és hargázok gyártásától eltiltották.

ők maguk azonban óriási összegekkel önálló hadviselésre képesített légi haderővé fejlesztették ezt a fegyvernemet.

Franciaország az utóbbi öt esztendőben harminc-öt milliárd dinárt fordított a repülés fejlesztésére és célmáris újabb milliárdokat kíván ugyanerre a célra fordítani. Anglia 1934 őszén légi haderőjének állományát megkétszerezte, 1935 tavaszán pedig további fejlesztését jelentette be. De rendkívül látványosan fejleszti haderőjét Oroszország, Németország, Olaszország és Lengyelország is.

Ugyanakkor, amikor légi haderőjüket így kifejlesztették, egyuttal a védekezést is megszervezték.

Olaszország törvényhozása 1935 márciusában olyan törvényt hozott, amely az összlakosság részére kötelezővé tette a gázl-

arcok beszerzését.

Olaszországnak 1929 óta ez már a tizenkettedik légvédelmi törvénye. Még Svájc és Esztország is

megalkotta a maga légvédelmi törvényét, 1935 tavaszán pedig követte őket Csehszlovákia, Franciaország, Lengyelország, de különösen Németország, amelynek ligája 280.000 tisztviselővel, 2200 iskolával és 10.300 oktatójával majdnem az egész országot kiképezte.

A VÉDEKEZÉS ESZKÖZEI

Az ellenséges repülők támadásának megakadályozása elsősorban a katonai léghárítás feladata. Ennek hatásos eszköze a vadászipülőgép, az igen gyors és furgo, rendszeren együléses, erőmotoru, nagy magasságban gyorsan emelkedő repülőgép. A vadászipülő az ellenséges repülőgépet abból az irányból igyekszik meglepetésszerűen megtámadni, amely irányban amaz nem tud tüzelni. Ellenfelét kis távolságra megközelíti és géppuskáit gombnyomásra megszólaltatja.

A katonai léghárítás másik hatásos eszköze a légvédelmi tüzéség. Ennek ütegei rendszeren 4, gépkocsira vagy vasúti kocsira szerelt, avagy vonatott gyorsüzelő ágyuból állanak. A mai léghárító ágyuk időzített vagy érzékeny gyújtós robbanó gránátokat lönek.

Míg a világháboruban egy repülőgép eltalálására körülbelül 10.000 ágyulövésre volt szükség, ezt ma már 100 lövéssel könnyen elérik.

A repülőgép távolságát távmérővel mérik, a lövéshez szükséges többi adatokat pedig önműködő lélelmépzővel határozzák meg s az üteg ágyúit a központból villamosberendezéssel irányítják. Az alacsony repülő gépeket különös szerkezetű, nagyobb géppuskákkal lövik. E géppuskák lövedékei pályájukat fényvonalaszerűen mutatják, úgyhogy a géppuskakezelő mindig látja, hogy milyen távolságra van a golyózapor az ellenséges repülőgéptől s mindaddig vezeti e fényvonalakat a gép irányába, amíg azt el nem találja.

AZ ÉJJELI ELHÁRÍTÁS

Hogy a léghárító tüzéség a repülőgépeket éjjel is láthassa és hogy a vadászipülőgép támadhassanak.

a tüzéséghez fényszóróosztagok vannak beállítva.

Ezek a fényszórók annál magasabban világítanak, minél erősebb a fényük. A korszerű fényszóró tükrómérete egy és két méter között váltakozik.

A nagyobbak fénye mintegy ezermilliószor erősebb egy gyertya fényénél s a 8000 méter magasan repülő gép felkutatására is alkalmas.

A jövő háborújában a repülőgépek észrevétlen megjelenése sem lehetséges.

Mesterséges fülek, azaz fülelkészülékek vannak, amelyekkel a repülőgép motorjának és légszűrőjének zaját nemcsak nagy távolságra (kb. 15 km.) lehet hallani, hanem a repülés irányát is meg lehet határozni, valamint több fülelkészülék segítségével a repülőgép helyét is.

A fülelkészülékek használata éjjel nagy mértékben elősegíti az ellenséges repülőgép fényszórókkal való felkutatását, mert az égboltozatnak fénysávokkal keresztül-kasul kutatása nem vezet a cél gyors és biztos megtalálására.

Ezért a fülelkészülékeket a fényszórók közelében helyezik el és a kettőt villanyvezetékekkel úgy kötik össze, hogy egy önműködő készülék segítségével a fénysávra a hallás útján megállapított repülőgépre irányíttassék.

Amint tehát látjuk, a légi támadások elleni védekezés már meglehetősen fejlett s ahol a vadászipülőgépek, az elhárítóütegek, fényszórók és fülelkészülékek jól működnek, a légi támadás is eléggé kevély. Csak az a baj, hogy ezekből a védekezési eszközökből nagyobb városok védelmére igen sok kell. Ezért természetes, hogy

a katonai légvédelem nem terjedhet ki az ország minden településére, hanem kizárólag a legfontosabb vasútállomások, gyárak és városok megvédésére szorítkozik.

A többiek megvédése csak a polgári légvédelem útján történhetik, ezt azonban még a katonai légvédelemben részesülők sem nélkülözhetik, mert minden eddigi tapasztalat azt bizonyítja, hogy a katonai légvédelem a légi támadást megnehezíti ugyan, de teljesen megakadályozni nem tudja. A polgári légvédelem megszervezése tehát közérdek, támogatása pedig hazafias kötelesség.

A BOMBÁK HATÁSA

Ha a repülőgépek a város fölé érnek, a bombázást már nehéz elkerülni. Még akkor is veszélyes, ha közvetlen a város fölött lőnek le őket, mert a zuhanó repülőgép bombái esetleg csak akkor robbannak fel, amikor már a gép földet vagy egyéb kemény tárgyat ér.

A gyújtóbombák ellen természetesen korszerű építkezéssel lehet leginkább védekezni.

Először is arra kell fektetnünk a főszűrt, hogy padlásunk padozatát gyújtóbomba át ne üsse. Nagyobb gyújtóbomba átütését megakadályozza a laposan rakott, jól habareszozott téglaréteg, vagy tenyérnyi, 8 centiméter vastagságu vasbetonréteg. Ha mindkettőt drágáljuk, szórjunk három ujnyi döngölt agyagréteget a padlásra és föléje kavicsréteget, ha a padlás teherbírása megengedi.

A gyújtóbombák ellen tehát vastag padlással, padláson tartott vízzel és mesterséges oltókészülékekkel még védekezni lehet, de annál veszélye-

sebbek a robbanó- és a gázbombák. Köztudomásu, hogy az utóbbi időkben oly erős mérges gázokat gyártottak egyes államok, amelyek ellen a védekezés rendkívül nehéz, de

a fegyelmet és kiképzett tömeget ezt a veszélyt is el lehet hárítani, vagy legalább is nagyban csökkenteni.

Örvendetesen állapíthatjuk meg, hogy a támadóeszközök fejlődésével a védekezés lehetősége is nagyszerűen fejlődik.

Városok kivilágítása, elsötétítése, ködberukolása ma már nem tartoznak a lehetetlenségek közé.

Az angol bíró merev parókája és rugalmas bölcsessége

A legfőbb angol bíró kétszer annyi fizetést kap, mint a miniszterelnök — Miért visz a büntetőbíró virágcsokrot a tárgyalóterembe?

Londonból jelentik: Két élelmes ifjú hölgy egymásután kísérte meg, hogy hasznat huzzon az angol igazságszolgáltatás egy maradi törvényéből. Mind a két esetben bebizonyosodott, hogy a megszegett házassági ígéret csak a pereskedő hölgyek fantáziájában élt. Párnapos tárgyalás után a bíróság úgy a megvádolt lordot, mint a fiatal nagykereskedőt felmentette és a busás perköltségek fizetése bizonyára még tetézi a két hölgy csalódását. A véletlen úgy hozta magával, hogy mind a két vádlott már évek óta boldog házasságban él — mással és a házassági ígéretnek bélyegzett szerelmi kalandot diákéveivel más élményeivel együtt már régen ellejtette. Most e kalandok hősnői egy csunya per formájában feltámasztották a multat.

A felmentő ítélet elégtételt szolgáltatott ugyan a vádlottaknak és az indokolás napnál világosabban bebizonyította, hogy ezen az alapon sok százezer „sweetheart” hozhatná egykori lovagját a bíróság elé, a botrány hullámai még soká nem simulnak el. Millió és millió újságolvasó élvezte napokon keresztül egy józan férjhez érett lord diákéveinek levélbe foglalt naiv szerelmi ömlengéseit. Tanuk vallottak évek előtt váltott eskökről és a méltóságteljes fehérparókás bírák elmélyedtek egy rég elszállt mámor legintimebb részleteiben. Nem esodá, hogy a közvélemény egy része megint az igazságszolgáltatás reformját követeli és elérkezettnek látja az időt arra, hogy az angol jogszokásokat összhangba hozzák a mai élet követelényeivel.

HELYET AZ ÖREGEKNEK

Ilyen mo galmak évről-évre megismétlődnek Angliában és már eleve eredménytelenségre vannak kárhovatva. Az angol néplelek inkább elfogadja a bevált régít esetleges hibáival és félszégeivel együtt, mintsem, hogy kipróbálatlan újításokkal kísérletezzen. A törvénykezés mai formájában annyira összeforrt az angol léttel, hogy minden reform ugyszólván forradalomnak számítana.

Jellemző az is, hogy Lord Herwarth, Anglia legfőbb bírója, épp a napokban milyen erélyesen kikelt az öregségi korhatárnak a bírakra való kiterjesztése ellen. Példaként bíróársát, Averyt említette, aki ma 84 esztendő, de a legbölesebb ítéleteket hozta. Halálos véték volna lemondani egy ilyen ember tudásáról és tapasztalatairól. A bíró egyáltalában kivételes szerepet tölt be az angol közéletben. Az állam fejedelmien gondoskodik bírójának anyagi függetlenségéről és gondtalan életmódjáról. A Lord Főbíró körülbelül évi három és félmillió dinár fizetést huz.

A magasabb bíróságok elnökei kétmillió dinárral elégednek meg. Idősebb bírákra pedig 1—1 és félmillió dinár jut. A Lord Főbíró fizetése közel kétszerese a miniszterelnök javadalmazásának és a többi bírák is jóval tulszárnyalják a velük egyenrangú, más kategóriába tartozó áll hivatalnokokat. Amikor két év előtt arról volt szó, hogy a bi-

rák fizetését is leszállítják egy ötöddele, nem a bírói testület, de a közvélemény zudult fel, mely a bíró anyagi függetlenségét mindennél fontosabbnak tartja.

RÉGI KÜLSŐ — RUGALMAS BELSŐ

Már a külső keretek is jellemzik az angol bíró kivételes helyzetét. A fehér allonge paróka és a bő redőkben omoló fekete vagy vörös talár nemcsak a hagyományokhoz való ragaszkodást fejezi ki, hanem azt is szimbolizálja, hogy az igazságszolgáltatás időtlen és felülemelkedik minden pártpolitikán és a hétköznap egyéb mulandó jelenségein. Ennek ellenére az angol bírák tulnyomó része nemcsak a törvényt, de az életet is ismeri.

A merevnek látszó angol törvények alkalmazásának igazi mesterei, akik emberséges ítéleteikkel, meglepő indokolásaikkal másutt alig képzelhető népszerűsége tesznek szert. Az igazságszolgáltatás jelesebb képviselőit mindenki névszerűen ismeri és nem egy szállóige a bírák megjegyzéseiből vagy az indokolások pregnáns mondataiból származik.

A jogegyenlőség alkalmazása Angliában a végletekig megy. Így például Manchester hercege, Nagybritannia egyik legelőkelőbb arisztokratája, az államtanács tagja, tudva levően épp a jubileumi napokban került a bíróság elé, mert eladott néhány ékszerárgyat, mely a vád szerint már nem volt az övé. A herceg védője felkínálta a kár teljes megtérítését, és azonkívül hatalmas biztosítékot.

A bíróság azonban ezt nem vette tekintetbe, mivel más vádlott hasonló esetben nem volna abban a helyzetben, hogy ilyen ajánlatokat tegyen és az öreg herceget, aki nek ezekben a napokban rangjánál fogva a király oldalán letti volna helye, nyelchónapi fogságra ítélte.

Természetes, hogy az ilyen ítéletek növelik a bíróság tekintélyét és kibékítik a közvéleményt sok maradi törvénnyel és jogszokással, melyekhez ugyszólván évszázadok óta ragaszkodnak az angol igazságszolgáltatásnál. Elképzelhetetlen volna például, hogy az angol büntetőbíró a fehér manzsettába csomagolt biedermeier virágcsokor nélkül lépjen a tanácssterembe.

Ez a bokréta, melynek „nosegavs” (mondjuk: „orröröm”) a neve, még abból az időből származik, amikor a furdés nagy luxus volt és ennek következtében a bírósági termekben nem éppen parfümös levegő jengett, (igaz, hogy az Old Bialban, a Knig, Benchben és a többi ódon bírósági palotában ma sem az).

A „Mr. Justiceek” a virágcsokrot egykor orrukhoz emelgették, ma csak maguk mellé helyezik, de a tradíció rendületlenül megmarad. Épp így ragaszkodnak a bírák Szent Mihály napi körmenetéhez, a Westminster apátságban tartott istentisztelet után évévszázadok óta az új bírósági év beköszöntője.

Ráskay László

ÉRDEKES EZ A VILÁG

Furcsaságok heti gyűjteménye

VÉDJÜK MEG AZ ILLATOKAT!

A szagok védelmére egyesületet alakítottak Londonban, amelynek az a hivatása, hogy „a kellemes szagok és parfümök kultuszát” megmentse a pusztulástól. Az egyesület a közönséghez intézett felhívásában hangoztatja, hogy ez a munka éppen olyan sürgős, mint amilyen sürgős lenne megmenteni a hallószerv kultuszát, ami teljesen degenerálódik a modern nagyvárosokban uralkodó „pokoli zaj” következtében. A „Smell Society” már meg is kezdte működését, amennyiben felkérte a londoni községtanácsot, hogy a nyilvános parkokban szaporítsa a virágültetvényeket és elsősorban kellemes és átható illatú virágokkal ültessék be a parkokat.

TELEFON A MONTBLANC TETEJÉN

A Kaukázus egyik legmagasabb hegycsúcsára, az 5597 méter magas Elbruzra telefonvonalat vezetett be a szovjet. A telefonvonal a közel hatezer méter magas hegycsúcsot a Kabaldien Balkar szovjetköztársaság fővárosával, Naltsikkal köti össze. Ezzel a hírrel kapcsolatban a Temps megírja, hogy a Montblancra, amely 800 méterrel alacsonyabb, mint a kaukázusi Elbruz hegység, még nem vezettek telefonvonalat és azt javasolja, hogy Chamonixból vezessenek telefonvonalat a Montblancra. A montblanci telefonvonal nagy szolgálatot tenne az alpinistáknak és veszedelem esetén hozzájárulhatna emberéletek megmentéséhez.

GYILKOSSÁG ÉVEZREDEKKEL EZELEŐTT

Történelem előtti büntényt fedeztek fel a németországi Wessenfelsben. Egy vasutvonal építése alkalmával a munkások a hetvenöt centiméter mélységben a föld színe alatt egy történelem előtti időből származó csontvázat találtak. A csontváz koponyájába kőbalta volt ékelve és a tudósok megállapították, hogy a csontváz tulajdonosa sok ezer évvel ezelőtti büntény áldozata lett. A gyilkos valószínűleg egy óvatlan pillanatban ölte meg ellenfelét a kőbaltával, mert a csontváz mellett más őskori fegyvert nem találtak.

TANITÓNÖK, NE HIZZATOK!

Londonból jelentik: Newyork közoktatási tanácsa megtagadta a tanitónői oklevelet Freistaler Róza tanitónőjelölttől, mert nem sikerült neki testsúlyát hat hónap alatt 83 kilóról 68 kilóra csökkentenie. A jelölt azzal védekezett, hogy a tanács kívánságára sikerült lényegesen lesoványodnia és ha még hathavi haladékot kapott volna, elérhette volna a kívánt súlyt. A tanács ezzel szemben hangoztatta, hogy a tanitók szolgálatassanak a növendékeknek követendő egészségi példát és hogy egyébként a kövérebb tanitók rövidebb ideig élnek, ami súlyosan megterhelné a város nyugdíjpénztárát.

AZ IDEGRENSZER „GÖRBÉJE” A HOSSZU ÉLET TITKA

Tifliszben él egy ember, aki százötven éves. A Matuzsálem-koru aggastyán jól emlékszik még arra, hogy 1801-ben Georgiát a cár parancsa értelmében megszállták az orosz csapatok. A 150 éves embernek él egy 110 éves fia és egy 80 éves unokája. Egy másik orosz, az abhkasieni Hapara Kiut — mint azt megállapították — jelenleg 152 éves. A moszkvai orvosi kísérleti intézet behatóan tanulmányozta a hosszú élet titkát és Lazarev, az elismert biológista arra a megállapításra jutott, hogy az emberi életkor az agy központi idegei érzékenységé-

nek a görbétől függ. Az újszülöttnél ez az érzékenység a zéró pontról indul ki és huszéves korig fokozatosan emelkedik, hogy azután ismét lefelé tendáljon a zéró felé. A központi idegrendszer görbéje azonban csak 180 éves korban éri el ismét a zéró pontot, ami azt jelenti, hogy az orvostudomány megtalálta a magyarázatát azoknak a gyéren előforduló eseteknek, amikor egyes emberek a századik életévükön túl is teljes egészségben még évtizedeket is élnek. Ugylátszik azonban, az emberek túlnyomó nagy többségénél az idegrendszer görbéjének lassu utja nem jelenti a Matuzsálemkor elérését.

ELEGETT A „TENGER ÖRDÖGÉNEK” VITORLASHAJÓJA

Berlinből jelentik: Leégett Luckner gróf vitorlása... Luckner gróf... Graf Luckner... Legendás név, a romantikus emlékek egész raját indítja el. A háború alatt csodálatos történeteket meséltek róla, kalandos históriákat, amelyek a legizgalmasabb tengerészregényeket is elhomályosították. Tengeri farkas volt, szabad kalóz. Szelek szárnyán, tarajos hullámhegyeken kóborolt és lompos, viharvert vitorlásával mindig váratlanul bukkant fel, megtámadva a szelid báránykakat, az antant kereskedelmi hajóit. A kereskedelmi hajók derék kapitányaiában megfagyott a vér, amikor hirtelen felbukkant előttük a kísérteties vitorlás. Luckner gróf, a tenger ördöge állt a fedélzeten olyan fenyegetően, hogy ellenállásra nem is igen gondoltak. Szégyenszemre egész sereg nagy kereskedelmi hajó megadta magát a rozoga vitorlásnak...

A béke végetvetett Luckner gróf kalózeletének. De a tengeri kalandokról ezután sem tudott lemondani. A Vaterland nevű 2500 tonnás vitorlásával többször átvitorlázott Amerikába és az Egyesült Államokban előadásokat tartott Németországról. Volt még egy más hajója is, a Mopelia, amely most a bremerhaveni kikötőben leégett. Hatalmas lángokkal gyulladt ki a hajó, kivonult az egész tüzoltóság, de a vitorlást nem lehetett megmenteni. A Mopeliából csak hasznavehetetlen hajóroncs maradt. Luckner grófnak, a legendás tengeri kalóznak ez talán az egyetlen kalandja, amelyben nem mint aktív, hanem csak mint passzív hős szerepelt...

KEGYELEM A BIKA SZÁMÁRA!...

A spanyol bikaviadalok történetében páratlan eset történt az elmúlt vasárnap a Gibraltár közelében lévő Linea városka arénájában. Egy Matador nevű bikát bocsátottak be a porondra, hogy a torreador a szokásos játékok után végezzen vele, de ami talán még sohasem történt meg, a közönség kegyelmet kért a bika számára és így a bika élve hagyhatta el az aréna porondját. A közönség szokatlan szentimentalizmusának érdekes előzményei vannak. A bikát ugyanis egy környékbeli gazdaleány nevelte és köztudomású volt, hogy a bika, amely egyébként senkit sem engedett a közelébe, kezes bárányként engedelmeskedett a fiatal leánynak.

Amikor híre járt, hogy a bikát vasárnap az arénába engedik, több ezer aláírással kérés érkeztet a bika tulajdonosához, hogy a bikát ne engedje feláldozni az arénában, sőt a tartomány kormányzójához is számos távirat érkezett, amelyeknek feladói azt kérték, hogy tiltsák be a bikaviadalt, amelynek kiszemelt áldozata a Matador nevű bika lesz. Matador azonban a közhangulat nyomása ellenére is az arénába került, amelynek közönsége a bikaviadal alatt tiltakozott

a népszerű bika kinzása ellen is és amikor a torreador tört ragadott, hogy végezzen a feldühösödött állattal, a közönség egy emberként emelkedett fel helyéről és hangos kiáltásokkal kegyelmet kért a bika számára. A jelenlévő kormányzó a közóhajnak engedve, kegyelmet adott a bikának, amelyet a közönség viharos ünneplése közben vezettek ki az arénából. Matadort gazdája ezek után többé nem engedte bikaviadalra, hanem meghagyta leánya birtokában, akinek nem volt elég lelkiereje ahhoz, hogy megjelenjen a bikaviadalon, amelyen kedvenc és népszerű bikáját akarták kivégezni. A közönség hangulatát erősen befolyásolta a bika mellett az a tény is, hogy a fiatal lány könnyek között bucsuzott el Matadortól, amikor bevezették az arénába.

HÁNYSZOR SZABAD KAROMKODNI EGY FILMBEN?

Edward Shroott, az angol filmcenzurabizottság elnöke érdekes beszédet mondott az angol mozitulajdonosok gyűlésén. Kijelentette, hogy megdöbbentően szaporodnak a gangszter- és az egyéb rémfilmek. Különösen sajnálatosnak tartotta, hogy a gangszterfilmek amelyek azelőtt ismeretlenek voltak Angliában, újabban kezdenek elterjedni amerikai minták nyomán.

— Ezekben a gangszterfilmekben nem a gangszter a hős, hanem a detektív — mondta. — De azért a gyilkosság, rablás és mindenféle bűncselekmény technikáját éppen olyan szépen bemutatják ezek a filmek, mintha gangszter volna a hősük. Azt nem hiszem, hogy egy filmnek magában káros hatása lehetne a közönségre, de ha folytonosan ismétlődik a dolog, akkor a hatás feltétlenül ártalmas.

Megemlítette ezután a cenzurabizottság elnöke, hogy sajnálatos módon elszaporodnak a káromkodások az angol filmekben. Különösen gyakran fordul elő a „damn” (átkozott) szó. J. Brooke Wilkinson, a filmcenzurabizottság titkára szólt fel ezután és kijelentette, hogy volt egy film, amelyben 39-szer fordult elő ez a kifejezés. A cenzurabizottság 37-et kitörölt és csak kettőt hagyott meg belőle.

AZ ILLATOK VACSORÁJA

Az előzően említett londoni Illat Társaság, az elhanyagolt szaglási érzék fejlesztésére és művelésére, vacsorát rendez. De ezen a vacsorán nagyobb szerepe lesz az illatoknak, mint az ízeknek. Az ételeket legalább annyira illatuk, mint ízük alapján válogatják össze, ugyszintén a borokat is s a virágoknál is, amelyek az asztalokat díszíteni fogják, inkább illatuk jön tekintetbe, mint színük és formájuk.

Az ebédlő levegőjét speciális eljárással fogják megtisztítani és citromillattal töltik be. Ezt az illatot ugyanis különösen alkalmasnak tartják úgy a szaglás, mint az ízlelés kellemes izgatására.

Egy menütervezetet már benyújtottak a társaság titkárságának. Ez a következő: Osztriga (étvágygerjesztő tengeri illata miatt). Fűvekkkel illatosított leves. Vörösbortban főzött nyul, gombával. Báránsült fodormentamártással.

(Ez az étel valóságos illatszimfónia, jegyezte meg róla Ambrose B. Applebe, a társaság titkára).

Csersznye pálinkában párolt csersznye, jégbehűtve. Likőrrel illatosított fagyalt.

A borok közül eddig a legnagyobb esélye az illatos korzikai bornak van.

— És a hagyma?

— Ez szóba sem jöhet, — jelentette ki száraz és határozott hangon Mr. Applebe.

Nyolc év a „zöld pokolban“

A zöld pokol... Így nevezi a dzsungel Paul Redfern, a nyolc évvel ezelőtt eltűnt s most megtalált amerikai óceánrepülő jai-áltása nyomán az egész amerikai sajtó. Paul Redfern fantasztikus története most legutóbb Thomas Roch amerikai repülő előadásából vált ismeretessé. Thomas Roch volt ugyanis az, aki a nyomtalanul eltűnt és évekig hiába keresett Paul Redfernt a dzsungelben megtalálta különös véletlen folytán.

Paul Redfern egy newyorki földrajztanár fia, aki apjától örökölte kutató- és tudományozómját. Zenetanárnak készült — egy napon azonban felcserélte a konzervatóriumban betöltött állását és hegedűjét — az acélszárnyú gépmadarral s 1927 augusztus 27-én az amerikai lapokból arról értesült a közönség, hogy egy vakmerő fiatal ember ismét merész vállalkozásra indult. Paul Redfern az Egyesült Államokból startolt Bahamas irányában, hogy a délamerikai kontinenten végig Rio de Janeiro felé repüljön. Összesen 4600 mérföldet akart megtenni ilyen módon.

Az utolsó hírt a Kristen Krogh című cirkáló adta róla, ennek személyzete látta a gépmadarat, illetve a gép halvány körvonalait, 150 mérföldnyire az amerikai partoktól... Azóta nyomaveszett a bátor repülőnek, a lapok pedig a délamerikai öserdőkön eltűnt Fawcett ezredessel emlegették együtt Paul Redfernt.

Csak a merész pilóta atyja, az öreg földrajztanár bizott továbbra is rendületlenül abban, hogy fia életben maradt. Egyébként mindenki, szakemberek és laikusok feladtak minden reményt.

Most érkezett azután a szenzációs hír, hogy Thomas Roch repülő és dzsungelkutató az Amazonvidéken végzett tanulmányai során, egészen a Paloemenu-régióig jutott előre s ott legnagyobb meglepetésére és megdöbbenésére egy repülőgép roncsait pillantotta meg, amelyet már szinte teljesen benőttek és lborítottak a dzsungel fantasztikus kuszónövényei.

Nem messze a repülőgép roncsaitól egy ősvényt talált Paul Redfern, amelyet félvad indiánok építettek s amely egy faluhoz vezetett. Thomas Roch elment ebbe a faluba s ott az egyik kunyhóban talált egy fehér em-

bert, de milyen fehér embert! Beteg, nyomorék alak állott előtte, hosszú hajjal és szakállal, öreges arcvonásokkal. A szájalmas külsejű fehér ember mozogni is alig tudott.

Ez a szájalmas, beteg, nyomorék ember elmondotta Thomas Rochnak, hogy ő senki más, mint Paul Redfern, a nyolc évvel ezelőtt eltűnt amerikai pilóta. Kényszerleszállást kellett végrehajtania, ebből azonban lezuhanás lett. Egyik lábát eltörte, súlyos belső és külső sérüléseket szenvedett. Az indiánok egy kunyhóba cipelték és a körülmenyekhez és „szakértelműkhöz képest“ gyógyították is. Külső és belső sérüléseiből azonban sohasem sikerült kigyógyulnia.

Csak egy kérése van, mondotta Rochnak, szabadítsák meg őt szörnyű helyzetéből és vigyék vissza Newyorkba, ahonnan fiatalos meggondolatlansággal és önbizalommal fantasztikus vállalkozására nyolc évvel ezelőtt elindult.

Thomas Roch nem volt technikailag felkészülve arra, hogy a súlyosan beteg embert, ezt a valóságos emberroncsot magával vigye. Megigérte azonban, hogy mindent meg fog tenni megmentése érdekében. Hazatérése után valóban jelentést is tett az Egyesült-Államok kormányának, amely Surinamban (Guayana) lévő konzulja útján a holland hatóságok segítségét kérte a megtalált Redfern hazahozatalához. Redfern egyike lesz azoknak a keveseknek, akik a zöld pokolból aránylag olcsó áron megszabadultak...

NAGYFEJŐ^{II}

özv. NAGYFEJŐ-né

modern előnyomda és kézimunka üzlete

Noviszd, Bulvár 2 (Matlca épület)

PLISSÉ minden nagyságban

Azsur! — Endlítés! — Gombáthuzás!

Kézi- és géphímzés!

Szakszerű munka, olcsó árak, udvarias kiszolgálás!

Uj magyar méhészlappal indul

A jugoszláviai, de főleg a vojvodinai magyar méhészek évekként ezelőtt tevékeny munkát fejtettek ki. Kiállításokat rendeztek, kongresszust tartottak, megalakították a központi méhészegyesületet, de az alapszabályokat még a mai napig sem hagyták jóvá. A lelkes és odaadó vezetők minden igyekezetük hajtóerést szenvedtek. Az ambíció, a tetterekészség lassan-lassan felőrlődött az eredménytelen küzdelemben, a tömeg közönyössé vált és ennek következményeként anyagi támogatás hiányában az egyetlen magyar nyelvű méhészlappal is megszünt. Így a magyar nyelvű méhészlappal is megszünt. Így a magyar nyelvű méhészlappal is megszünt. Így a magyar nyelvű méhészlappal is megszünt. Így a magyar nyelvű méhészlappal is megszünt.

Néhány tetterekész és nemesérzésű mé-

hész a dolgokat már nem tudja tétlenül nézni és új mozgalomba kezdett azáltal, hogy a magyar kisebbségi méhészeket újabb munkára és megmozdulásra serkentse, erős szervezetbe tömörítse és így az államalkotó többségi méhészekkel kéz a kézben az egyetemes méhészerdekeket elősegítse, az elégedetlenséget megszüntesse. E sorok írója nagy anyagi kockázattal szeptember elsejével új magyar nyelvű méhészlappal indit és azt teljesen az itteni méhészek szolgálatába állítja, hogy mozgalmunk annál erőteljesebb legyen.

Mozgalmunk célja a Reggeli Ujság hasábjain felvetett gazdasági megerősödés, amely egyben gyámoltalanságunkat is megszünteti. A Reggeli Ujság támogatását bírujuk, amennyiben a lap hasábjain készséggel biztosít helyet ezirányban írott közleményeinknek.

Célunk az, hogy a jugoszláviai magyar nyelvű méhészeket egy táborba tömörítsük, mert jelenleg szétszórva az ország minden vidékén a legnagyobb tájékozatlanságban élnek. Oktatni, tanítani akarunk úgy szóban, mint írásban, amely oktatás ki fog terjedni a méhészkedés minden mozzanatára. Termelt javaink: méz, viasz, rajok stb. értékesítését megszervezzük, méhészetünkhöz szükséges eszközök olcsó beszerzési forrását felkutat-

juk. Megkeressük a vándorlásra alkalmas méhlegelőket, hogy az ideikhez hasonló évben ne érjenek bennünket az adómentes etetőcukor kilincselésének kellemetlenségei. Megszervezzük a pontos és gyors hirszolgalatot stb., stb.

Méhésztársak! Sok-sok, a zsebünkbe és husunkba vágó kérdés vár megoldásra, amelyek sulya alatt most is nyögünk. Alljon melénk minden méhész, aki hitét, reményét még nem vesztette el. A fenti célok érdekében minden méhész agítájon, mert csak tömeges megmozdulással, a közöny, a kényelmesség sutbadobásával érhetünk célt.

Megmozdulásunk első lépése a megjelenő méhészlappunk odaadó támogatása legyen. Hívjuk fel rá méhésztársaink figyelmét, mert egy elterjedt szaklap nélkül megmozdulásunk mit sem ér. Lapunk szellemi színvonalát a mai kornak megfelelően biztosított. Főmunkatársaink csupa patinás nevek hordozói, kiknek nevük a külföldön is közismert és írásaikból örömmel lehet tanulni. Azt azonban sohasem szabad elfelejtenünk, hogy édes anyanyelvünkön tanulhatunk belőle, félretéve többször is lapozgathatjuk, nem szablonpapírnak használjuk, hanem a méhészkulturánk kincsét látjuk benne és feltéve őrizzük.

Aki lapunkat szeptember elsején kézhez akarja venni, címét lehetőleg még augusztus 15-ig küldje be, hogy tudjuk, hány példányban nyomassuk azt, mert csak annyi példányt nyomtatunk, ahány méhészcímrel rendelkezünk. Küldjük be továbbá az ismerős méhésztársaink címeit is, hogy első lapszámunkat mindenki megkaphassa. Itt kérek fel minden méhésztársat, aki a közös ügyünket a szíven viseli, hogy a lapra vonatkozó kívánságait, híreket, szakcikkeket, eszméiket azon elvből kiindulva küldjék be az alábbi címre, hogy egy valamennyiért, valamennyien egyért. Ha az együvé tartozásunk közös érzete áthat bennünket, megkezdett munkánk sikeres lesz. Ne szerénykedjünk, hanem ki-ki a tehetsége arányában vegye ki részét a jobb méhésztövének elérése érdekében. Isten áldása legyen megkezdett munkánkon.

Méhésztestvéri üdvözléssel:

Tamaskó József méhész,
Bogojevo II., Dun. banovina

Férfi és nő italos halála a kénese firdőben

Rómából jelentik: Tragikusan végződött egy angol férfi és egy amerikai nő nagy „ginfizz“-mulatsága a régi római kénese firdőben, Tivoli mellett. Egy bezárt kabinban haldokolva találták meg H. N. Scotot, az American Express Comp. angol származású olaszországi igazgatóját s barátját, a csinos vöröshajú Mary Catherine Thompson newyorki asszonyt.

A nő a gyöngyöző kénese vízbe vezető lépcsőkövön feküdt, a férfi teste félig a vízbe merült. A kabinban rengeteg viski- és gines-üveget s itallal félig töltött poharakat találtak. Megállapították, hogy Scot és barátja főleg „gin fizza“-t (gin citrom és szóda) ivott. A Tivoli-kórházba szállították őket, oxigénbelélegzést alkalmaztak, de már nem tudtak rajtuk segíteni. Kórházba szállításuk után rövid idővel mindketten meghaltak.

Az orvosok véleménye szerint halálukat szívbénulás okozta, ezt pedig a túlzott ivás idézte elő.

Mary Catherine EThompson júniusban érkezett Rómába. Megismerkedett Scottal, hamarosan nagyon jó barátok lettek, mindig együtt lehetett látni őket. Edwin F. Thompson, a tragikus végű nő férje a következőket jelentette ki Newyorkban:

A feleségem június 15-én indult el hazulról. Augusztus 3-ára ártam haza. Eppen tegnap kaptam kábellet tőle, hogy remekül érzi magát. Mr. Scotról nem tett említést.

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralya Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszámla: Zagreb, 46 692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.- dinár,
3 hónapra 50.- dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Felhős, esős idő

Európa: Északolaszország felett gyenge depresszió van, míg Délkelet- és Déleurópa felett magas a légnyomás.

Jugoszlávia: A drávai bánóságban felhős, a szávai bánóságban részben felhős, a többi részben derült. Eső nem volt, a hőmérséklet az egész országban emelkedett.

Jóslat augusztus 11-ére: Az ország északi részében növekszik a felhőzet. Helyi esők és viharok lehetségesek. A hőmérséklet kissé esik.

★

— **Hírek a noviszádi államügyészségről.** Vukovojac Zsárko noviszádi vezető államügyész visszatért szabadságáról és átvette hivatalát Kurbatfinszki Ljudevit helyettes államügyész szintén visszatért szabadságáról. Dr. Antonijevics Dusan államügyész aki eddig Vukovojac Zsárko vezető államügyészt helyettesítette, augusztus 12-én megy szabadságra.

— **Eljegyzés.** Hering Klári és Belanovics Mile jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— **Szabadságon a szentai főjegyző.** Zavisics Konsztantin, Senta város főjegyzője megkezdte négyhetes szabadságát. Szabadsága alatt Kirjakovics Branislav, főszámvévő helyettesíti.

— **Református istentisztelet Beogradban.** Beogradban ma, vasárnap reggel fél 7 órai kezdettel a Karadzics uccai ref templomban magyarnyelvű református istentisztelet tartanak.

— **A lengyel külügyminiszter Finnországban.** Helsinkiből jelentik: Beck lengyel külügyminiszter tegnap családjával együtt Helsinkibe érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták. A lengyel kormányhoz közelálló Cas azt írja, hogy a lengyel külügyminiszter finnországi útjának politikai jelentősége is van, főleg a Balti-államok és Lengyelország közeledése szempontjából. Lengyelország és Finnország érdekei nagyrészt teljesen azonosak.

— **Augusztus végén ül össze a kisantant-tanács.** A három kisantant-állam külügyminiszterei augusztus 29-én Blédben értekezletet tartanak.

— **Nyugdíjazták a palesztinai német főkonzult.** Bécsből jelentik: A Neukeits-Weltblatt jeruzsálemi értesülése szerint Heinrich Wolff palesztinai német főkonzult hirtelen felmentették állásától és nyugdíjazták, mert kiderült, hogy feleségének nagyanyja zsidó bankárcsalából származik.

— **Nem a miniszteri tanácsos lett öngyilkos...** Megirtuk, hogy Vlahovics Iván miniszteri tanácsosnak, a nasicei per egyik vádlottjának beográdi lakásán szerdán egy oszlott hullát találtak. A felfedezés első zavarában azt hitték, hogy az alig felismerhető állapotban levő holttest Vlahovics miniszteri tanácsossal azonos és a főtisztviselő a nasicei perrel kapcsolatos meghurcoltatása miatt vált meg az élettől. Később megállapították, hogy nem Vlahovics lett öngyilkos, hanem Komahics Gyuró nevű rokona. Az síncs kizárva, hogy Komahics Gyuró természetesen halállal, szívizéhlődésben hunyt el és holtteste ezért maradt napokig észrevétlenül az üres lakásban. Vlahovics Iván egyébként Zágrebben tartózkodik és az újságíróknak személyesen cáfolta meg halála híreit.

— **Baleset téglaverés közben.** Szabó Péter, 54 éves szentai téglaverő munkás téglaverés közben oly szerencsétlenül esett le, hogy ballábát térdben eltörte. Beszállították a kórházba.

— **Eltemették a cséplőgép szentai áldozatát.** Kiss István, szentai cséplőgépjavító, aki hi-vaásának áldozata lett, pénteken délután temették el a város oszlatlan részvéte mellett.

— **A Csárdáskirálynő előadása Petrovgrádon.** A temerini TSK műkedvelői meghívást kaptak Petrovgrádra, hogy ott is adják elő a Temerinben valamint Noviszádon hatalmas sikerrel előadott Csárdáskirálynő című operettet. A temerinek a meghívást elfogadták és ha a technikai akadályokat sikerül legyőzni, akkor Petrovgrádon is színpadra kerül a nagyszerű operett.

— **Általános sztrájk fenyeget Görögországban.** Athénből jelentik: A görögországi kommunistapárt általános sztrájkra adott utasítást tagjainak, mire a kormány a tengerészeti gyalogság riasztatásával felelt. Szükség esetén katonaság fogja átvenni a táviró és telefonszolgálatot, valamint a villamosok vezetését is.

— **A pancsevői Hitelbankot a betétesek rohama tette tönkre...** A pancsevői Hitelbank igazgatóság és felügyelőbizottsága bűnyűgyének szombati tárgyalásán kihallgatták Milutinovics Szima igazgatót, aki kijelentette, hogy a bank mérlege mindig rendben volt és a bankot nem az igazgatóság lelkiismeretlen kezelése, hanem a betétesek rohama kergette csődbe. A bank — az igazgató állítása szerint — aktívaival működött és minden bajtör maguk a betétesek a felelősek.

— **Pataki Cora hangversenye a beográdi rádióban.** Pataki Cora a nagytehetségű szuboticei zongoraművész és zongorapedagógus, akinek nagyszerű hangversenyei már az egész országban felfigyeltek, augusztus 13-án délután fél ötkor a beográdi rádióban fog hangversenyezni. A kiváló szuboticei zongoraművész rádióhangversenyén Krompholz, Tajesevics, Szimonovszki, Manuel de Falla és Liszt műveiből ad elő.

— **Vizbefut egy 13 éves apatini fiú.** Glück Károly tizenhárom éves apatini fiú pénteken délután a fürdőház környékén esónakázott. Egy hullám felborította a csónakot és Glück a vízbe esett. A fiú elvesztette lélekjelentését és a vizbefut.

— **Elvitte a gyógyszerész télikabátját.** Bakó József uccai közsörüs Novivrbáson bement Urbán Jenő gyógyszerész lakásába és elvitte annak 2000 dinár értékű kabátját. A rendőrség letartóztatta az uccai közsörüst.

— **M. K. Lepadat, Szubotica,** jelentése az osztálysorsjegyek augusztus 9-iki húzásáról: 10.000 dinárt nyert: 20756 sz., 8.000 dinárt nyert: 2755, 37759 sz., 6.000 dinárt nyert: 30771, 87039 sz., 5.000 dinárt nyert: 54221, 76115 sz., 3.000 dinárt nyert: 4124, 12875, 89755, 99909 sz., 2.000 dinárt nyert: 17601, 39931, 58624, 67712, 14 sz., 1.000 dinárt nyert 4147, 7040, 43, 45, 95, 10330, 34, 10424, 57, 10577, 90, 12844, 70, 77, 87, 13409, 23, 14568, 79, 85, 87, 17696, 20430, 21383, 88, 22401, 85, 23137, 26552, 30057, 93, 30733, 33145, 77, 99, 34445, 66, 37761, 63, 79, 82, 38881, 86, 99, 39944, 45, 42201, 24, 46, 55, 73, 85, 43365, 77, 84, 90, 45748, 75, 90, 88904, 63, 96, 49364, 50282, 300, 52313, 55, 87, 58657, 76, 60810, 36, 61130, 37, 61313, 39, 40, 62169, 65541, 54, 68317, 46, 73, 75, 70566, 71549, 72, 73970, 78402, 26, 63, 79232, 33, 43, 44, 63, 80, 80224, 33, 84252, 54, 85557, 87010, 34, 44, 55, 90774, 96, 91816, 97608, 98527, 44, 99924, 51.

— **Rókok pusztítása Kulán.** A Középbácskában mindinkább nagyobb kárt okoznak az elszaporodott rókok. Így az utóbbi időben Kulán Blancz Péter gazdálkodó udvaráról 70 tyukot és 5 pulykát, Schmidtucz Leopold udvaráról 25 tyukot, 5 gyöngytyukot, Urnauer Ferenc udvaráról 50 tyukot, Eisele Flórián udvaráról 50 tyukot és 10 kacsát, Christian Stefan udvaráról az egész baromfiállományt (100 darabon felül), Kichler Josef udvaráról 40 tyukot, Quintus Henrik udvaráról 30 tyukot és sok más helyütt számos baromfit pusztítottak el a rókok. A kártevő rókok ellen naponta rendeznek hajtóvadászatot, de csak gyenge eredménnyel.

— **Halált okozott a pattanás.** Petrovics Milan szentai állami pénzügyőr 13 éves Zsófi nevű gimnazista leánya a homlokán levő pattanást kikaparta, a seb elmergesedett, vérmérgezést kapott, s a legmondosabb ápolás sem tudta az életnek megmenteni.

KULFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama: Bécs 8.89-9.01 Berlin 5.67-5.71, London 216.-

Zürich: Beograd 7.00, Páris 20.23, London 15.17 Newyork 305.5, Brüsszel 51.625, Milanó 25.10, Madrid 41.95, Amsterdam 206.50, Berlin 123.30, Prága 12.70, Varsó 57.85, Bukarest 250.

— **Lesz-e községi fogyasztási adó Szaribecsejen?** Annakidején részletes tudósítás keretében számolt be a Reggeli Ujság arról, hogy Szaribecsej hosszas huzavona után meg is bevezeti a községi fogyasztási adót. A képviselőtestület megszavazta az illetekeket és a tervezetet benyújtottak jóváhagyás végett az illetékes báni hatóságokhoz — ugyanakkor azonban már életbe is léptették a pótadót. Ezzel egyidejűleg a szaribecseji kereskedők kötelező egyesülete tiltakozó gyűlést hívott egybe és küldöttséget menesztett hogy a fogyasztási adó bevezetését megakadályozza. A báni hivatal az iparkamarához juttatta a fogyasztási adótervezetet, amely most került a szaribecseji kereskedők egyesülete elé. A kereskedő egyesület most megtartott értekezletén erőiesen állást foglalt a fogyasztási illetekek bevezetése ellen. A gyűlés bizottságot küldött ki, amely emlékiratot csatol a tervezet mellé és úgy juttatja vissza az iparkamarához és a báni hivatalhoz. Értesüléseink szerint a tiltakozó emlékirat kiemeli, hogy a fogyasztási adó teljesen lefontaná a község amugy is gyenge forgalmát másrészt az illetekeket jórészt az asztaltoztatás költségeinek fedezésére vetették ki, viszont az asztaltoztatást tökéletesen fedezi a kövezetvámok jövedelmei. Egyébként a község egyelőre beszüntette az illetekek behajtását.

— **Mi volt az oka a deronyai gazdálkodó gyilkosságának?** Megirtuk már, hogy Popov Petar deronyai gazdálkodó a napokban Vajszkán veszekedés közben késsel agyonszúrta kamászyerének atyját Gilányi János földművest. Most megállapították, hogy Popov, aki zsugori ember hírében állott, már két esztendő óta nem fizette rendszeresen Gilányi fiát és emiatt keletkezett a halálosvégű összeütközés. A gyilkos ellen a szombori törvényszéken elrendelték a vizsgálati fogságot.

— **Noviszádnál a Dunába fullt egy mirovicai kislány.** Tomics Szófia 13 éves szemszkamitrovicai leány a napokban Noviszádra jött látogatónak a rokonaihoz. Pénteken rokonaival együtt kiment a tisztí strandra, ahol fürdés közben a vízbe fulladt.

— **Meghalt a szentai kisfiú, aki zsirszódát ivott.** Megirta a Reggeli Ujság, hogy Pónus Mihály, 5 éves szentai kiscyrcanét zsirszódadoldatot ivott, míg édesanyja a padlón járt. A kiscyrcaneket beszállították a kórházba, ahol gyomormosást végeztek rajta. Szerdán, állapota rosszabbra fordult és esütörtökre virradóra borzalmas kínok között belehalt a zsirszóda által okozott belső sérülésekbe. A rendőrség most nyomozást indított, hogy terhel-e valakit felelősség a halálos szerencsétlenségért.

— **Egymondatos szaribecseji hírek.** A belvárosi római katolikus templom csütörtökön, Nagyboldogasszony ünnepén üli meg bucsuját. — Ma, vasárnap délelőtt fél 9 órai kezdettel Flachbart Károly novibecseji lelkész evangélikus istentiszteletet tart. — Csok Jovan rendőrkapitány visszaérkezett szabadságáról és átvette hivatalát. — A villanytelep vezetősége ezúton is értesíti az áramfogyasztó közönséget, hogy 11-étől, hétfőtől kezdődőleg délelőttönként gépjáratások miatt — áramszünetet tart. — Az önkéntes tűzoltószázad 15-én nagyszabású tűzoltónapot rendez a Gragyanszki pályán. — A Szent Ferenc harmadik rendjének műkedvelői ma Szobrában délutáni és esti előadás keretében színrehozzák a „Jairus leánya” című bibliai tárgyú színművet. — A Katolikus Olvasókör szokásos Nagyboldogasszony-napi bálját ezidén este 8 órai kezdettel tartják meg a Kör helyiségében.

— **Noviszádon meghalt a newyorki Metropolitan volt karnagya aki egykor a Fehér Hajóban tamburált.** Marjanovics Vláda harminc esztendő előtt még a Fehér Hajó tamburása volt, amikor gondolt merészet és kiment Amerikába. Amerikában szerencsés volt, mert a muzsikusi pályán annyira jutott, hogy egy időben karnagya volt a newyorki Metropolitan operaház zenekarának. Marjanovics gazdagon vonult nyugalomba és ez év májusán hazalátogatott Noviszádra, amelyet a háború óta nem látott. Itthon megbetegedett és szombaton meghalt. Haláláról értesítették Newyorkba lakó családját.

— **Fürdőruhák, fürdőkabátok, fürdőcipők nagy választékban: Fischer J. és Fia cégnél, Noviszádon.**

TOPOLAI HIREK

Vakmerő rablótámadás történt Topola közelében a bajmoki úton. Ismeretlen, be-kormozott arcu emberek megtámadtak egy baromfit szállító kocsist és pénzt követeltek tőle. Amikor a kocsis kiforgatta zsebeit és megmutatta, hogy 70 dinárnál több pénz nincs nála, a rablók reáparancsoltak, hogy az esetről senkinek se szóljon, majd elmenekültek. A kocsis jelentést tett a csendőrségen, amely megindította a nyomozást. — Sinkovics Imre gazdálkodó a napokban a topolai piacon revolverrel rátámadt tőle különváltan élő feleségére és a vérengzést csak két alkusz erélyes közbelépése hártotta el. Sinkovics ellen megindult az eljárás. — A csendőrség őrizetbe vette Lámi Lajos és Bosko István munkásokat, akiket tettenértek burgonyalopáson.

*

— Lengyel orvosok tanulmányozzák Noviszádon az egészségügyi szövetkezeteket. Szombaton öt lengyel orvos érkezett Noviszádra, kik itt Wüsch Johannak, a német egészségügyi alszövetség igazgatójának vezetésével tanulmányozzák a jugoszláviai egészségügyi szövetkezetek szervezetét. Lengyelországban most akarják megalakítani az egészségügyi szövetkezeteket és a lengyel kormány ezért öt kiváló orvost küldött Jugoszláviába, hogy itt teljesen áttanulmányozzák az egészségügyi szövetkezetek szervezetét. Az orvosok először Beogradban az egészségügyi főszövetségben tettek látogatást, majd onnan Noviszádra folytatták útjukat. Noviszádon Wüsch Johann igazgató, az egészségügyi szövetkezetek általánosan elismert kitűnő szakértője — kinek közlései alapján a Reggeli Ujság is ismertette az egészségügyi szövetkezeteket és a kisebbségi magyarság nepeseződését — ismerteti meg a vendégekkel nemcsak a noviszádi alszövetségi központot, hanem a környező községek szövetkezeit is. A lengyel orvosok négy napig maradnak Noviszádon és ezalatt a vidéki kirándulásokon kívül látogatást tesznek a noviszádi egészségügyi intézményekben is.

— Féláru utazás Budapestre és vissza az összes magyar vasutakon. Magyar vimum nélkül léphető át a magyar határ. Fenti kedvezmények a Budapestre utazást illetően augusztus 13—20-ig, a visszautazásra nézve pedig augusztus 20—23-ig vehetők igénybe. A Budapestten fizetendő vimumléték mindössze 2.50. A magyar határ vizum nélküli átlépéséhez és a vasuti féláru kedvezmény igénybevételéhez külön igazolványok szükségesek. Ily igazolványok kaphatók Jugoszlávia minden nagyobb városában működő Putnik és Fruskagora turisztikai társaság irodáiban, a Hálókocsitársaságnál, valamint a felkért pénzintézeteknél, kereskedelmi társulatoknál, gázdaköröknél, Zagrebben a magyar konzulátusnál, a beográdi magyar utlevélhivatalnál és a beográdi Magyar Kereskedelmi Képviselő Utazási osztályánál* (Beograd, Jakšičeva ulica 2).

— Szombaton lesz a NAK nagy kerti mulatsága. Augusztus 17-én, szombaton este kilenc órai kezdettel rendezi a NAK nagyszabású kerti mulatságát a Futaki uti Lövöldében. A mulatság keretében a legjobb noviszádi műkedvelők lépnek fel. A műsor rendezését Diener Gyula a közismert és kiváló rendező vállalta. Műsoron kívül egész sor szórakoztatásról gondoskodik a rendezőség, úgy hogy a NAK kerti ünnepélye a legsikerültebb nyári mulatságnak ígérkezik. A zenét a Jadran jazz szolgáltatja.

— Aki diákot akar tartani, annak orvosi bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy egész családja egészséges. A noviszádi fiugimnázium igazgatósága közli, hogy azok, akik diákokat akarnak tartani, ebbeli bejelentésüket augusztus 25-ig tegyék meg az igazgatói irodában. A bejelentéssel egyidejűleg hatósági orvosi bizonyítványt is be kell mutatni arról, hogy a lakásadó és egész családja egészséges és senki sem hajlamos köztük tüdővészre. Az igazgatóság csak azoknak a bejelentéseit veszi tudomásul, akik ilyen orvosi bizonyítványt mellékelnek a bejelentéshez.

A Polgári Magyar Daloskör augusztus 11-én tartja

NAGY KERTI MULATSÁGÁT

a Lövöldében. — Délután 2 órai kezdettel kugliverseny és különböző szórakozások. — Reggelig tánc, Színélőadás kezdete este 8 órakor.

CSANTAVIRI HIREK

A csütörtöki csantaviri piacra közel száz szuboticei gazdálkodó szállított búzát és egyéb terményt eladásra. Ennek a nagyfokú szuboticei gabonaszállításnak az a magyarázata, hogy egy különböző terménnyel megrakott kocsit után a szuboticei piacon közel 150 dinár fogyasztási adót kell fizetni, míg a csantaviri piacon mindössze két dináros helypénz fizetése kötelező. Azonki túl a csantaviri piacon a gazdálkodók jobb árat is tudtak elérni, mint Szubotícán. — A csantaviri anyakönyvi hivatal kimutatása szerint az elmúlt hónapban 38 születés, 19 halálozás és hat házasságkötés volt. — Csantavir területére kilencven napos szigorú ebzárlatot rendeltek el. — A teniszklubban megkezdtek a háziverseny selejtező mérkőzéseit. — A báni hivatal jóváhagyta a módosított községi költségvetést, amely szerint ebben az évben 81 százalékos lesz a községi pótdadó a múlt évi 76 százalékkal szemben. — A községi előjáróság a két új iskolaépület építési munkálatait külön-külön ipari szakokként, ma vasárnap délelőtt adja ki a község háza tanácstermében. — A szuboticei munkásbiztosító pályázatot hirdetett a csantaviri betegsegélyző orvosi állásra. — A csantaviri önkéntes tűzoltótestület Nagybaldogasszony napján tűzoltónapot rendez, amelynek programján délelőtt istentisztelet hallgatása, diszkozyülés, délután pedig tűzoltógyakorlatok a futballpályán, futball mérkőzés és térzene szerepel. Este a műkedvelők előadják a Tolonc című nagyszerű népszínművet.

*

— Temerinben is leadják a Náni-t. Vasárnap f. hó 11-én este fél 9 órai kezdettel a noviszádi Katolikus Olvasókör műkedvelő gárdája Temerinben színre hozza az óriási sikert aratott „Náni” című dalos-táncos népszínművet. Tekintve a darab kedves meséjét, a ragyogó népviseletet, a pattogó magyar és német táncokat és dalokat, a népszínmű a temerini műkedvelő-színház látogató közönségnek is tetszeni fog és a „Náni” Temerinben is olyan óriási sikert fog aratni mint Noviszádon. A Katolikus Olvasókör, a temerini Iparos dalárdával karöltve, az Amerika vendéglő színháztermében adja le a „Náni”-t. Jegyek árai 15, 10, 8 és 5 dinár. Jegyek elővételben Temerinben Tényi János bórkereskedőnél, Noviszádon Fehér István fűszerkereskedőnél kaphatók. Az előadás után tánc. Noviszádról is sokan mennek ki Temerinbe, részben, hogy a darabot is lássák, részben, hogy Temerinben jól mulassanak.

— Aratóünnepély Szentán. Szentáról jelentik: A szentai Kis Gazdakör augusztus 15-én nagyszabású arató ünnepélyt rendez, a kör helyiségeiben. Az ünnepélyen csak azok vehetnek részt, akik előre bejelentik ebbeli szándékukat a rendezőségnek.

— Augusztus 15-ére felmondtak a szombori városi női alkalmazottaknak. Megírtuk, hogy a július 8-i szombori városi közgyűlés határozatot hozott, amelynek értelmében a város női napidijait el kell bocsátani és helyüket férfiakkal betölteni. Cvejanov György városelnök a közgyűlés határozata értelmében a város öt női napidijasának és egy férfi napidijasának, aki emellett máshonnan is kap nyugdíjat, augusztus 15-ére felmondott. Az ily módon megüresedett hat napidijas állást férfiakkal töltik be.

— Az angol flotta az adriai tengeren. Az angol földközi tengeri flotta, amely minden évben meglátogatja a jugoszláv kikötőket, az idén csak szeptemberben jön az Adriára, mert az egész flotta résztvevő György angol király uralkodásának 25 éves jubileuma alkalmából rendezett nagy szemlén.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes Ferenc-József keserűvizet. Registród Miniszterstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25 V 1935 1599

BACSPETROVOSZELŐI HIREK

Az iskolaszék földjeit augusztus 12-én és 13-án adják bérbe a helyszínen. — Az alsóréti szigeti földek tulajdonosai vasárnap reggel a község háza előtt értekezletet tartanak a vízvezető csatorna építése ügyében. — A Napredak sportegyesület tiszaparti pályája teljes erővel épül.

*

— Tűzet okozott Szentán az istállóban. Csütörtökre virradó hajnalban tűz ütött ki Rózsa Mátyásné, Frankopanová uccai házában udvarán. A tűz az istállóban keletkezett, amely teljesen lángban állott mikor a tűzoltók kivonultak. A tűzoltók megfeszített munkával fogták a tűz lokalizálásához, mert már a szomszédos lakóházra is áttért. Sikertelen a tűzet elfojtani, s így a lakóházat megmenteni, az istálló azonban a tűz marataleka lett. A tűzet valószínűleg az istállóban lévő lámpa okozta, mely leeshetett a szegről, s tűzet fogott az istálló szalmájában. A kár 15.000 dinárt tesz ki, mely biztosítás révén megtérül.

— Október 15-ig adóbizonylat nélkül utazhatnak külföldre a betegek és turisták. Beogradból jelenti az Avala ügynökség: A pénzügyminiszter megkérte a belügyminisztert, rendelje el az alája tartozó összes hatóságoknak, hogy ez év október 15-ig mind azok a személyek, akik gyógykezelésért, pihenés vagy üdülés céljából utaznak külföldre, vagyis a turisták, adóbi bizonylat nélkül is megkaphassák utleveleiket, mivel a pénzügyminiszterium a Putnik menetjegyroda előterjesztésére, a kereskedelmi és iparügyi miniszterrel egyetértésben ilyen határozatot hozott. A turistáknak, akik október 15-ig külföldre szülő utlevelet váltanak ki, nem lesz szükségük adóbizonylatra.

— Szeptember 6-án több különvonat jön Beogradba. Szeptember 6-án Jugoszlávia és Csehszlovákia labdarugó válogatott csapatai mérkőznek Beogradban. A mérkőzés iránt az egész ország területén igen nagy érdeklődés nyilvánul meg és ezért az államvasutak vezérigazgatósága több különvonatot indít Beogradba. Zagrebból Beogradba és vissza harmadosztályon 36, másodosztályon 129 dinárba kerül, Nistől Beograd és vissza csak harmadosztályú kocsik közlekednek, az ut oda és vissza 50 dinárba kerül, Kragujeváctól Beogradig és vissza 30 dinárba, Sabáctól Beogradig és vissza 22 dinárba kerül az ut. Ezen kívül még Petrovgradról, Szubotícáról, Oszijekről és Noviszádról is indítanak különvonatot Beogradba.

— Vasárnap lesz a szentai vásár. Szentán a második országos nyári kirakodó és állatvásárt vasárnap, augusztus 11-én tartják meg. Az állatvásárra vészmentes területről, szabályos járattal bármilyen állat, korlátlan mennyiségben felhajtható.

— Elítéltek egy csaló szuboticei vasutast. Dr. Radulović Szevan szuboticei egyesbíró pénteken tárgyalta Gotics Károly szuboticei vasutagazgatósági tisztviselő csalási büntetését. Goticsot azzal vádolta az államügyészség, hogy magas összeköttetésekre hivatkozva, többrendbeli csalást követett el Szubotícán és a vasutagazgatósághoz is hamis okmány alapján vetette fel magát. A főtárgyaláson dr. Radulović Masa államügyész több vádpontban elejtette a vádat és a bíróság Goticsot két havi és tízenöt napi fogságra, valamint 300 dinár pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Ma este lesz az Adamovics telepi „Zdravlje” mulatsága. Az Adamovics telepi „Zdravlje” egészségügyi szövetkezet ma este fél kilenc órai kezdettel tartja meg nagy nyári mulatságát a Grozdova ucca 34. számú Sovény-féle vendéglő kertjében. A mulatságon több vígjátékot is előadnak. A műsor a következő: „Mezei” egyfelvonásos vígjáték, szereplők: Kemenes — Herman Ferenc, Mezei — Csipő György, Házmosterné — Kovács Mariska, végrehajtó — Darabos Ferenc, idegen hölgy — Kovács, kifutó — Molnár László. A másik vígjáték címe „Szobarica” a darab szereplői a következők: szobalány — Voles Kató, feleség — Tokodi Kató, férj — Herman Ferenc, postás — Kakucska Lajos. A harmadik vígjáték címe a „Házaságok”, a darab szereplői a következők: Weinberger Adolf, házasságközvetítő — Grizer Púbi, Bezerédi kereskedő — Pavics Pál, Jenő a fia — Kakucska Lajos, Kelemen Ödön — Bobák Imre, Kelemen Évike — Kovács, Kelemen Rózsika — Darabos Mariska, Katonáné — Kovács Mariska, szobalány — Tokodi Kató. A darabokat Still Lajos rendezzi, a sugó szerepét pedig Bali tölti be.

— Halálos szerencsétlenség cséplés után. Halálos végű szerencsétlenség történt csütörtökön délelőtt a szentai határban. Kiss István, szentai cséplőgéptulajdonos géppel cséplés után hazafelé tartott. Utközben a cséplőgép után kötött dob rudját akarta átlépni, de oly szerencsétlenül esett el, hogy nem tudott idejére kiugrani a dob elől, s annak nehéz vaskerekei felső testén keresztül mentek. A kerek betörték Kiss mellkasát, s eszméletlenül maradt az utas. Kocsira tették, hogy kórházba szállítsák de utközben Kiss István belehalt sérüléseibe. A rendőrség megindította a nyomozást terhel-e valakit felelősség a szerencsétlenségért.

— Földet adnak bérbe a pancsevői réten. A földművelésügyi minisztérium kolonizációs alapja több ezer hold földet ad három évi időtartamra bérbe. Augusztus 14-én és 15-én a opovói rét északi részét az ugynevezett „Tandrakacs”, az uzdini rét ki nem adott rész és az opovói réten levő „Perin suma” nevű rész kerül bérbeadásra. Augusztus 16-án és 17-én a begyisi réten levő „Pacsariz”, 20-án és 21-én a padini állami rétet és a „Siroka greda” nevű községi rétet, 22-én, 23-án és 24-én a „Ketaska grédát” adják bérbe. A második komisszió augusztus 20-án és 21-én a novoszéki rétet, 22-én, 23-án és 24-én a kraljevici rétet adja ki. Az első bizottság augusztus 27-én, 28-án és 29-én a berangyai rétet és a szakulai rét egy részét, 30-án és 31-én pedig a pancsevői rétet. A második bizottság 27-én és 28-án a glogonyi rétet, 29-én, 30-án és 31-én a szefkerini rétet adja ki. Kikiáltási ár szántóföldeknél 200, a réteknél az első évre 100, a második évre 200 dinár katasztrális holdanként. Az erdők, nádasok és vizes területek első évi bére 50, második évi bére 150, harmadik évi bére 200 dinár. Aki részt akar venni az árverésen és 20 holdnál nagyobb területet akar bérelni, annak hipotekáris vagy reális biztosítékot kell nyújtani állampapírokban, a legutóbbi évi bérletnek megfelelően, aki 20 holdon aluli területet akar bérelni, annak 10 százalékos óvadékot kell letétbe helyezni.

— Tűz a tanyán. Káposzta Pál supljáki földműves tanyáján kigyulladt a nagy szalmakazal, s a tűz pusztulással fenyegette a tanyát is. A szomszédos tanyáról összegyűlt munkások és cselédek között olyan fejtelenség volt, hogy a tűz elfojtása sehogysem haladt. Erre Sándor János, supljáki káplán vette kezébe az oltás irányítását és hosszas erőfeszítéssel sikerült a tűz tovaterjedését megakadályozni, s így a tanyát megmenteni.

— Délbánátban naftát tartalmaz egy patak vize. A délbánati Csenta község közelében csodájára jár a környék lakossága már napok óta egy patakban, amelynek vize meggyújtva ég. A hivatalos szakbizottság vizsgálatának eredménye szerint a patak vize naftát tartalmaz. A környéken most megindultak a kutatások a petroleum forrás után.

— A noviszádi Polgári Magyar Daloskör a Futaki uti Lövöldében ma rendezendő kerületi ünnepélyének a műsora: Délután 2 órakor kugliverseny, kacsa halászat, házasságközvetítés, karika dobás, szerencse halászat. Este 8 órakor: 1. Nyitány (zenekar), 2. a) U boj, Zajtól, b) Este van már, Lányi Ernőtől, éneklő a Daloskör énekkara, Szedlacsak Lajos karnagy vezényletével, 3. Romeo és Julia, tréfa László Miklóstól, rendező: Szkricsák Károly, sugó: Majláth László. Személyek: Az állatorvos: Oláh János, Kovács bácsi: Szkricsák László, szolgál: Sztás József, 4. Csipő János ének száma: a) Asztalosék kapufája (dr. Sándor J.), b) Hová viszi az őszi szél (Szenes A.), 5. Üldöznek a nők, bohózat Lőrincz Miklóstól, rendező: Szkricsák Károly, sugó: Majláth László. Személyek: Kardos: Milic János, Jolán: Lapos Mariska, professor: Oláh János, Fehér: Szkricsák László, szobalány: Pál Juliska, méltóságos asszony: Klippel Lili, 6. Györiné-Somogyi Irma énekszám, a) Félre állok az utadból (dr. Sándor J.), b) Valahol a Tisza partján (Magyar Zoltán), 7. Zug az erdő, Gyenge Gusztávól, éneklő a Daloskör énekkara Szedlacsak Lajos karnagy vezényletével. Előadás után tánc reggelig. Asztalok mellett 10 dináros belépődíj.

— Szerelmet vagy pénzt akart az éjszakai látogató? Különös ügy foglalkoztatja a petrovgrádi államügyészséget. Jocius Julka 44 éves novittebeji asszony feljelentést adott be az ügyészségen Mosorinszki Rada ottani gazdálkodó ellen rablótámadás címén. Feljelentésében az asszony előadta, hogy az elmúlt éjjel az ablakon keresztül behatolt a szobájába egy ember, aki torkon ragadta és pénzt követelt. Megkísérelte, hogy segítségért kiáltson de az ismeretlen ember annyira szorította a torkát, hogy nem volt képes hangot adni. A szemével intett neki, hogy teljesítse a kérést, mire a támadó elengedte a torkát. Az asszony ekkor az ablakon beszűrődő világosságban felismerte Mosorinszkit. Az asszony a támadót áthívta a másik szobába azzal, hogy ott tartja a pénzt, közben azonban felébredt a másik szobában alvó lánya, akinek jelenlététől a támadó megijedt és az ablakon keresztül elmenekült. Jocius Julka feljelentése alapján az ügyészség utasítására a novittebeji csendőrség letartóztatta Mosorinszki Rádát, aki kihallgatása alkalmával beismerte, hogy ő volt az éjszakai támadó, de kijelentette, hogy nem rablási szándékkal hatolt be a lakásba. Elmondotta, hogy évek óta szerelmi viszonyban van az asszonnal, akit éjszakánként szokott meglátogatni és ilyenkor többször fordult elő, hogy kölcsön képen pénzt kért az asszonytól. A csendőrség tovább folytatja a vizsgálatot a helyes tényállás kiderítésére. Valószínű, hogy Mosorinszki tényállása fedi a valóságot és az asszony csak azért tett büntetőfeljelentést ellene, hogy elleplezze meg nem engedett szerelmi viszonyát a nála vendégségben levő férjzett leánya előtt.

— Mozgalom a szentai piac áthelyezésében. Megírta a Reggeli Ujság annak idején, hogy a szentai Kraljevicsa Gyorgya (Posta) ucca lakói és kereskedői mozgalmat indítottak, hogy a Főuccán levő piacot helyezték vissza a Posta uccába. Ebben az ügyben küldöttség is járt Cetina Szárko városelnökknél, aki kijelentette, hogy addig nem dönthet ebben a fontos ügyben, míg meg nem hallgatja a kereskedők egyesülete és az ipartestület véleményét. A kereskedők egyesülete és az ipartestület most küldte meg a városhoz véleményét a piac visszahelyezése ügyében. Mindkét egyesület azt javasolja, hogy a piac maradjon meg mostani helyén, a Fő uccán. A kereskedők egyesülete véleményét kiegészíti azzal az indítvánnyal, hogy ha az árusok nem férnének el a Főuccán Róser kereskedéséig, akkor egy sor árust állítsanak fel a Posta uccában. A két egyesület véleménye szerint a Posta ucca azért nem alkalmas piacnak, mert tűz esetén, a kivonuló tűzoltók veszélyeztetnék a közbiztonságot.

— A novibecseji templom bucsuja. A novibecseji római katolikus templom, ma, Szent Klára napján üli meg bucsuját.

CSILLÁR-AUKCIO

Dusan fe szerelt raktáramon levő
csillár és ampolnák árából

20% engedményt adok.

KRAUS NIKOLA
elektro-rádió szaküzlete, Noviszád, Jevrejszka 14.

SPORT

A petrovgrádi alszövetségi serlegmérkőzések

Ma játszik le a döntőmérkőzéseket az alszövetség kitűzött serlegéért. A selejtező során a Schwaebische 4:1 arányban legyőzte az Obilicet, a Borac pedig 2:2 arányban eldöntetlenül mérkőzött a Vojvodinával. A döntetlen mérkőzés után sorsot húztak a döntőbejutásért, a szerencse a Boracnak kedvezett és így a döntőbe a Borac és a Schwaebische kerültek.

A serlegdöntőt előreláthatólag a Schwaebische nyeri meg, akinek megfiatalított csapata az Obilics ellen kitűnően bevált és minden bizonnyal a Borac csapkodó csapata ellen is megállja a helyét. A Vojvodina-Obilics mérkőzés veszt az érdekességéből azáltal, hogy mindkét egyesület tartalékos csapattal áll ki.

Nagyszabású uszóverseny tartanak ma Petrovgrádon

Az elmúlt vasárnap Beográdban kitűnően szerepelt Vojvodina uszószeresztálya ma rendezi meg uszó és vízipóló versenyt Bánát bajnokságáért. A versenyen rendkívül népes mezőny indul és az izgalmasnak ígérkezik, mert a beográdi Buszk 10, a Szentai AK 8, a novibecsei Jedinstvo pedig 9 uszóval vesz részt a bajnoki versenyen. A beográdi uszók között Bulat Gajo is eljön és revansot ad Ballának 400 méteren.

A verseny keretében eldől Bánát uszó-bajnoksága valamennyi távon és stílusban úgy ifjúsági, mint szenior férfi és hölgy kategóriában és a vízipóló-bajnokság. A közönség főleg ez utóbbi iránt érdeklődik, amennyiben a beográdi Buszknak alkalma van ezúttal revansot venni a beográdi kudarcért.

A Vojvodina választmánya egyébként legutóbbi ülésén nagy meglepéssel vette tudomásul az uszószeresztálya kitűnő eredményeit, amelyeket Beográdban az alszövetségi bajnokság alkalmával értek el és úgy határozott, hogy a dubrovniki országos bajnokságon Ballát 400 méteren, Kurlaendert pedig 200 méteren indítja, a vízipóló csapatot azonban bármily kívánatos is lenne, anyagi okokból nem küldheti ki.

A petrovradini Szremac vasárnap este fél kilenc órai kezdettel, díjazásos kugliversenyyel egybekötött mulatságot rendez a Frankopan helyiségekben. A kugliverseny kezdete reggel 9 óra és tart éjjel 11 óráig. A győztesek öt értékes díjat kapnak. A mulatságra a beléptidij csak 5 dinár személyenként.

A noviszádi Napred sportklub rendkívüli közgyűlést hív össze. A legutóbbi évi közgyűlésen megválasztott vezetőség működése miatt felkérem az összes tagokat, hogy e hó 18-án délelőtt fél 10 órakor jelenjenek meg a Szabó vendéglőben. — Kovács Sándor.

A SzAK augusztus 18-án Adán játszik barátságos mérkőzést a Plava Zvezda csapatával.

A noviszádi kuglialszövetség hírei. Az alszövetség megengedte a Daloskör kuglionszónak, hogy vasárnap délután a Lövöldében tartandó díjversenyen résztvegyenek, mivel a mérkőzést a Kulturothton javára rendezik.

Augusztus 18.-án nagyszabású uszóverseny lesz Szentán

A Szentai AK ez évben, augusztus 18-án rendezti nagyszabású uszó és vízipóló mérkőzését „Szentá város 1935.” évi bajnokságáért. A versenyt délelőtt és délután bonyolítják le a város szívében fekvő Tisza parton. A versenyszámok a következők: 50 m. gyermekuszás, 50 m. ifjúsági, 50 m. szenior, 100 m. sprint, 100 m. hát, 100 m. melluszás, 400 m. gyorsuszás, 3x50 m. vegyes staféta, 4x50 m. gyorsuszó staféta és vízipóló. A verseny rendezősege úgy határozott, hogy az idén nem egyenként díjazza az uszókat, hanem értékes serleget ajánl fel annak a klubnak, mely az összes számokban a legtöbb pontot szerzi.

A verseny előkészületei javában folynak, s előreláthatólag ez a találkozók egyike lesz az idei versenyszezon legkiemelkedőbb eseményének. A versenyen résztvesznek a petrovgrádi, szombori, szubotici, novibeeszji uszók és pólózók, de kilátásba helyezték részvételüket több uszással foglalkozó klub versenyzői is.

A versenyrendezés augusztus 15-ig fogad el jelentkezéseket.

A noviszádi Napred hírei. Felkérem az alábbi játékosokat, hogy vasárnap reggel jelenjenek meg az öltözőben, a Makkabi ifjúsági csapat ellen játszunk. Meg kell jelenni a következő játékosoknak: Bischof, Keller, Szőlősi II, Luft, Szekeres, Kicsó, Herdi, Fülöp, Balog, Mazánycsik, Diósi, Szvetozár. Délután egy órákor a Viktória ellen a következő csapat játszik a Trgo-vaeski pályán: Bischof, Sétáló, Piukovics, Toma, Papp, Bali, Greifenstein, Meller, Badem, Erdős, Morovics, Somogyi. Három órákor a következők jelenjenek meg: Varga, Ipacs, Vick, Német, Balogh I, Csauth, Zsarko, Staudt, Varga, Jusztus, Andricsek, Bartók. Fél 5 órákor az első csapat játszik a Porcellángyárral: Begovics, Molnár, Sinágli, Ispánovics, Faragó, Szőlősi, Acs II, Dudas, Bauer, Erdős, Bócsi, Balog.

Szerkesztői üzenetek

A. András, Padej. A magyar tanítóképző első osztálya az idén is megnyílik. Érdeklődésével minél előbb forduljon személyesen vagy közvetve Vámos János tanárhoz Szentára. Errevonatkozólag egyébként dr. Deák Leo lapunk más helyén közöl felhívást.

O. Péter, Ada.

I. A földművesvédelmi rendelet végrehajtási utasításának 3. szakasza szerint védelem alá eső földművesnek tekintendő az a földtulajdonos is, aki földjét csak részben műveli maga, míg másik részét haszonbérbe adja. Ezt a védelmet azonban a földtulajdonos csak akkor élvezi, ha földjének nagyobb részét (felénél többet) műveli maga és csak kisebb részét (felénél kevesebbet) adja haszonbérbe. Ha tehát önnek 17 lánca földje van, abból nyolc lánccot haszonbérbe adhat, de kilenc lánccot magának kell megművelnie, különben nem élvezi a rendeletben megadott védelmet. Egyelőre úgy áll a dolog, hogy szeptember elsejéig semmit sem kell a földművesnek fizetnie az 1932. április 20. előtt létrejött adósságból. Hogy szeptember elsejétől fogva miképpen lesz, azt még nem lehet tudni, mert az új rendelet, mely ezt a kérdést szabályozza, még nem jelent meg és így mindaz, amit önnek elengedésként és más előléről mondtak, csak mese.

II. A hátralékos adó fizetését a következőképpen szabályozták:

A részletfizetési kedvezmény csak arra az állami adóra vonatkozik, amely január elsejénél régebbi keletű, tehát az 1933, 1934 és 1935 évi állami adókra nincs ilyen kedvezmény. Ezeket az adókat teljes összegükben ki kell fizetni. Hasonlóképpen nem vonatkozik a részletfizetési kedvezmény az 1933. január 1-nél régebbi keletű városi, községi és bányai pótdókra.

levegőre
és napra

A részletfizetési idő attól függ, hogy a hátralék hányszor több az egyévi adónál. Ha legalább kétszer annyi mint az egyévi adó, úgy 11 év alatt törleszthető, ha kilenc ötöde, úgy tíz év alatt, ha nyolcötöde, úgy kilenc év alatt és így tovább, ha öt ötöde vagyis a hátralék annyi, mint az 1933. évi (egyévi) adó, akkor hat év alatt, ha csak egy ötöde, akkor két év alatt s ha ennél kevesebb, akkor 1934-ben ki kellett fizetni az egész állami adóhátralékokat.

M. I. lapkihordó. Ha a bátyja gazdasági eseléd (béres vagy más eféle) volt és nem dolgozott valamilyen géppel (eséplőgéppel, szeckavágógéppel, gőzkazánal, motorral, stb.), akkor gazdája nem volt köteles bejelenteni a betegsegélyzőbe és az elszn vedett balesetért nem követelhet kártérítést a betegsegélyzőtől. A gazdájától csak akkor követelhet kártérítést, ha a baleset a gazda gondatlanságából keletkezett, ami azonban a levélből nem tűnik ki. A mezőgazdasági eselédeknek és munkásoknak ezidő szerint még nincs olyan betegsegélyző pénz táruk, ahonnan pénzbeli támogatást kaphatnának, ha megbetegszenek vagy szerencsétlenül járnak. Az országos betegsegélyző pénztártól pedig csak akkor igényelhetnek segélyt, ha valamilyen veszélyes géppel kellett dolgozniuk és ennek folytán érte őket baleset. A jelen esetben úgy látszik, hogy a bátyja senkitől sem kérhet kártérítést.

N. N. B. Topola. A találmány szabadalmaztatása meglehetősen bonyolult eljárás, lehetetlen azt egy szerkesztői üzenet keretében ismertetni. Forduljon valamelyik szabadalmi ügyvivőhöz, az majd részletesen tájékoztatja önt a tennivalókról. Ha magyarul tudó szabadalmi ügyvivőre van szüksége, ajánljuk Ladány Dénes beogradi mérnököt. Címe: Ing. Ladanj Dionisije, patetni inženjer, Beograd, Brijanova 7. A szabadalmi hivatal címe: Uprava za zastitu indusztrij-szke szvojine, Beograd, Milosa Velikoga 22.

Fagylaltgép Gyorslőző
SZENES
Schelliox Nyugágu

ORION rádiót
vegüen

„RADIOFONIA” - Hojdek Robert
cég, Petrovgrad, Hrelca A. E. str. 43.

Még itt a nyár, de már nem tart sokáig!

Már most kiárusítom

10%

árendeménnyel minden raktáron levő nyári cikkemet, hogy helyet csináljak a friss őszi és téli áruknak. Hihetetlen olcsón adok, különösen:

**férfi és női fehérneműt,
női harisnyát,
férfi zoknit,
nyakkendőket,
zsebkendőket**

és még többszáz más divat- és rövidáru-cikket. — A régi igazság most is igazság:

Kis üzlet — kis rezsi!

A főnök személyes és udvarias kiszolgálása. Ki adja mindezt?

Mindig csak az

olcsó Perepatits

Noviszád, Futaki ut 27.

NAGYFEJŐ-né
özv. modern előnyomda és kézimunka üzlete
Noviszád, Bulvár 2 (Matice-épület)

PLISSÉ minden nagyságban

Azsuri! — Endlítés! — Gombáthuzás!
Kézi- és géphímzés!

Szakzerű munka, olcsó árak, udvarias kiszolgálás!

Popov bent! Popov kint!
Csak rövid ideig

vendégszerpelnek a palicsi kisvendéglőben a híres és népszerű beogradi énekesnő,

Savela Zv. Rumenaka asszony és Lazar Nikolić
a hanglemezekben ismert művészharmonikus.

Popov vendéglős, Palics

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

Augusztus hó 11-en, vasárnap este **TEMERINBEN**

az Amerika vendéglő nagytermében a noviszádi Katolikus Olvasókör műkedvelői a temerini Iparosdalárda közreműködésével színtrehozzák a

„Náni“

című dalos-táncos, 3 felvonásos nepszínművet eredeti szereposztásban. - Kezdeté este 1/29 órákor. Jegyek elővételben Temerinben Tényi János bűrkereskedőnél, Noviszádon Fehér István fűszerkereskedőnél kaphatók. - Az előadás után tánc reggelig.

Betértési díj 15- 10- 8- és 5- din. személynként

Gyász eseteknél temetések rendezését olcsó és figyelmes kiszolgálás mellett vállalja

Lenkey Imre és Fia

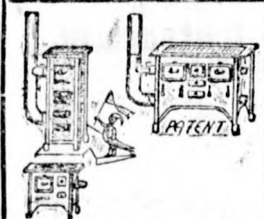
„GOLGOTI“ temetkezési vállalat

Nagy raktár, dus választék temetkezési cikkekben. - Vállal exhumálás és hullaszállítás.

Noviszád, Uspenszka 12. Telef. 26-90

Butor Károly
Őszi tánckurzusa

vasárnap, szeptember hó 8-án veszi kezdetét a Lovóde tánctermében: Futoski put 77. sz. alatt. Beiratkozni lehet előzetesen ugyanott a rendezőkönél. Tisztelettel **Butor Károly** ökl. táncinató. 2428

„Ing. Fritz Wissiak“
rendszerű tüzelvények és kályhák 25-30% többletjuttatást és óriási tüzelőanyag megtakarítást nyújtanak. - Eladási telep: **Noviszád, Futoski ut 92.**

A nagyenyedi Kovács Crème

bőrtápszer, mely néhány nap alatt új szépséget és üdőséget kölcsönöz. - Használja naponta. Kapható minden kozmetikai szaküzletben. - Postán azonnal küldi a főlerakat

Herci drogéria
Szubotica.

Kellő gyakoriattal bíró ügyes

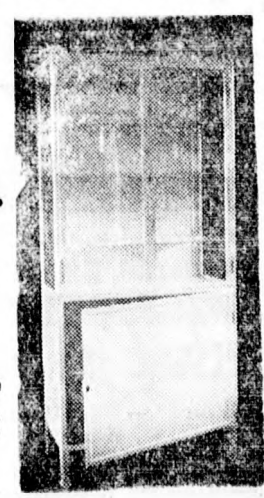
elárusító

a rövidlátó szakmából, fejtételek, cím megtudható Kardos hirdetőirodájában, Noviszád, Futoski put 13. 2429

Igen tisztelt Orvos urak!

Műtő-berendezéseket

a legmodernebb kivitelben készít

Engel Ádám

lakatos és finom-mechanikai üzeme Petrovgrad (a főpostával szemben)

Időszerű, olcsó árak. Kedvező fizetési feltételek. Kérjen ajánlatot.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1'- dinár, **NAGY BETŰS** 2'- dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12'- dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként 1. a hirdetési oldalon 0:80 dinár 2. a szövegrészben 2:50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedményt adunk, az álláskeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. - A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

Házasság

Harminkétéves elvált asszony némi készpénzzel férjhez menne intelligens, józan, biztos egzisztenciájú iparoshoz vagy állami alkalmazotthoz. Lehet elvált vagy özvegy ember is. Egy gyermek nem akadály. Csak pontos című és fényképpel ellátott levelekre válaszolok. Leveleket „Diszkréció biztosítva“ eljelle alatt a kiadóhivatal továbbít. 2330

HAZASSÁGOT minden igénynek megfelelő, diszkrétan, a legszolidabb alapon közvetíti „Fi és“ koncessionált házasságközvetítő intézet szombori megbízottja, Raics Mihály, Pariska 2. Válaszbélyeg.

Oktatás

Hegedűoktatás! Hegedűtárat adok ugy kezdőknek, mint haladóknak, kezdőfoktól magasabb képzettségig. Diákok és diáklányok kedvezményben részesülnek. - Erdeklődni a kiadóban. 2000

Állást keres

Szakácsnőnek vagy háztartásnőnek elmenne Juhász Erzsébet, Szlovacka ucca 80. 2411

Szorgalmas kiszolgáló-leány szeptember elsejére állást keres. Beszéli szerbül, németül és magyarul. Orvos melé is elmenne. - Petlova ul. 30. 2431

Szerbül és magyarul beszélő fiatal ember raktárnoki, irodaszolgái vagy más hasonló állást keres. Jovana Aranjeva 19. 2376

Középkori gyermektelen házaspár vincelléri állást keres. Noviszád, Sztanoje Glavasa 51. 2379

Kerekórárral és 40.000 dinár óvadékkal rendelkező, szerbül és magyarul beszélő középkori ember, gyárba, nagykereskedésbe vagy hasonló állásba lépne. Bele Njive ul. 25. 2381

Plébániára vagy idősebb asszonnyhoz háztartásnőnek ajánlkozik harminc éves özvegy. Cím a szatárbecei kiadóban. 2344

Kereslet

ÜGYES hangosfilm-gépezőt keres a National-Kino, Novi Vrbasz. Nőtlenek előnyben részesülnek.

Tanoncot felvesz, fiut vagy leányt, Szura, női szabó, Szkerlityeva ul. 33. 2375

Jó megjelensű manikűrözleányt felveszünk. - Fordrás szalon, Pasityeva ucca 11. 2395

Mädchen für alles, die selbständig kocht, so wie ein deutsches Kindermedchen wird gesucht für 15. d m. Anrager vor mittags. Jovana Djordjevića ul. 15. Fabrika pantlika. 2413

Kitűfőiu azonnaira felvétetik. - Gausz Győző, Noviszád, Halter. 2409

Házmesternő kerestetik, aki irodatartás ellenében ingyen lakást kap. Jelentkezni: Duna ucca 33, az ügyvédi irodában a délelőtti órákban. 2419

Ügyes varróleány azonnaira felvétetik. Jevrejszka ucca 6, ernyőüzlet. 2427

Jó megjelensű kitűfőiu felvétetik. „Elektro Be-We“ Kralja Alekszandra 5. 2430

Bérest 10-14 éves fiatal, valamint egy havi béresszolgát keresek szállásra. Cím: A. Baumhauer, Noviszád, Miletityeva 13. 2417

Pékséget bérbevennék, esetleg az egész berendezéssel együtt. - Krisztian Kurec, Rigyica. 2392

Egyszobás lakás kerestetik azonnali beköltözésre, csakis a városban. Cimek a kiadóba kéretnek. 2426

Butorozott szobát keresek két személy részére a városban Ajánlatok ármegjelöléssel a kiadóba kéretnek. 2425

Malomgépeket, jőkarban, megvéteire keres Szamék Péter, Mol. 2398

Irógépet keresek megvéteire, hasznát, de kifogástalan állapotban levőt. - PINTER paprikamalom, Bácsko Grad'ste. 2372

Kombinált

berendezéseket, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig, rendelés szerint készít **Peidler Károly, Noviszád** Bratya Ribnikara 42. 1876

Dr. HEISZLER szanatóriuma
SZUBOTICA, SZOKOLSZKA (CCA) 9
felvesz szülőnőket
Nyolc napi teljes ellátás bármely szubotici specialista szülész közreműködésével, orvosi költségekkel együtt összesen 1200 D.
FAJDALOMTENTES SZÜLÉS

Eladó

600 As. oldalkocsis, felülvezényelt Triumph motorkerékpár elköltözés miatt olcsón eladó. Duh János, Szentá, Boska Jugovicsa ul. 11. 2399

Azonnal eladó egy takácsszövőszék. Bővebbet: Kalvinova ul. 9. 2431

Házamat vegyeskereskedéssel Noviszádon eladnám, vagy kisebbért elcserélném, esetleg vidéken is. Weiss Marija, Sztanoje G-avasa ul. 25. 2412

Jól bevezetett bődé frakkal, élelmiszerekkel kint nnal, eladó. Kiszácsi ucca, a ba-akkoknál. 2414

Fűszer- és vegyeskereskedés, Szentán a Fötéren, haláleset miatt eladó. Garai Kálmán, Szentá. 2412

El-dők: Házhely gyümölcsösrel, téglá, cserép, rádiókészülék, pálnkaőző-üst, gramofon lemezekkel, tizedes mérleg, kisebb és nagyobb hordók, szőlőprés, szőlőszűrő, nagy láda, pld, székék és asztalok. Özv. Bózsicsné, Ruzmarinszka ucca 28. 2432

Uj ház: 2 szoba, konyha és mellékhelyisések, eladó 36.000 dinárért. Jana Kopitara 19, Telep. 2418

BETONBOL épült ház eladó vagy elcserélendő, esetleg falun is. Mornar-ka ul. 39, Telep. 2421

EGY KOMPLETT ónémet ebédő, varrógép és egyéb butordarabok, elköltözés miatt olcsón eladók. Grobljanszka 27. 2420

Nagyforgalmu fűszerüzlet a város legfrekventáltabb központjában, más vállalkozás miatt eladó. Cím a kiadóban. 2428

Egy jóforgalmu kőrcsma sürgősen eladó. - Cím a kiadóban. 2429

Vaskereskedés Beogradban, a legélénkebb utcában, olcsón átadó más vállalkozás miatt. Ajánlatokat „Alat“ jellege alatt a noviszádi kiadóhivatalba kérek. 2307

Kiadó

Noviszádon, a Vojvodjanszka ul. 27. sz. villában 4 szobás, Narágútéses modern lakás kiadó. Bővebbet Rosenbaumnál, Njevo-seva 6. Telef. 24-11. 2409

Kiadó szép kétszobás uccai lakás előszobával. - Zemljana Csupria ucca 3, a Szokolszka ucca mellett. 2433

Szoba-konyhás lakás kamarával kiadó. Erdeklődni: Uspenszka 3. 2416

Irodának vagy rendelőnek igen alkalmas 2 szoba vízvezetékkel, szept. 1-re kiadó. Futoski put 13. 2422

Kiadó büfé bérbe vagy százálekre. Szükséges forgalmi tőke 600 dinár, 10% és konyha. Minden rezsizs nélkül. Erdeklődni: Lze Telecskog 3. l. 2394

Különbejaratu szoba garzonlakás-sok bérben teljes ellátással személynként **40-45 dinár**, Orbán villa. Telefon 25-36 1215

Különbejár

Vau-e? Szrpszka, Jugoszlavenszka, honon vagy Piva Hrvatszka **háttérkényve?** Vigye a **Szemző** irodába, ahol az a legmagasabb napi árat kifizetik Szubotica, Annanovicseva 11. telef. 2424

Tartós plissé minden nagyságban, valamint end, aszur, gombathuzas „**Ed-sonnál**“, Kralja Petra 7

Képeit beramazza reklám-árban Lerch Janos, képkeretező, Kr. Alekszandra ucca 7. Ugyanott szentképek kaphatók. 2269

Száraz búkkhulladék és más **tüzifa** legolcsóbb napi áron beszerezhető: Vujkovic J. és Társa cég-nél, Szubotica, Jukicsseva ul. 41. Telefon 6-69. 201

Szubotical kiadóhivatalunk minden nap reggel 1/9-2-ig és délután 5-7-ig tart hivatalos órákat

Hölgyeim!

A strandon megrongálódott arcbőrért rövidesen és tökéletesen rendbehozza

LEDA KOZMETIKA

NOVISZAD, TANURDŽIĆ PALOTA I. EM. 3.
Szeplők, arcfoltok és minden más szépséghibák eltávolítása.

Jégmasszázs - Hámlasztás - Villanymasszázs
Tanítványt tökéletesen kiképezek!
VIGYÁZAT! Szeptember 1-től **UJ CÍM:** Jevrejszka ucca 6. első emelet

Vásároljon hirdetőinknél

Hauptmann nem adhatja ki...

A Lindbergh-bébi gyilkosa és az irodalom

Hauptmann, a halálraítelt gyermekrabló elérte, hogy még életében szobrot emeljen neki, annyira biztosra veszik a kivégzését. Madame Tousseau muzeumban, a borzalmak kamrájában látható életnagyságban ez a mindennapi arcu, középtermetű, szikár ember, aki állítólag elrabolta és megölte a Lindbergh-bébit.

Állítólag, mert sohasem vallotta be a gyerekrablást és csak tárgyi bizonyítékok alapján ítélték halálra.

Amerika a furcsaságok hazája, de még ott is ezer esztendőben egyszer fordul elő ilyen kísérteties eset, aminek részleteiről és fejleményeiről nálunk nagyon keveset tudnak.

A Lindbergh-bébi elrablása és halála után irtózatossá indult meg a nyomozás a rabló kézrekerítésére, de a rendőrség minden erőfeszítése meddő maradt, amíg véletlenül egy fűszeres vallomása alapján újra fellángolt a detektív munkája.

Jelentkezett ugyanis a rendőrségen egy James Holm nevű fűszeres és felmutatott egy tízdolláros bankjegyet, ami abból a kötegből származott, amit a Lindbergh-bébi elrablója zsarolt ki az apától.

Ujabb és újabb bankjegyek kerültek forgalomba a megjelölt csomagból, a hurok egyre szűkebb lett és végül is kiderült, hogy a bankjegyek Joseph Hauptmann német származású, bizonytalan foglalkozású egyéntől származnak.

Hauptmannat bevitték a rendőrségre és kihallgatták. Tagadott. Hallani sem akart semmiről és bankjegyeket sem találtak nála. Mialatt a rendőrségen, váltott detektívek, megszakítás nélkül, éjjel-nappal ostromolták kérdésekkel, ugyanakkor mások házkutatást tartottak Hauptmann lakásán. A házkutatás azonban nem járt eredménnyel. És Hauptmann tagadott. Az egyik detektívnek eszébe jutott, hogy szét kellene szedni a garázt, a gyanúsított ember lakása alatt, hátha találnak valamit.

A detektív százezer dollárt talált a gerendákban és más fantasztikus helyeken elrejtve és a következő pillanatban már rohant is a rendőrségre a zsákmánnyal. A pénz kivétel nélkül azokból a bankjegyekből állott, amelyeket Lindbergh ezredes adott át gyermekelrablójának.

És ezeután Hauptmannat újra vallatni kezdték.

★

És ezeután Hauptmannat újra vallatni Amerikában nem vernek a rendőrségen. Különösen nem vernek olyan embert, aki alaposan gyanúsítható főbenjáró bűnnel. Amikor a tárgyaláson megkérdezték Hauptmannat, hogy bántották-e a rendőrségen, kijelentette, hogy irtózatossan megkínózták, de nem verték. Szórol szóra ezt mondta:

„They gave me a treatment, so I lost twentyfive pounds.“ (Olyan kezelést adtak, amitől huszonöt fontot fogytam — mondta és sirt.) Az amerikai detektívek nem ismerik a tréfát. És különösen nem akkor, ha ilyen szörnyű tárgyi bizonyíték van valaki ellen, mint a megjelölt százezer dollár.

Hauptmann tagadott. Beismerte, hogy tudott a garázsban elrejtett pénzről, de azt mondta, hogy az összeget egy német embertől kapta. Kiderült, hogy létezett egy bizonyos német, akire Hauptmann hivatkozott, de hónapokkal ezelőtt meghalt. A nyomozás zsákuczába került. A pénzen kívül, ami nem volt elég perdöntő bizonyíték, a nyomozás nem tudott semmi többet felmutatni. Egyetlen dolog segített volna, ha Hauptmann beisméri a gyerekrablást.

De hiába gyötörték válogatott testi és lelki kínzásokkal, hiába nem hagyták aludni, hiába szedettek vele irtózatossan „orvosságokat“, hiába kínózták éjjel-nappal válogatott kínzásokkal, Hauptmann megmaradt eredeti vallomása mellett.

Nem és nem és nem.

★

Ezzel szemben: Lindbergh felismerte Hauptmann hangjában azt a hangot, amit hallott a borzalmak idején, amikor a gyerekrablóval személyesen tárgyalt. De kiderült, hogy a rabló Lindberghnek csak két szót mondott és ezt a kettőt is falon keresztül és még hozzá két évvel Hauptmann elfogatása előtt. Lindbergh vallomását így nagyon nehéz perdöntőnek elfogadni, mert természetesen, hogy a halálrasedzett apa, akinek elrabolták a gyermekét, óriási váltságdíjat zsaroltak ki tőle, majd a gyereket mégis megölték, egy ilyen apa bosszút akar állni mindenáron. És Hauptmann állta keményen Lindbergh tekintetét és határozottan újra és újra tagadott. Talán még Hauptmannnál is érdekesebb szereplője a nagy pernek a halálraítelt gyerekrabló felesége, aki nem is ezen a földön él, mióta férjét elfogták, hanem jön-megy, sürgő-forog, ügyvédhez szaladgál, pénzeket gyűjt, híveket toboroz, egyszóval mindent elkövet, hogy férjét megmentse a villamosszéktől.

Hauptmannék nem éltek jó családi életet. A letartóztatás idején már válásról beszéltek és az asszony ügyvédnél is volt, hogy beadja a válópert férje ellen. De abban a pillanatban, amikor a férfi bekerült ebbe a borzalomba, az asszony a börtön előtt lakott, az egész életét egyetlen reménytelen feladatnak szentelte: be akarta bizonyítani férje ártatlanságát.

Az asszony ötlete volt az is, hogy férje könyvet írjon az életéről, kálváriájáról, ártatlanságáról és a könyv megjelenése előtt több mint háromszázezer megrendelést szerzett a még el nem készült könyvre. Az asszony mindenáron új, friss pénzt akart szerezni, mert Amerikában az igazság drága, az ügyvédek irtózatossan sok pénzbe kerülnek.

Híres vagy hírhedt emberek könyveit Amerikában az úgynevezett „ghost writerek“ írják. Ez magyarul „szellemírót“ jelent és nagyon jól megfizetett foglalkozás Amerikában. Mert ha valaki valami nagy gyilkosságot követ el, valami nagy csatornát átuszik, remekül bokszol vagy futbalozik, azért még nem biztos, hogy írni is tud. Viszont „sok pénz van“ az ilyen ember könyvében és Amerika az ilyen biztos üzleteket nem szívesen engedi ki a kezéből.

A Hauptmann-könyv megírására rengeteg „ghost writer“ jelentkezett, de Hauptmann maga írta meg a könyvét. Volt ereje a siralomházban, mialatt saját kivégzésére várakozott, volt ereje a várás unalmát könyv-írással agyonütni.

Amerikában a halálraítelt rablók és gyilkosok könyvet, cikksorozatot szoktak írni és az ilyen irodalmi termékek megjelenése elé nem szoktak akadályt gördíteni. Néhány évvel ezelőtt a híres „Bobbed hair bandit“, egy rövidhaju banditány volt Amerika legjobban fizetett cikkírója. De rengeteg azoknak a fegyenceknek a száma, akik írással kerestek sok pénzt, mert már a könyv megjelenése és megírása előtt gyilkosok voltak.

★

Hauptmannak nem engedték meg, hogy könyvét eljuttassa a kiadóhoz, mert az előzetes hirdetések és a kiszivárgott pletykák

szerint a könyv nemcsak abból állott, hogy ártatlanságát hangoztatta. Sőt. Hauptmann nagyon keveset foglalkozik könyvében önmagával. Könyvének ezt a címet adta:

„Egy halott ember feljegyzései.“

A könyv címéből nem sok optimizmus árad, de emiatt még megengedték volna a kiadását. De Hauptmann sokat foglalkozik az amerikai rendőrséggel és azzal a módszerrel, ahogy a gyanúsítottból kicsikarják a vallomást. Ebben a kérdésben nyugodtan elfogadhatjuk Hauptmann szakembernek, de nem biztos, hogy a könyv tárgyilagos is.

A sheriff azzal indokolta rendeletét, hogy a rendőrség belügyei nem tartoznak a nyilvánosság elé, bár mindenki ugyanis tudja, hogy azok, akik alaposan gyanúsíthatók gyilkosság elkövetésével, a hazugságtól sem riadnak vissza. Nehéz udvariaskodással és kesztyűs kézzel rábírn az igazi betörőt vagy gyilkost arra, hogy tetteről kedvesen, részletesen elbeszélgesse. A gyilkos általában nem fecsegő természet. A gyerekrabló sem.

★

Hauptmann bben a valamikor valószínűleg mégis csak megjelenő könyvében sokat foglalkozik feleségével és többek között ezeket írja:

„A feleségem miatt sajnálom csak, hogy meg fogok halni a villamosszékekben. Hálával tartozom neki, de ezt a tartozásomat nem fizethetem meg. Nem vagyok bűnös, csak nagyon szerencsétlen és legfontosabb, legjellemzőbb tulajdonságom az, hogy peches ember vagyok. Ha tárgyilagos tudnék lenni saját ügyemben, akkor azt mondanám, hogy aki nem rabolta el a boldogtalan Lindbergh-gyereket, nem ölte meg, de akinek garázsában megtalálták a zsarolt pénzt, az olyan peches ember, hogy megérdemli a villamosszéket. Az ilyen peches ember haljon meg. Akit annyi pech ért, mint engem, az nem sok jót várhat már az élettől. Csak azt sajnálom, hogy ártatlanságom már csak halálom után fog kiderülni. De ez is természetes egy olyan ember életében, akinek sohasem volt szerencséje.“

Ez a rész benne van a Hauptmann-könyv hirdetésében.

★

Hauptmann ebben a valamikor valószínűleg peches ember. De arra még ő sem számított, hogy pechéről nem írhat, mert a könyvét nem engedik eljuttatni a kiadóhoz. Hozzá tartozik azonban Hauptmann fantasztikus pechszorozatához az is, hogy éppen most indult meg egy nagyszabású mozgalom Amerikában, aminek az a célja, hogy gyilkosok, betörők és gyerekrablók ne írjanak, kiadók pedig ne adjanak ki olyan könyveket, amiket banditák írta. Másszóval azt akarják a mozgalom vezetői, hogy ezentúl Amerikában csak írók írjanak könyveket. Persze ez nehezen fog menni, mert nem mindenkit végeznek ki, aki nem író, de ir.

Királyhegyi Pál

Türelmes pénzbeszedő

Az irodakisasszony beállit a főnökhöz:
— Főnök ur, egy számlával vannak itt.
— Mondja neki, hogy meghaltam.

— Igenis.
Pár pillanat múlva újra beállit az irodakisasszony.

— Na, mi az már megint?

— Megmondtam a számlakézből, hogy a főnök ur meghalt, de nem akar elmenni, azt mondja, ő majd megvárja.

Vonaton

— Mégis csak hallatlan, mi itt összepréselve szorongunk és ez a pasas kényelmesen alszik egy egész oldalon.

— Engem az egészben az vigasztal, hogy már Vrbázt is elhagytuk, neki pedig még Noviszádnál ki kellett volna szállni.

Albérlők

Írta: Majtényi György

— Nézze, Patinák ur, ne vegye rossz néven, de tizenötödikére kénytelen vagyok a szobát felmondani magának — mondta Boriska kisasszony.

Patinák éppen a hivatalba készült. Ott állt az előszobában, az ernyőjét muszálytárgalta, mert esős idő ígérkezett. Nagy, melék ember volt, ajka lebiggyedt meglepetésében, a szempillája ijedten hunyorgott.

— No, de ilyen... váratlanul — bökte ki aztán. — Egészen jól meg voltam itt és azt hiszem, nem okoztam semmi zavart.

Boriska kisasszony ide-oda forgatta ráncos nyakát, amely olyan vékony és mintázott volt, mint valami tyukláb. Voltaképpen semmi kifogása nem lehetett Patinák ellen. Reggel ment, este jött, csendben megvacsorázott a papirosból és legfeljebb a konyháról hozott még magának egy pohár vizet éjszakára. És Boriska kisasszonnyal egyetlen szót se váltott a köszönésen kívül. Ez volt a baj. Ha legalább szórakoztatta volna vacsora után. Egy kis pletyka, egy kis kártya, hiszen az ember elvégre is társaslény...

— Nem, nem volt semmi kifogásom, de hát a szobára szükségem van... valaki számára... Rokon! — hangsúlyozta a hazugságot. És mivel bosszantotta, hogy hazudott, hát némi éllel tette hozzá: Mindig összezsirozta az asztalt a papirosaival!

Patinák megcsóválta a fejét.

— Jó, tudomásul veszem — mondta már haragosan és elrobogott, mert elseje volt, sietnie kellett. De lent a kapuban megegyeszer megcsóválta a fejét, mert észrevette, hogy a szobája már ki is van írva. — Ó, a vén paszulykóró, már tegnap kitette a cédulát!

Boriska meg utána nézett.

— Medve! — mondta meggyőződéssel és gyorsan takarítani kezdett, hogy rendben legyen minden, ha valami új albérlő jelentkezne. Mert igazán semmi oka nem volt arra, hogy Patinákot kitegye. De nem tetszett neki, hogy Patinák egyáltalán nem törődik az ő személyével. Elvégre kétszobás főbérleti lakása van, igen jó butora, ágyneműje, hatvanhárom pengő nyugdíja, kaphat még ő olyan albérlőt is, aki... No, igen. Mit tesz az a pár esztendő? Hogy ő már nem huszesztendő? És aztán? Ma nem olyan világot élünk, a férfiak nemcsak a huszesztendő fruskákat keresik, inkább megállapodott teremtésekhez vonzódnak, akik...

Szóval, Boriska kisasszonynak megvolt a maga számítása és azért úgy váltogatta az albérlőit, mint rendes ember — természetesen — a fehérneműjét. Két év óta csereberélgette őket, havonként, kéthavonként, de megfelelőre még nem akadt. Néha annyira elkeseredett, hogy óraszámra gyurta, masszizozta, subickolta a bőrért a tükkör előtt, mert hiába bizonygatta a szomszédasszony is, hogy „ma nem olyan világ van”, érezte ő, hogy azok a galád férfiak valahogy jobban vonzódnak egy csinos archoz, mint két szoba butorhoz. De amikor a haját is, amelyet hol vállra göndörítve, hol rövidre vágva, hol simán, hol kiondolálva viselt, rendbehozta, mégis csak a butorokhoz tért vissza a tekintete és azt mondta magában: Ilyen lakáshoz elég csinos vagyok! És ha Patináknak nem kellek, majd elvesz más!

Mindig így végződött a nagy lelki tusa és ha tulesett a fölmondáson, nagy izgalommal várta a következőt. Most is.

Csak hogy most valahogy nem akartak jelentkezni az albérlők. Jött ugyan egy idősebb vidéki ur, akinek a felesége kórházba került, de az csak napokra vette volna ki a szobát. Aztán egy többgyerekes házaspár jelentkezett, azoknak némi butoruk is volt. Majd egy hölgy, egy fiatal hölgy, de ez, milyest meglátta Boriska kisasszonyt, már ment volna is. Így telt, mult az idő és ötödikén a szoba még nem volt kiadva. Boriska úgy vette észre, mintha az a hajfesték, amit

állandóan használt, mostanában hanyagul teljesítene a kötelességét: itt is, ott is ősz hajszálakat fedezett föl. A saját hajában. És egyre többet pusmogott a szomszédasszonnyal.

— Nézze, ez a Patinák ur igen rendes ember — mondta a szomszédasszony. — Soha ki nem marad, soha nem kocsmázik. Vagy vette észre rajta egyszer is, hogy ivott volna?

— Nem, nem, hogysis vehettem volna észre! — tiltakozott Boriska.

— Én csak aszondom, vissza kellene csinálni ezt a fölmondást, kisasszony. Vissza, bizony! És legyen kedvesebb hozzá, ne várja, hogy ő kezdje... Vannak félnék férfiak is, de mennyire vannak! Azoknak segíteni kell. Apró figyelmességekkel, miegymással. Teszem azt, estére vigyen be neki tányért, evőeszközt, vagy varrja meg a feslett fehérneműjét, ruháját, az ilyenekért igen hálásak a férfiak... És aztán, gondolja meg: máról holnapra az nem megy, a jó ételt lassan főzik!

— De hiszen már másfél hónapja lakik itt!

— Semmi az! Türelem. Sokszor egy esztendő is kevés...

— Ne rémítsen, Timcsákné! Egy esztendő? — és Boriska a hajfesték állhatatlanságára gondolt. De hogy szépsítsen a dolgon, hozzátette: Aztán olyan medve!

— Semmi az! Az ilyenek aztán a leghűségesebb férjek.

Boriska aztán jóvá akarta tenni a dolgot és este kedveskedő jajongással tört be Patinák szobájába.

— Jaj, kedves Patinák ur, nagy bajban vagyok!

Patinák, aki már akkor kezdett gyanakodni, amikor hazajövet az asztalán megpillantotta a tányért és az evőeszközket, közönyösen pillantott rá és mégcsak helytel se kínálta meg.

— Szolgálhatok? — kérdezte hűvösen. — Képzelve, kedves Patinák ur, a „rokonom” ma azt írja, hogy nem jöhet el.

— Miféle rokona? — és nyugodtan szeltele a zöld paprikát.

— Hát aki miatt fel kellett mondanom magának... Az anyja beteg lett és most egy esztendővel kitölték a dolgot, csak jövőre jön fel a tanfolyamra:

— Jaa? — és nagyot kanyarított a kenyérből.

— Most már arra kérném, ha nem vett még új lakást, hogy... igen... szóval...

Patináknak könnyes lett a szeme és kráknogni kezdett. Igen, a paprikától.

— Hü, de erős! — nyögte ki végre. — Pedig olyan ártatlan színe van, de hát kívülről nem minden mutatkozik meg... Krrrrh... Chchrrr...

— Egy kis vizet — ajánlta Boriska és már ugrott is, hogy maga hozza be Patinák urnak. Óvatosan, finoman mozgott és úgy érezte, a szíve is szokatlanul kalimpál.

Kint még a tükkörbe is vetett egy pillantást és átvillámlott rajta, hogy a nyaka... Igen, a nyaka talán nem fog tetszeni... Majd lehajtja a fejét. Igaz, hogy akkor meg a hajfesték...

Patinák a vizet is közönyösen fogadta.

— Pedig azt hittem, hogy már kiadta a szobát — mondta aztán és jelentősen Boriskára nézett. — Mert a cédula most este már nem volt a kapun...

Boriska ötölt, hatolt, hogy a cédulát a vicéné tette ki, pedig hát ő nem is szólított ki és ha Patinák ur jól érezte magát, hát... maradjon.

Patinák a libatöpörtyüt gusztlalta, mert ez volt a főteje a mai vacsorájának. Aztán így szólott:

— Nem tehetem kérem, mert én esküdtem ember vagyok.

— Esküdtem ember?

— Hát. Megesküdtem, hogy ahol nekem fölmondanak, ott nem maradok, még ha a háziasszony fizet is nekem...

Boriskát az ájulás környékezte és azt se tudta, hogyan jött ki a szobából. Másnap aztán, amikor Timcsákné érdeklődött az eredmény iránt, Boriska gögösen huzta fel a szemöldökét.

— Ugyan, hogy gondol ilyet! Nem vagyok én arra képes. Ha már fölmondtam, hát akkor fölmondtam és lesz, ahogy lesz... Hogy én kedveskedjek egy férfinak! Különb is olyan medve, ha ő volna az egyetlen férfi a világon, akkor se kellene...

Aztán haragosan rohant le a drogériába, nagy csatarázást kezdett a segéddel, hogy őt ne csapják be akármilyen vacakkal, adjanak neki rendes hajfestéket, amelyik kitart. S amikor hazaért, alapos munkába vette a haját, aztán a nyakát, amely foltos volt, recés és pikkelyes, mint valami tyukláb, megint kitétette a cédulát a kapura és várt, várt. A szívében remény és keserűség váltakozott és Timcsákné biztató szavaira némi rezignációval felelte:

— Istenem, nem sürgős... És albérlő — albérlő. Ezekből nem sokat lehet várni...

HALÁLA UTÁN IS TILTAKOZOTT A FIZETÉSLESZÁLLÍTÁS ELLEN A HIRES AVORY BIRÓ

Londonból jelentik: Most hozták nyilvánosságra a híres Avory bírónak avérendeletét, aki júniusban halt meg 83 éves korában. 137.430 fontot hagyott hátra. Ez az örökség a legnagyobbak közé tartozik, amelyeket valaha angol bíró hátrahagyott. Avory bíró rendkívül egyszerűen és szerényen élt s végrendeletében is meghagyta, hogy a temetése is „olyan egyszerű és olcsó legyen, amennyire csak lehetséges”. Meghagyta különben, hogy hilttestét, ha felesége is beleegyezik, krematóriumban hamvasszák el.

Vagyona nagyrészt feleségére és gyermekeire hagyta. Irnokának „több mint negyven évi hűséges és intelligens szolgálat jutalmául” 1000 fontot juttatott, akár alkalmazásában áll még a végrendelet felbontásakor, akár nem. Háztartási alkalmazottainak 100 fontot hagyott fejeként. Érdekes, hogy egy pótvégrendeletben, amely 1932-ből származik, visszavont két 100 fontos és két 500 fontos hagyományt, arra hivatkozva, hogy a fizetését leszállították, az adó túl nagy és csökkent az értékpapírok értéke.

BÖRTÖNBŐL VEZETI VÁROSÁNAK ÜGYEIT EGY POLGÁRMESTER

Londonból jelentik: Clare W. Bangs-t, az Indiana állambeli Huntington város polgármesterét a bíróság 3000 dollár biztosíték letételére kötelezte, mert a polgármester a községi villamostelep üzembehelyezésével megsértette az illetékes villamossági vállalat kizárólagossági jogát. A polgármester kijelentette, hogy az utolsó csepp véreig küzd a magánvállalat egyeduralma ellen és miután nem volt hajlandó a biztosítékot letenni, a bíróság határozatlan időre bebörtönözte. A polgármester, aki a párizsi Sorbonne-on végezte tanulmányait és több tudományos művet írt, azóta a város ügyeit a börtönből vezeti. Napi nyolc órát dolgozik és azt állítja, hogy a börtön nyugodt légköre megkönnyíti a megefeszített szellemi munkát.

—o—

Kár a fáradságért

— Tudja uram, én valaha jobb napokat láttam.

— Ne fáradjon, jóember, azért a két filérért, amit kap tőlem, fölösleges időjárás visszapiantásokkal strapálnia magát.

Egy vezérkari főnök szenvedései

Hötzendörri Conrad özvegye Ausztriából kiiltott emlékirataiban leleplezi az udvari intrikákat, melyeknek férje áldozatul esett

„Mein Leben mit Conrad von Hötzendorf“ (Életem Hötzendörfi Conraddal), ez a címe annak a könyvnek, melyet nemrég adott ki egy lipcsei kiadónál: Gina Conrad von Hötzendorf, a monarchia egykori vezérkari főnökének özvegye. A könyvet, melynek példányaikat kezdetben Ausztriában is árusítani akarták, az osztrák kormány elkoboztatta és kitiltatta Ausztria területéről. Ez az intézkedés meglehetősen feltűnést keltett. Mit írhatott a monarchia egykori leghatalmasabb katonájának özvegye, hogy a mostani osztrák kormány, mely hűségesen ápolja a régi monarchia emlékét és szellemét, ilyen szigorú lépésre szánja el magát? Egy bizonyos: ebben a könyvben nem az a legérdekesebb és a leglényegesebb, amiért kitiltották. A végén van körülbelül másfél oldal, melyben Conrad özvegye elmondja, hogy férje az összeomlás után bizonyos szempontból talán az Anschluss hívének volt tekinthető és azt tartotta körülbelül a leghelyesebb megoldásnak, ha Ausztria Németországhoz csatlakozik. Ez lehetett az egyik oka a kitiltásnak. A második oka pedig az a kemény kritika, mellyel Conrad, illetve özvegye IV. Károly és Zita személyét és működését illeti.

KÉSŐI SZERELEM

A könyv közvetlen hangja, könnyed és rendkívül érdekes. Sok mindentől van benne szó: személyes lírai emlékek keverednek meglepő és jellemző történelmi kulisszatitkokkal.

A könyv első fejezetei személyi jellegűek. A grófné elmondja szerelmük történetét, Conrad 63 éves volt, az asszony pedig 35, amikor hosszú évek várakozása után a háború első évének kezdetén megházasodtak. Conrad egyik fia akkor már hősi halott volt, másik két fia a fronton küzdött. Az asszonynak hat gyermeke volt első férjétől, egy nagyiparostól. Hét évvel előbb találkoztak Conraddal egy társaságban az osztrák-magyar hadsereg vezérkari főnöke szinte első látásra halálisan beleszeretett a szép fiatal asszonyba. Éveken át naponta írta hozzá az áradóhangú szerelmes leveleket. A levelekben forrón könyörgött, hogy váljon el férjétől és menjen hozzá feleségül. Ezenkívül azonban munkájáról, hangulatairól is a legmagasabb körökben történt dolgokról is említést tett írásaiban. 1915-ben végül megtörtént a válás és Gina egy délután ígért mondtott Conraddal. Másnap koronatanács volt Schönbrunnban. A koronatanácsban kedvezően tűnt fel Conrad jókedve és hangulata. Kevesen tudták még akkor, hogy ez a felvillanyozó hangulat minék a következménye volt.

A házasság megkötése elő némi akadályok gördültek. Ferenc József, aki elsősorban a katolikus vallás parancsait tartotta szem előtt, rossz néven vette, hogy Conrad elvált asszonyt akar feleségül venni, amivel természetesen az is járt, hogy egyházi esküvőről nem lehetett szó. Felmerült az a terv, hogy a házasság megkötésére érdekében mind a ketten magyar állampolgárokká lesznek: Ferenc József azonban sohasem egyezett volna abba, hogy a vezérkar főnöke magyar állampolgár legyen. Végül a kérdést úgy oldották meg, hogy Károly tábornok adoptálta Gina asszonyt, aki így magyar állampolgárrá lett, majd a protestáns vallásra tért. Conrad osztrák és katolikus maradt és így azután diszpenzációval megkötötték a házasságot.

HÁBORU MÁR 1909-BEN

Hosszasan ismerteti Gina Conrad férjének háborúelőtti munkásságát és elveit. Conrad mindig a monarchia esküdt ellenségét látta Olaszországban és Szerbiában. Állandóan azért dolgozott, hogy Ausztria Olaszország és Szerbia ellen preventív jellegű háborút indítson. A karintiai hadgyakorlatok idején Conrad könyörgött Ferenc Józsefnek, hogy indítson hábrut Olaszország ellen. Ferenc József így felelt:

— Ausztria sohasem kezdett háborút.

Conrad merészen megjegyezte:

— Sajnos, Felső!

A MAGYAR NYELV: „NÖKNÖKNÖK“

Ferenc Ferdinánddal való viszonya kezdetben igen jó volt. A trónörökös sokra tartotta és az ő befolyására lett Conrad vezérkari főnök. Később azonban Ferenc Ferdinánd egészen kicsinyes, hű módon féltékenykedett rá. 1913 őszén, a lipcsei csata századik évfordulójának ünnepségein megjelentek azoknak az osztrák ezredeknek a parancsnokai is, amelyek annakidején résztvettek a lipcsei csatában. Ott volt Ferenc Ferdinánd, az osztrák-magyar hadsereg főparancsnoka és Con-

rad is. Az ünnepség során Vilmos császár kijelentette, hogy meg akarja ismerni az ezredparancsnokokat. Conrad nyomban elindult, hogy a katonatisztekkel összehívja, ekkor azonban Ferenc Ferdinánd tajtékzó dühvel rohant eléje:

— Ki a hadseregparancsnok? Maga vagy én?

Conrad némán szalutált és félreállt. Moltke odasietett hozzá és igyekezett megnyugtatóni.

Később a chotovini hadgyakorlatok során a hű és féltékeny Ferenc Ferdinánd rendkívül sértőn bánt Conraddal. A vezérkari főnök elkeseredett hangú leveleket írt Gina asszonynak. A hadgyakorlatok lezárása után benyújtotta lemondását, melyet csak Ferenc Ferdinánd bocsánatkérő levele vonta vissza.

Ferenc Ferdinándra jellemző egyébként az alábbi eset. Amikor Conrad vezérkari főnök lett, kötelességének tartotta, hogy magyarul tanuljon. Magánórát vett a bécsi Berlitz-iskolában. Egy alkalommal megemlítette ezt Ferenc Ferdinánd előtt. A trónörökös így szólt hozzá:

— Tanuljon inkább kínaiul, mint ezt a „nők-nöknök“ nyelvet.

A vezérkari főnök egyébként is a legkülönbözőbb intrikák célpontjába került. A szákimondó, kemény katonák sokan nem szerették. Különösen Aehrenthal külügyminiszter és környezete gyűlölték és igyekeztek elgáncsolni. Conrad az ő támogatásuknak tulajdonította azokat a támadásokat, melyeket a szociáldemokrata sajtó intézett ellene. Conradot módfelett elkeserítette ez, mert gyűlölte a szociáldemokratákat. Egyik levelében ezt írja:

— Mindenesetre elégtételt jelent számomra, hogy a bölcsnek és politikailag fenköltnek tartott angolok számára sem marad hátra más, most, a liverpooli sztrájk idején, minthogy belelőjenek a csőcselékbe.

Az intrikák vége az lett, hogy Conradot felmentették és hadseregfelügyelővé nevezték ki. Nem sokkal később azonban ismét ő lett a hadseregfőparancsnok.

Érdekes incidens történt nem sokkal a háború kitörése előtt. Ferenc József, aki ismerte Conrad olaszgyűlöletét, megillotta neki, hogy olasz területre lépjen. Egy alkalommal azonban Gina asszony kéréseire a tiroli Innichenből autókirándulást tettek az olasz Misurinába. Azt hitték, hogy a turisták tömegében elfüthetnek. Aliehegy az autó olasz területre ért, defektet kapott és megállt. Nyomban odalépett egy olasz carabinieri. A helyzetet Gina asszony mentette meg, aki olasz származású család sarja volt és jól beszélt olaszul. Beszédbe elegyedett az olasz csendőrrrel, baposan szidta előtte az osztrákokat. A csendőr boldog volt és nem történt semmi baj.

Nem sokkal utóbb kitört a háború. 1915 májusában aratta Conrad élete legnagyobb győzelmét a gorlicei áttöréssel. A csata után Conrad többek között így írt Gina asszonynak:

— Nem is tudom leírni, mit éreztem és mit szenvedtem e két nap alatt. Hogy akcióm győzelmesen halad, azt az újságokból is tudod már.

Ezután Olaszország megtartásáról panaszkodik Conrad. Olaszország győtrő gondokat okoz neki.

TISZA

A háborús évek egy részét Gina asszony férje oldalán töltötte a tescheni főhadiszálláson. Egy alkalommal Tisza tett náluk látogatást.

A beszélgetés főképpen a monarchia bel- és külpolitikája körül forgott és Conrad e kijelentésével érte el csúspontját: „Önök kellene az egész állam politikáját a kezébe venni. Ön volna az egyetlen erre hivatott.“ Tisza kitérő választ adott. Távozása után férjem megkérdezte, milyen benyomást tett rám Tisza. Azt mondtam: „Bár fekete pápászeme miatt nem láthattam a szemét, mégis egészen lebilincsel az egyszerűség. Az a benyomásom, hogy rendkívül jelentékeny emberrel álltam szemben.“ Conrad így felelt: „Csak az a kár, hogy örökké a maga magyar templomtorony-politikáját folytatja. Pedig egészen nagy feladatokra volna hivatott.“

Ferenc József halála nagyvonalú lesújtotta Conradot. 1916 november 21-én leverten, könnyes szemmel ment haza.

— Az öreg meghalt! — mondta.

Felesége vigasztalására így válaszolt:

— Nem, nem gyermekek, mindennek vége. Csak most fogják felismerni, hogy mit jelentett az öreg császár a monarchia összetartása szempontjából.

Hamarosan aggasztó jelek kezdtek mutatkozni. IV. Károlynak az volt a kívánsága, hogy az osztrák-magyar vezérkar teljesen függetlenítse magát a némettől és ezért el is helyeztette Te-

schemből, mert tulságosan közel volt a német főhadiszálláshoz, Plesshoz. Ezzel kapcsolatban Körber miniszterelnök megjegyezte Conrad előtt:

— Az öreg császár hatvan éven át azon fáradozott, hogy a monarchiát tönkretegyje, de nem sikerült neki. Ez a fiatal ur azonban két év alatt elkészül vele.“

A németektől való eltávolodást egyébként Zita királyné befolyásának tulajdonították, akit antantbarátnak tartottak.

A híres Sixtus-féle levél, mely egy osztrák-magyar különbéke lehetőségét vetette fel, végtelemül lesújtotta Conradot.

— Már megint az őszinteség hiánya! — mondotta feleségének — Hát nem mondhatta volna nekem a császár: „Nézzé Conrad, lehetőségeim vannak, hogy Franciaországgal békét kössék. Igyekezzék elhalasztani a tengeraltjáró hadjáratához való hozzájárulást.“

TISZA, A „LAKAJ“

— Ekkor azonban már — írja Gina Conrad — a felségek nem tartották szükségesnek, hogy Conradhoz őszinték legyenek, mert távozását akarták. A császárné aki nagyon vallásos volt, nem tudta elviselni, hogy a tábornagy elvált asszonnyal kötött házasságot, katolikus pap áldása nélkül. A császár pedig igyekezett új munkatársakat keresni, mert ifjú uralkodó léteire félt, hogy a Conrad-szerű tekintélyek elhomályosíthatják jelentőségét. Az egyház is inkább Conrad ellen foglalt állást, mert szabadgondolkodónak tartotta.

Ebben az időben Conrad egy alkalommal közvetlenül gróf Tisza István után jelent meg kihallgatáson az uralkodónál IV. Károly ez el fogadta:

— Na ma azután alaposan megemeltam Tiszának. Értésére adtam, hogy ő csak lakaj, éppen olyan lakaj, mint a többiek, engedelmessé kell.

Conrad keserűen ment haza az uralkodótól és így szólt feleségéhez:

— Nézd, gyermekekem, ez így nem mehet tovább. Én sohasem fogok lakajjá süllyedni. Tudom, hogy a célzás nekem szól. Ha egy ifjú uralkodó így bánik a legfontosabb támaszaival, akkor az én helyem nincs többé az ő oldalán.

Nem sokkal ezután Frigyes főherceg, az uralkodó megbízásából felkereste Conradot. A főherceg nagyon szerette a vezérkari főnököt és ezért kínosan zavartan kezdte mondanivalóját:

— Nézzé, kedves Conrad... szörnyű dolog... hiszen maga tudja, hogy mennyire becsülöm magát...

Conrad mosolyogva segített neki.

— Fenséged ugyebár a felmentésemet hozza? A főherceg ezután mekönynyebbülten közölte, hogy valóban ezzel a megbízással jön. Az uralkodó a felmentett vezérkari főnököt a tiroli hadműveletek vezetésével bízta meg. Conrad nem vállalta a megbízást, később azonban írásos parancsot kapott az uralkodótól. Az egyik meglehetősen izgatott audiencia végén, amikor úgy volt, hogy Conrad nem vállalta a megbízást, IV. Károly leakasztotta melléről a Mária Terézia-rendet és azt Conrad mellére tűzte.

Nem sokkal ezután Conradék Bozenba utaztak. Itt tényleg érték őket olasz légitámadások. Az egyik támadás alkalmával gróf Apponyi Albert tartózkodott náluk. Akkor tizenkilencéves fia is velük volt. Egyszerre csak ellenséges repülő érkezését jelentették. — Fár ilyen esetekben meglehetősen egykedvűek szoktunk maradni — írja Conradné — most mégis izgalomba jöttünk, mert kötelességek voltunk gondoskodni a nagy államférfi biztonságáról. Nekem elsősorban arra volt gondom, hogy vegyen valamit magára, amíg a hűvös pincében tartózkodunk. Férjem mondta, hogy majd ad neki valamit. Ezután lesiettünk retjekhelyünkre. A sötét pincében egy lámpa fényénél Apponyi férjem körgallériában állt elém. Szép, hatalmas agasztvánfejűt fértiem tábori sapkája díszítette. Fantasztikus kép volt.

1918 elején a nagy olaszellenes offenzívát nem úgy hajtották végre, ahogy Conrad akarta. Ő egy pontra akarta összpontosítani a haderőt, legfelsőbb körökben azonban az egész széles fronton megindítandó támadáshoz ragaszkodtak. „Mindenkinek hadvezér akar lenni“ — mondta keserűen Conrad. Az offenzíva nem is sikerülhetett. Utána bűnbakra volt szükség: ez a bűnbak megint Conrad volt. Visszahívták a fronttól, felmentették az alól a tisztség alól is. Kárpótlásul a császári gárda parancsnokságával bízták meg. Augusztus 17-én Wartholzbán megjelent az uralkodó születésnap ünnepségén. Zita királyné mindössze ennyit mondott neki, amikor találkoztak:

— Szolgálatba lépett már a gárdánál?

Conrad hasonló rideg szűkszavúsággal felelt:

— Nem, Felső, még szabadságon vagyok!

Conradék ezután Tricsztbe vonultak vissza, itt érte őket az összeomlás előszele. Ezután már csak a csendes családi élet és az emlékezősek következtek, egészen Conradnak 1925-ben bekövetkezett haláláig.

A megszarolt Amerika

A »racket«-ekké átalakult alkoholcsempészek zsarolják egész Amerikát - Hét newyorki »racket« másfél év alatt 100 millió dollárt zsákmányolt

Newyork, augusztus

Az amerikai igazságügyminiszterium a newyorki rendőrség segítségével elkészítette a newyorki alvilág kimutatását, amely szerint Newyork területén hét hatalmas, megszervezett „racket“ működik, amelynek negyven vezére, körülbelül kétezzer alkalmazottja van s amely a prohobició megszűnése óta — tehát másfél esztendő alatt — százmillió dollárt vett ki a lakosság zsebéből.

A legnagyobb, legjövendelműbb és legtöbb alkalmazottal dolgozó racket az „ipari“ racket, amelynek megalapítói a „Little Augie“ néven ismert Jacob Orgin és Jack „Legs“ Diamond voltak. Mindkettőjüket elengedhetetlenül szükséges raketteerek lötték agyon. Jelenleg Jacob „Gurach“ Shapiro és Louis „Lepke“ Buckhouse a racket vezérei. Sztrájkok esetén a vállalat rendelkezésére áll akár a munkaadónak, akár a munkásoknak. Jó pénzért pedig egész hadsereget küldenek ki, — sztrájkok szítására vagy letörésére — persze botokkal és kövekkel, sőt revolverekkel felszerelt mindenre kész embereket, akik a megrendelés szerint vagy sztrájk törőket vagy pedig verik és terrorizálják a sztrájk törőket. Szükség esetén új munkásuniókat szerveznek, melyek szabályait a munkaadók írják elő és ebbe a szervezetbe beterrorizálják a munkásokat. Politikai harcok, választások esetén is igénybeveszik a vállalatot, amely minden alkalomra megfelelő embereket kölcsönöz ki, megfelelően fölfegyverezve. A racketnek rendes irodája van, bejegyzett címe, ilyen meg olyan Industrial Protective Association, nagy ipari városokban fiókirodákat tart fenn és van négy-öt száz állandó alkalmazottja, ügynökei, akik szükség esetén percek alatt szállítanak száz vagy ezer megfelelő embert.

A másik legnagyobb racket sorsjátékkal, az úgynevezett policy-game-mel foglalkozik s milliókat keres. A Dutch Schultz néven ismert Arthur Fleggenheimer alapította meg ezt a racketet s jelenleg Bo Weinberg, Marty Crimpier és Rocco Delami a vezérei, akik házról-házra, üzletről-üzletre járnak s egy centtől öt-tíz dollárig terjedő összegeket vesznek fel naponta bármilyen háromjegyű számra. A huzást tulajdonképpen a pénzügyminiszterium végzi, mert a pénzügyminiszterium napi kimutatásán levő utolsó összeg három utolsó számára fogadnak a játékosok. Ez a kimutatás naponta benne van az összes újságokban. A nyerési esély tehát 1:900, s ha a megfogadott három szám sorrendben jön ki, ötszázszoros pénzt fizetnek. Millió ember játszik naponta, mert az ügynök megjelenik mindennap, s mert tíz centet bárki szívesen kockáztat s időnként mégis nyer 50 dollárt ezzel a tíz centtel. A racket óriási pénzt keres.

Amerikában tilos a szerencsejáték, de talán sehosem költenek az emberek annyi pénzt szerencsejátékra, mint itt. Ha a policy-ügynököket időnként elfogják, a vállalat leteszi értük a biztosítékot, s amíg pár napot a börtönben töltenek, addig gondot visel a családra. Az ügynökök 15—20 dollárt keresnek hetenkint, de százalékot kapnak minden nyereségből. Nagy a munkanélküliség és így a közszegélyen élő munkanélküliek száza foglalkoznak a fogadások szerzésével. Mind-egyiknek megvannak a maga kliensei, minden felszerelése egy papír és egy cérna, felírják a fogadó kezdőbetűit, a lefizetett összeg nagyságát és a megtett számot. S ezt bevisszik a főirodába. Aztán másnap szétviszi a nyereségeket s felírja az újabb fogadást.

Óriási összegeket keres a baromfi racket is, melynek ereje szintén a megszervezésben van. Charles „Toots“ Herbert a racket vezére, vagy 150 emberrel dolgozik. Szállító vállalatokat tart fenn és a baromfikereskedőket kötelezi, hogy ezt a vállalatot használják. Jntézkedik, hogy a kereskedők a racket ál-

tal kijelölt helyen vásárolják az eleséget, természetesen valamivel magasabb áron, mint ahogy a konkurrens cég árulja. Minden élő csirke után, ami naponta Newyorkba érkezik, a racket vámot szed. Hogyan? Terrorral. A tiltakozó baromfikereskedő teherautóját egyszerre csak körülveszi tíz-husz gang-szter, akik a sofört összeverik, a csirkéket pedig leöntik valami mérges folyadékkal. Másnap a baromfikereskedő engedelmesen megkötö a szerződést a rackettel.

Valentine newyorki rendőrfőnök elhatározta — mint ahogy minden rendőrfőnök időnként elhatározza — hogy letöri a baromfiracket. Elment a független teherautósófőrök szervezetébe és lelkes beszédet tartott:

— Fiuk, én veletek vagyok! S ha segítségre leszek, letörjük az alvilágot. Minden tisztességes soförnek fegyverviselési engedélyt adok, minden teherautóra rendőroket ültetek s ha szükség van rá, rendört küldök a házatok őrizetére is...

A soförök éljeneztek, az újságok magasztalták a rendőrfőnököt, s jelenleg folyik a harc a rendőrség és a baromfiracket között. Az eredményt mindenki tudja előre: egy-két jóakarati sofört összevernek, agyonlőnek, néhány csökönyös baromfikereskedőt tönkretesznek s a dolog abbamarad. A racket pedig virágzik tovább, mert az igazi vezérek elegáns irodákban ülnek vagy Floridában szórakoznak, rájuk bizonyítani semmit sem lehet s ha le is csuknak egypár alkalmazottat, ez a racketet nem gyengíti, mert van elég munkanélküli.

Az „árticsóka racket“ a Newyorkba beérkező zöldségek után szed vámot és teljesen hatalmában tartja a zöldségpiacot. A hírhedt Ciro Terranova a racket feje. Minden évben leleplezik, minden évben harcot kezdenek ellene s minden évben erdménytelniül. A mosóda- és tisztítóipar is a racketeerek kezében van, aránylag ezt az ipart kezelik a banditák a legkönyebben, mert egy festékekkel leöntött kocsirakomány kimosott vagy kitisztított ruha teljesen tönkreteti a mosódat vagy tisztítóvállalatot, hiszen a kliensek kárát meg kell téríteni.

Külön alvilági vállalatok gondoskodnak a letartóztatott emberek biztosítékáról, ügyvédi szolgálatról, a racket kontrollálja a kéteshírű táncstermeket, természetesen rendőri segítséggel, s ugyancsak az alvilág irányítja a leánykereskedelmet és kábitószercsempészetet is.

Időnként a rendőrség nagy lármával megindít egy-egy tisztogatást, elfognak néhány szerencsétlen flótást, aki husz-harminc dollárt keres egy héten a racketek szélén, de a vezérekig sose jutnak el, mert hiszen a racket nemcsak lefelé, hanem felfelé is alaposan meg van szervezve. Husz dollárt kap, aki husz dollárért kapható, de százezret is fizetnek annak, aki nagyon értékes jóakarata nem adja olcsóbban. Ez a magyarázata annak, hogy egy-egy nagyobb lendületű leleplezésnél kiderül, hogy öt-nyolcezer dolláros évi fizetésű közhivatalnokok négy-öt esztendő alatt párszáz ezer dollárt „takarítanak meg.“ Ilyenkor pár napig a lapok nagy lármát csinálnak, de néhány nap múlva elröbölnek egy milliommot, új szenzáció kerül a lapokba és az egész ügyet elfelejtik.

Az amerikai alvilág felismerte a szervezkedés erejét. A prohobició tanította meg a banditákat a „nagy business“ titkaira s most a prohobició megszüntével a meglévő hatalmas szervezeteket már könnyű más iparágra átszerelni.

Nincs az az erősező rendőrfőnök, igazságügyminiszter, aki le tudná törni az alvilágot. Tulnőtt ez már a törvényeken és emberi hatalmakon. Az amerikai racketet már csak egy világfelfordulás sepegetheti el.

SAKK

28. számú játszma.
Francia játszma.

Játszották a jugoszláv mesterverseny 4-ik fordulóján 1935 július 10-én Beograd-ban.

Világos: Kosztics B.

Sötét: Tót B.

1. e4, e6. 2. Ve2, (Czigorintól eredő lépés, amely Tartakover szerint a „legmélyebb ideje a francia partiban.) c5. 3. f4 (Régebben 3. Hf3-al folytatták. A szövegléptést Tartakover ajánlja a „Hypermoderne Schachpartie“ című könyvében.) Hc6. 4. Hf3, Hge7. 5. g3, g6. 6. Fg2, Fg7. 7. 0—0, d5. 8. d3, 0—0. 9. c3, b5, (jobb lett volna b6.) 10. e5, Vb6. 11. Fe3, Hf5. 12. Ff2, Bb8 (A döntő hiba, amely egy gyalogba és a partiba kerül. Helyesebb volt a5 vagy b4.) 13. g4, He7. 14. b4, d4. 15. bxc5, Vxc5. 16. Hxd4, Hxd4. 17. Fxd4, Vc7, (A gyalogos elveszett és ezzel a játszma is. Sötét ellentámadást akar indítani.) 18. Hd2, Bd8. 19. He4, b4. 20. Bc1, bxc3. 21. Bxc3, Va5. 22. Fc5, Bd7. 23. Ba3, Vd8. 24. Hd6, Hd5. 25. d4, Fb7. 26. f5, Fc6. 27. Vf2, Vg5. 28. fxe6, fxe6. 29. h3, Bf8. 30. Vxf8+ (Meglepő vezéraldozat, amellyel a c5 futó és a d6 huszár döntő szerephez jut.) Fxf8. 31. Bxf8+Kg7 (Ha Kxf8, akkor 32. He4+Ve7. 33. Hf6 nyer azonnal.) 32. He8+, Kh6. 33. Bf1, (Fenyget Ff8 matt.) Be7. 34. Hf6, Bf7. 35. h4, Vd2 (Vxh4 természetesen nem jó 36. Bh3 miatt.) 36. Hxd5, Bxf1+. 37. Fxf1, Kg7. (Ez a lépés szükséges az Ff8 matt elhárítására.) 38. Hf6, Kh8. és itt reménytelen állásban sötét tullepte a gondolkodási időt.

Sakk hírek

A bácskatorpai Sakkör augusztus második felében egy kisebb versenyt szándékozik rendezni. A versenyen 3—4 topolai, 2—3 a topolai járásba tartozó sakkozón kívül 2 vidéki (Szubotica, Sztáribecsej) játékos vesz részt. A verseny egyfordulós lesz és az első helyezettek díjat kapnak.

A beográdi nemzeti mesterversenyen a legszebb játszma díját (1000 dinárt) Tomovic nyerte dr. Asztalos elleni játszmájáért. A második díjat (500 dinárt) megosztja Petrovics—Nedelykovics ellen megnyert játszmájáért és Bröder Avirovics elleni játszmájáért.

Flohr csehszlovák bajnok Spanyolországban szimultánkörutat tett és ez alkalommal 92 százalékos kitünő eredményt ért el.

Az angliai Jermantban rendezett nemzetközi mesterversenyen a volt amerikai „csodagyerek“ Reschewski lett az első.

A varsói sakkolimpiász előkészületei nagyban folynak és a jelek szerint, a legerősebb olimpiász lesz az eddig rendezett olimpiászok között. A versenyre eddig 24 ország nevezett be, köztük Jugoszlávia is.

AKI MENEKÜL AZ ÖRÖKSÉG ELŐL

Ohama fogházának önkéntes foglya egy Young Dániel nevű néger hitszónok, aki azért menekült a fogházba, mert nem akarja az öt „fenyegető“ 20 millió dolláros örökséget elfogadni. Young hangoztatja, hogy a világi javak megszerzése ellentétben áll az ő vallási elveivel és egyébként irtózik a szerencsevadász özvegyektől, tolakodó kéregetőktől, ügynököktől s hasonlóktól, akik az örökség hírére üldözik. A fogházban önmagát élelmezi, zárkájának ajtaja állandóan nyitva van és néhányszor kikocsizik a rendőrség gépkocsiján. Young ellen egyik barátja, H. J. Pinkett keresetet indított, amelyben kéri a bíróságot, kötelezze Youngot az örökség elfogadására, amely főként texasi olajforrásokból áll.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hanglemezek. — 10 óra: Hírek. — 10.20: Somlay Károly: Elbeszélés. — 10.45: „Mit nézünk meg vasárnap?” A népegszervegési muzeumot ismerteti dr. Ortvay György igazgató, egyetemi m. tanár. — 11.10: Nemzetközi vizitációs szolgálat. — 12: Déli hangzó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Virágh Ilona és Vermes Jenő énekel (zongorakísérettel). 1. a) Meyerbeer: Hugonották I. Korál; II. Piff. puff. — ária; b) Nicolai: A windsori vig. nő — bordal (Vermes). 2. a) Mascagni: Paraszttobacsület — Santuzza áriája, b) Puccini: Tosca imája (Virágh). 3. a) Sztójánovics: Non — bordal, b) Schubert: I. A vándor, II. A halál és a lányka (Vermes). 4. a) Hubay: Minck tur. békoltók, b) Kacsóh: Késő ősz van, c) Kurucz: Piros rózsá, d) Erőss Béla: Asszony lesz a lányból (Virágh). Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 13.30: Bertha István szalónezenekara. 1. Szirmai Albert: Operettárszettek. 2. Szabados Béla: a) Nyári este, b) Bababálón. 3. Drenzl Oszkár: Fata morgana — keringő. 4. Strauss János: Részletek az „Egy éj Velencében” c. operettből. 5. Siklós Albert: Gayott. 6. Kreisler: Szerelmi bánat. — 14.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árák, árfolyamok. — 16.10: Harsányi Gizi mesél. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: „Alfi.” Feszty Mása elbeszélése. — 17.30: „Az ezüstfolyótól az ezüsthégyekig.” Katona László előadása (hanglemezekkel). — 18.40: Zakariás János előadása a katóságáról. — 19.05: Kurina Simi és cigányzenekara. — 20 óra: Színműelőadás a Stúdióban. „Szinarany.” (La vena d'oro). Komédia három felvonásban. Irta Zorzi Guglielmo. Fordította: Fáy. EBéla. Rendező: Németh Antal dr. — 21.50: Hírek, időjárásjelentés. — 22.10: Közvetítés az Ostende-kávéházából. Veres Lajos és cigányzenekara muzsikál. Kalmár Pál énekel. Közben 22.30: Közvetítés a Diakollimpászról. Beszélő Pluhár István. — 23.30: A cigányzenekar muzsikájának folytatása. — 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrzője. — 19.40-tól 20.16-ig: Gátf István brácsázik (zongorakísérettel). — 20.20: Révész Béla előadása: „A lélek csodái.” — 21 óra: Hírek. — 21.30-tól Közvetítés a Gallérszállóból. Pataky Vilmos jazzzenekarának műsora. 1. Abraham Pál: a) Magába szeretni — slowfox, b) Tíz évig szeretlek — foxtrott. 2. Warren: Keringő. 3. Sándor Jenő: Mondjon ma valami szöveget — keringő. 4. Kennedy: Két foxtrott. 5. Poralta: Tangó. 6. Farini: Tangó. 7. Korn: a) Slowfox, b) Foxtrott.

BUKAREST 12.05: A rádiózenekar hangversenye. — 17: Katonazene. — 18.15: A hangverseny folytatása. — 19: Orgonahangverseny a brassói Fekete-templomból. — 20.15: Jazz. — 21.50: Hangverseny egy étteremből. — 22.15: Hírek külföldre németül és franciául. — 22.25: A hangverseny folytatása.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Torna, hangverseny. — 18: Sportszemle. — 13.30: Közvetítés a

rádiókülföldi hírekről. — 19.45: Budapesti főiskolai bajnokságok. — 20.10: Vidám est a rádiókülföldi hírekről. — 22.30: Fuvolaszó. — 24: Táncczene.

HAMBURG 6: Torna. — 18: Könyvszemle. — 18.30: A hadsereg nyugodtja. — 19: Szórakoztató hangverseny. — 19.30: Hangjáték tájszólásban. — 20.10: Marschner: Hans Heling, romantikus opera. — 23: Lipcse.

LIPCE 6: Berlin. — 18: Könyvszemle. — 18.25: Előadás. — 18.45: Sportközvetítés. — 20.10: Vidám óra. — 22.30: Táncczene.

MÜNCHEN 6: Torna. — 7.10: Hangverseny. Kreutzer: Granadai éji szállás, nyitány. Strauss: Keringő. Mascagni: Paraszttobacsület, ábránd. Leoncavallo: Bajazzók, Kretschmer: Koronázási induló. — 18: Történelmi előadás. — 18.20: Előadás Böcklinről. — 18.30: Farkar. — 19: Ifjúsági óra. — 19.05: Kamarazene. Gerstberger: Vonósnégyes. Mozart: Zongoranégyes. — 20.10: Közvetítés a rádiókülföldi hírekről.

STUTT GART 5.45: Torna. — 18.30: Hangverseny. — 19.30: Hangjáték. — 20.10: Hamburg. — 22.30: Lipcse. — 24: Karl Erb kamarazeneekes Schubert-dalokat énekel.

PRÁGA 6: Torna. — 10.11: Lemezek. — 12.10: Lemezek. — 12.30: Hangverseny. — 13.35: Lemezek. — 16.30: Rádiózenekar. Blecha: Operettnyitány. Kubin: Balettzene. Moor: Szvit. Weis: Keringő. Nedbal: Lengyelvív, egyveleg. — 17.45: Lemezek. — 18: Lemezek. — 18.20: Német adás (operett). — 19.10: Lemezek. — 20.15: Hangjáték. — 21.15: Hangjáték. — 21.50: Táncclemezek. — 22.30: Lemezek.

RÓMA 7.30: Torna. — 17: Lemezek. — 17.10: Mandolinégyes. — 18.40: Bari, görög adás. — 19.20: Hírek idegen nyelven. — 20.40: Bari, görög adás. — 20.40: Laccetti: Lírikus legenda.

TOULOUSE 18.15: Mandolinzenekar. — 18.30: Parasztdalok. — 18.45: Szímfónikus zenekar. — 19: Dalok. — 19.20: Kátona indulók. — 19.45: Vigorizáriók. — 20.05: Szalónezenekar. — 20.15: Filmekből. — 20.30: Szórakoztató zene. — 21: Rossini: Szzevillai borbély. — 21.50: Vidám óra. — 22.45: Táncczene. — 23.15: Bécsi zene. — 23.35: Argentín zene. — 23.45: Dalok. — 24: Vidám óra.

VARSÓ 6.30: Vallásos ének. — 6.50: Lemezek. — 12.15: Lemezek. — 13.05: Táncczene. — 14.30: Lemezek. — 15.15: Lemezek. — 16.15: Gorkonkaverseny. — 16.35: Dalok. — 17: Hangverseny. — 18.45: Lemezek. — 19.30: Szopránzó. — 20.10: Hangverseny. Lincke: Porcellánbaba. Kosza: Lengyel tánc. Eysler: Keringő. Marini: Tánc. Abraham: Kaland a Grand Hotelben. — 21.30: A rádiózenekar hangversenye. — 22.10: Hangjáték. — 22.30: Könyv zene lemezeken. ★★

REGGELI RÁDIÓ

A REGGELI ÚJSÁG RÁDIÓ-MELLÉKLETE

1935 augusztus 11-től augusztus 17-ig

Vasárnap

augusztus 11

BEOGRAD 9.05: Pontos időjelzés és műsorismertetés. — 9.10: Tornaóra. — 9.35: Pravoszláv istentisztelet átvitele. — 11.10: Vizállásjelentés. — 11.20: Kis hangverseny lemezekkel. — 11.30: A méhek élete. — 11.50: Hanglemezek. — 11.50: Pontos idő. — 12.00: Harangzó a püspöki templomból. Utána a rádiózenekar hangversenye. 1. Petrovics: Roksandies órnagy indulója. 2. Major: A remete harangja, nyitány. 3. Binicski: Háremdalok az „Utazás a Föld körül” c. darabából. 4. Fetrás: Emlékek Offenbachról. 5. Strauss Johan: Pizicato polka. 6. Strauss: Perpetuum mobile. — 12.50: Reklámok. — 13.00: Hírek. — 13.15: Zsvinovic Szlobodán zagrebi operaénekes hangversenye. 1. Jurman-Kaper: Legszébb reményem. 2. Abraham: Gyöngytenger a Haváji rózsája című operettből. 3. Sami-Fen: A vizesésnél. 4. Edo Glaz: Mare tangó. 5. Simacek: Emlékezel még? Részlet a Mondki ki vagy című operettből. 6. Abraham: „Jonni, négerdal” a Haváji rózsája c. operettből. 7. Jolson-Ros: Szerelmes vagyok. — 13.45: Az Avala hírei és időjelzés. — 16.00: Aranicki Alekszandar tamburazzenekarának hangversenye. 1. Marš. 2. Aranicki: Srpske pesme iz Vojvodine. 3. Srpske pesme i kola iz Makedonije. 4. Srpske pesme i kola. 5. Marš. — 17.00: Hauser Imre hegduhangversenye. 1. Franken-Kreitzer: Siciliano és Rigodin. 2. Gretri: Balettária. 3. Csajkovszkij: Melankólikus szerenád. 4. Licen: Fantázia. 5. Braun: Néger dal. 6. Simanovszki: Roksán dala. — 18.55: Pontos idő, műsorismertetés. — 19.00: Reklámok és hanglemezek. — 19.15: Heti szemle. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra: A jugoszlávok megérkezése a balkáni félszigetre, dr. Zsupanics Nikó előadása. — 20.00: Szerb este. — 22.00: Pontos idő és az Avala hírei. — 22.15: A rádiózenekar vig hangversenye. 1. Novacsek: Castaldo, induló. 2. Hrubí: Találkozás Lehárnál, egyveleg. 3. Drda: Pema. 4. Linke: La grand via, spanyol keringő. 5. Petras: Kolo. — 23.00: Táncczeneátvitel egy kávéházból.

LJUBLJANA 20.15: Romantikus zene. — 21.50: Közvetítés egy kávéházból. — 22.40: Táncczene. **ZAGREB** 20.15: Énekverseny. — 21.15: Zongoraverseny. — 22.15: Tamburazenekar.

BÉCS 8.15: Ébresztő. — 8.20: Rádiótorna. — 8.40: Istentisztelet. — 10: Délelőtti hangverseny (lemezek). — 11.45: Szímfónikus hangverseny. Vezényel Karl Auerieth, közreműködik Anny Nikel zongora és a bécsi kamarazenekar. — 12.55: Szórakoztató hangverseny. Vezényel Josef Holzer, közreműködik a bécsi szímfónikus zenekara. — 15.30: Kamarazene. Közreműködnek Vittorio Borri hegedű, Gustav Gruber viola és Alma Borri zongora. — 16.40: A szövetségi országok zenéje. I. Tirol (hanglemezek). — 18.20: Fanny Wibmer-Pedit saját műveiből ad elő. — 18.50: Pontos idő, sport hírek. — 19: Salzbürgből angolnyelvű riport, a Columbia (New York) rádióállomás számára. — 19.30: Katonazene. A bécsi 4. gy. e. zenekarának hangversenye. Rost: Induló. Ziehrer: Keringő. Flotow: Alessandro Stradella. Verdi: Rigoletto. Demanij — Roli: Dal Pausperli: Induló. Hruby: Egyveleg. Jurek: Induló. — 20.40: Salzburgi ünnepi játékok 1935. III. Dom-hangverseny. Vezényel Joseph Messner. Közreműködnek: Marie Gehmacher szoprán, Luise Haager-Gruber alt, Georg Müller tenor, dr. Paul Lorenzi basszus, Franz Sauer orgona, Salzburgi dómkórus és a felelősített salzburgi domzeneegyesület zenekara. — 22.05: Sportközlemények. — 22.30: Tudósítás a második 1935. évi nemzetközi osztrák alpesi repülésről. — 22.35: Szórakoztató hangverseny. Vezényel Josef Holzer. Közreműködik: A bécsi szímfónikus rádiózenekara. Kliment: Indulóegyveleg. Lehár: Éva, nyitány. Lindemann: Strauss-melódia, egyveleg. Toselli: Szerenád. (A hegedűszóló Karl Rosner játssza.) Ziehrer: Keringő. Komzák: Egyveleg. — 23.50: Közlemények. — 0.05—1: Táncczene lemezeken.

BERLIN 6.10: Torna. — 6.30: Hangverseny Brémából. — 18: Vidám óra. — 18.45: Sport hírek. — 19: Hangjáték. — 20: Lipcse. — 22.30: München. — 24: Szórakoztató zene.

BRATISLAVA 6.30: Prága. — 13.45: Lemezek. — 17.55: Magyar adás. Közvetítés a magyar állami métközésekről. — 18.40: Lemezek. — 20.35: Magyar hírek.

2. BUDAPEST I. 9.15: Hírek. — 10 óráig 11.10 óráig: Róm. kath. istentisztelet a budavári koro-

názó templomból. A szentbeszédet dr. Pogor Ötön mondja evangélium után. Eldobásra kerül Liszt Ferenc Koronázó miséje. — 11.15-től 12.15-ig: Evangélium istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Predikál Szántó Róbert kelenföldi lelkész. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelzés. — 12.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Frid Frigyes I. Weber: A buvics vadász-nyitány. — 2. Schubert: Rosamunda — közzene. — 3. Brahms: Magyar táncok. 4. Mendelssohn: IV. szimfónia (A-dúr). — 13.50: Hangfelmérek. Komoly és szórakoztató zene. — 15: Emlémes-e a kisgyermeknek több takarmányt temesztene? Juhos Lajos dr. gazdasági akadémiai tanár előadása. — 15.50: Rendfűvészek. 1. Urbach: Atomképek — egyveleg. 2. Effenberg: A vizmatomnál. 3. Myrdleton: Ott lenn délen. 4. Kéler Béla: Takarodó. — 16.30: A jellemes ember. Halasy-Nagy József dr. előadása. — 17: Pertis Jenő és cigányzenekara. — 18: A VI. nemzetközi fősiskolai játékok. Közvetítés a Diákolimpiáról. Beszélő Pluhár István. — 19: Frid Géza zongorizál. 1. Haydn: C-dúr szonáta. 2. Chopin: A-moll mazurka. 3. Schumann: Arabesk. 4. Debussy: Prelude a Pour le piano. — 5. Frid: Hat kis darab a zenei karikatúrákból. — 19.40: „Báró Bánffy Dező”. Nagy Endre felolvasása. — 20.10: Bársony Rózi énekesnő Heine-nium Sándor jászzenekarával kíséréssel. — 21.15: Zenekari hangverseny. Vezényel Polgár Tibor. 1. Beethoven: D-dúr nyitány. 2. Haydn: VI. szimfónia (A reggeli). 3. Guntler: Német rokokó-szvit. 4. Dittersdorf: C-dúr szimfónia. — 23: Közvetítés a Dénes étteremből. Horváth Gyula és cigányzenekara muzsikál. — 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11.15-től 12.15-ig: Virány László szalonzenekara. — 12.35-től 13.40-ig: Közvetítés a Keiler-étteremből Károlyi Árpád és cigányzenekara muzsikál. — 15: Mit üzen a rádió? — 15.20: Rendfűvészek. Vezényel Szöllösy Ferenc. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány. 2. Szöllösy Ferenc: Magyar népdalgyűjtemény. 3. Kéler Béla: Takarodó. — 17.30: A Száz könyv sorozatban Szabó Mihályról. — 18 óráig 19 óráig: Hangfelmérek. — 19.05: Szentkereszt zene. — 19.05: Török emlékek a Bal-kánon. Nagy Jenő előadása. — 19.45-től 20.15-ig: Forró Ferenc László énekel (zongorakísérettel). — 20.30: Hírek. — 21: „Európa diadalja a Földön.” Moravék Endre előadása.

BUDAPEST III. 11.15: Cristea-zenekar. — 12.30: Német adás. — 9.20: Szalonénekes. — 10: Rendfűvészek. — 11: Hangverseny. — 13.45: Lemezek. — 14.10: Lemezek. — 14.15: Lemezek. — 17.45: Lemezek. — 18: Német adás. Hangfelmérek. — 19.05: Lemezek. — 19.15: Vidám zene. — 20: Hangfelmérek. — 20.40: Rádiózenekar. Weber: Operon nyitány. Franck: Szimfonikus költemény. Glazunov: Hegedű- és zenekari verseny. Dvorzák: V. e-moll szimfónia. — 22.35: Lemezek. — 22.45: Schrammel-zene.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Hangverseny Bérmából. — 18: Külföldön élő németek órája. — 18.30: Szórakoztató hangverseny. — 19.30: A budapesti fősiskolai világhajókások ünnepélyes megnyitása. — 20: Vidám óra. — 22.30: Sport-közvetítés Brüsszelből. — 23: Táncezené.

HAMBURG 6: Hangverseny. — 18: Közvetítés egy jövészteszenéről. — 18.45: Énekhamas. — 19.15: Teniszvetélkedés. — 20: Hangfelmérek. — 21: Rádiózenekar. Flotow: A matrózok nyitány. Schuller: Nocturno. Niemann: Dal. Bullerian: Roman-tikus szvit. Urbach: Keringő. Flügge: Intermzzo. Pizge: Keringő. Hoske: Induló. — 22.25: Úszó-verseny. — 22.50: München.

LIPSCSE 6: Hangverseny. — 8: Istentisztelet. — 18.30: Prof. Joh. Willy balladákat énekel. — 19.30: Német uszóverseny közvetítése. — 20: Hangverseny. Lortzing: Fegyverkovács nyitány. Mozart: Don Juan. Csajkovszkij: Onyegin. Sammartini: Szerelmi dal. Rameau: Dal. Strauss: Keringő két zongorára. Bullerian: Orosz tánc. Thuille: Dalok. Weber: Klarinet és zenekari verseny. Két népdal. Strauss R. dalok. Frig: Norvég románé. Godard: Dal. Klengel: Bolcsodal. Werkmeister: Keringő. Csajkovszkij: Románé. Hofmann: A pszichán. — 22.30: Repülőnapfély. — 22.45: München.

MÜNCHEN 6: Hangverseny. — 18: Kamarazene. Reger: Szvit. Arensky: Zongorahamás. — 19: Vidám óra. — 19.30: Sportszemle. — 19.55: Gustáv Báhm emlékest. — 20: Mascagni: Parraszobrotel. — 21: Hangverseny. Mozart: Csicsell zongoraverseny. Beethoven: IV. B-dúr szimfónia. — 22.30: Táncezené.

PRAGA 6.30: Torna. — 7: Hangverseny. — 9: Lemezek. — 12.55: Lemezek. — 13.15: Hírek. — 13.40: Lemezek folytatása. — 17: Carlogos jászzenekar. — 19.20: Lemezek. — 20.20: Rádiózenekar. — 21: Sport hírek. — 21.10: A hangverseny folytatása. — 22.20: Lemezek.

ROMA 19.30: Lemezek. — 20.40: Olasz-magyar est. — 21.30: Vigjáték. — 22: Szimfonikus hangverseny. Mozart: Don Juan nyitány. Liszt: B-dúr hangverseny. De Falla: Spanyol dalok.

STUTTGART 6: Hangverseny. Thiele: Induló. Bayer: Babakerít. Vradier: Spanyol szerenád. Zimmer: Indulógyűjtemény. Stede: Dal. Lincke: Nyitány. Herman: Táné. Zeller: A madarász, egyveleg. Köllar: Keringő. Schubert: Dal. Wieniawski: Lenegyel tánc. Blankenburg: Induló. Lincke: Dal. Laner: Keringő. Theimer Dal. — 18: Hangfelmérek. — 18.30: Vidám óra. — 20: Lipcse. — 22.30: München.

TOULOUSE 18.15: Szólók. — 18.30: Operánézők. — 18.45: Filharmonikus hangverseny. Chopin: Keringő. Moisselle: Dal. Lortzing: Egyveleg. — 19: Dalok. — 19.20: Harmonikaszóó. — 19.45: Kettősök. — 20.05: Katonainduló. — 20.15: Filmekből. — 20.30: Operák és operazene. — 21.45: Hangfelmérek. — 22.20: Havái gitár. — 22.45: Táncezené. — 23: Dalok. — 3.15: Szórakoztató zene. — 23.35: Táncezené. — 23.45: Operatizedne. Yvan: A modern lány. Rieheppin: Fekete tulipán. Messager: L'amour masqué. Lajtai: Karinka. Gilbert: A Fehértől fogadó. — 24: Vidám óra. — 0.20: Katonaindulók.

VARSÓ 8.30: Vallásos ének. — 9.02: Lemezek. — 9.20: Tábori istentisztelet. — 10.05: Rádiózenekar. — 12.20: Mzzart. Beethoven és Mendelssohn-művek. — 14: Szalonzene lemezekben. — 15.10: Grothe: Szerenád. Adam: Nyitány. Strauss: Kernigő. Weber: Straus-melódia. Shubert: Rondino.

LIPSCSE 6: Berlin. — 6.30: Hangverseny. Danzigből. — 18: Hangfelmérek. — 18.30: Népdalok. — 20.15: Beethoven-est. Tánccok és indulók. — 20.50: Hangfelmérek. — 22.30: Stuttgart.

MÜNCHEN 6: Torna. — 18: Közvetítés a rádióállomásról. — 18.55: Asszonyoknak. — 20.15: Lipcse. — 20.50: Stuttgart. — 22.30: Schubert: Nyolcas. — 23: Stuttgart.

STUTTGART 5.45: Torna. — 6.30: Hangverseny. — 18: Berlin. — 18.30: Berlin. — 19: Asszonyoknak. — 19.10: Férfikar. — 19.45: Csevegés. — 20.15: Lipcse. — 20.50: Vidám óra. — 22.30: Szórakoztató hangverseny. Doppler: Ilka, nyitány. Lehár Ferenc: Balat. Trevisoli-Eljigáték. Richardz: Keringő. Schumann: Cigányélet. Frederiksen: Grönlandi szvit. Strauss: Nyitány. Brahms: Keringő. Schubert: Katonainduló.

PRAGA 6: Torna. — 12.11: Lemezek. — 13.40: Lemezek. — 16.30: Muzsik szalonénekes. Mendelssohn: Nyitány. Csajkovszkij Szerenád. Onduska: Dal. Provarnik: Keringő. Kaempffert: Dal. Sarasate: Mignon. Fall: Dolláthercegnő, egyveleg. Noack: Közzene. — 17.45: Lemezek. — 18.05: Lemezek. — 18.20: Német adás. — 19.10: Lemezek. — 19.25: Népdalok. — 19.45: Hangfelmérek. — 21.15: A rádiózenekar hangverseny. Rimzskij-Korzakov: Zenei képek. Dukas: Szvit. Komjovics: Nyitány. — 22.30: Lemezek.

ROMA 20.40: Bari, görög adás. — 21.45: Csevegés. — 22: Lemezek.

TOULOUSE 18.15: Cigányzene. — 18.20: Dalok. — 18.45: Filmekből. — 19: Dalok. — 19.20: Vigoperatárak. — 20.30: Operatizedne. — 21: Vidám rászólások. — 20.30: Operatizedne. — 21: Vidám óra. — 21.35: Bécsi zene. — 21.45: Mozart: Várszűvele. — 22.20: Orgonaszóó. — 22.45: Táncezené. — 23: Dalok. — 23.15: Argentin zenekar. — 23.35: Operatizedne. — 24: Vidám óra. — 0.20: Katonaindulók.

VARSÓ 6.30: Vallásos ének. — 6.50: Lemezek. — 12.15: Szalóntus. — 13.05: Lemezek. — 15.30: Zongoraszóó. — 16.15: Zenekari hangverseny. — 17: Varsói kamaranégyes. — 17.20: Száz éves dalok. — 18.45: Lemezek. — 19.30: Énekverseny. — 20.10: Lemezek. — 21: Szimfonikus zenekar. Donizetti: Az ezred lánya nyitány. Csajkovszkij: Szvit. Massenet: A lahorei király nyitány. Sinelana: Az eladott menyasszony nyitány. Prokofjev: Klasszikus szimfónia. Chabrier: Vidám induló. — 22.10: Lemezek.

Szombat augusztus 17

BEograd 10.45: Napi program bemondása és pontos idő. — 11.00: Tarka hangfelmérek. — 11.50: Pontos idő, templomi harangszó, majd a rádiózenekar hangversenye. — 13.00: Hírek. — 13.15: Hangfelmérek. — 13.45: Az Avala hírei. — 16.20: A rádiózenekar a közönség kedvence darabjait játézza. — 19.00: Reklámok, hangfelmérek, hírek. — 19.30: Nemzeti óra. — 20.00: Levova Mila népdalokat énekel. 1. a) Isa Bajic. Bila jednonm ruza jedna, b) Uspavanka. 2. Blagoje Bersa: Robuljica. 3. Sjevan Hristic: a) Lele Nedo, b) Omle mi devotje. 4. Svecimir Nastasijevic: a) Jasike, b) Zaspaj, zadrema. 5. Franjo Dugan: a) Crna gora, b) Cupajca. — 20.50: A királyi gárda zenekarának hangversenye. — 22.00: Az Avala hírei. — 23.00: Kávéházi zene. — 23.30: Tánclemezek.

LUBLJANA 20: Vidám est. — 22: Beograd.

ZAGREB 20.15: Énekverseny. — 21.15: Hangverseny. — 21.45: Hangfelmérek. — 22: Tanburazenekar.

BÉCS 9.10: Hírek. — 11.30: Asszonyoknak. — 12: Lemezek. Strauss János: Egyveleg. Milbeker: Kolostúriak, egyveleg. Henberger: Operaból nyitány. Lehár Ferenc: Vig özvegy, egyveleg. Granichshelner: Fecskelések, egyveleg. Strauss O.: Keringőtánc. Kálmán Imre: Csárdáshercegnő, egyveleg. Haydn: D-dúr nyitány. Schubert F.: Rosamunda, baletzene. Mozart: Così fan tutte, nyitány. Beethoven: István király nyitány. Sappé: Pique Dame nyitány. Strauss János: Ezeregy éjszaka, kegyel. Strauss: Polka. Strauss: Ögánybáró, bevonulási induló. — 14: Carruso- és Farrar-lecke. — 14.20: Hírek. — 15.15: Francia nyelv-lecke. — 15.35: Minnich életnégyes hangversenye. — 16.15: Hírek. — 16.20: Modern líra. — 16.45: Fuvószene. — 17.25: Kulbócsó hangszerek lemezekben. — 18.05: Wenzel Seifert: Bacillerek élete. — 18.35: Emil Marbohn: Élet a föld alatt. — 19.15: Novella. — 19.45: Weinberger: Der Frechling, baromlivadásos operett. — 22.10: Hírek. — 22.20: Híres kamesterek lemezekben. Wagner: Rienzi, nyitány (vezényel Bloch Leó). Rimszkij-Korszakov: Perza tánc (Albert Coates). Haendel: Szvit (Willem Mengelberg). Strauss R.: Salome (Leopold Stokowski). Mendelssohn: Szent-ivánéji álom (Arturo Toscanini). — 23.15: Hírek. — 23.30: Táncezené.

BERLIN 6.10: Torna. — 18.15: Hangfelmérek. — Szerenádok. — 20.10: Hamburg. — 22.30: Lipcse. — 24: Táncezené.

BRATISLAVA 6: Prága. — 10.10: Magyar hírek. — 12.15: Lemezek. — 13.35: Német és magyar hírek. — 17.40: Lemezek. — 17.50: Magyar alkalmi zené. — 18.35: Német és magyar hírek. — 18.50: Szigyi: A Hartai lányok, hangfelmérek. — 18.50: Lemezek. — 22.20: Magyar hírek.

ZAGREB 20: Énekverseny. — 20.30: Fuvola-verseny. — 21: Énekverseny. — 21.30: Csellóverseny.

LJUBLJANA 20: Zغرب. — 21.50: Könyvzene.

BÉCS 9.10: Hírek. — 11.30: Asszonyoknak. — 12: Lemezek. — 13: Hírek. — 13.10: A hanglemel-musor folytatása. — 14: Apollo Granforte (bariton) énekművész lemezei. — 14.20: Hírek. — 15.20: Asszonyoknak. — 15.40: Ifjúsági óra. Dohányi: B. Dur szonáta gondolkára és zongorára. Előadók: Lucian Horwitz gordonka és Heria Gröger zongora. — 16.10: Hírek. — 16.15: Osztrák katonanevekarok lemezek. — 17: Anton Pallenberg: A feltaláló előadása. — 17.30: Harns Karolus (bariton) énekel (zongorán kíséri Alfréd Spannagel). — 18: Sporthírek. — 19.10: Szülőföldi óra. — 19.30: Képzőművészeti hangverseny. Előadja: Marian Rawicz és Walter Landauer. Strauss: Perzsa induló. Le. hár: Pikantériák, keringő, Kreisler: Kinai dal. Strauss: Szép Rozmarin. Rawicz-Landauer: Jazzgyuleg. Rawicz: Dal. — 20: Scrib: Egy pohár viz, négyfelvonásos vigiáték. Fordította Otto Stockhausen. — 22: Hírek. — 22.10: Beethoven: Skót dalok. Előadja: Maria Weutz alt. Alma Rosé hegedű. Wilhelm Winkler gordonka és Otto Schulhof zongora. — 22.45: Lanner és Straus elfelejtett műveit. Előadja a bécsi szimfonikusok rádiózenekara. vezényel Josef Holzer. Lanner: Induló. Esti esilagok, keringő; Polka. Id. Strauss J.: Keringő és polka. Lanner: Keringő, Keringő, polka és gyorspolka. Strauss: Keringő. Ifj. Strauss János: Induló, polka, keringő és gyorspolka. — 23.45: Hírek. — 24: Schrammelzene.

BERLIN 6.10: Torna. — 6.30: Hangverseny. Fucsik: Induló. Bohm: Vigjáték nyitány. Becker: Keringő. Sullivan: A mikádó. Kling: Ábránd. Adám: Nürnbergi baba, nyitány. Löwe: Ballada. D'Albert: Hegyek alján. Kaempfert: Svájci rap-szódia. Kernbach: Egyveleg. Stiebert: Induló. — 18: Közvetítés a rádióállásról. — 18.30: Könyvszemle. — 19.30: Asszonyoknak. — 20.10: Vidám óra a kiállításról.

BRATISLAVA 6: Prága. — 10.10: Magyar hírek. — 17.50: Magyar adás. Hegedűverseny. Farkas M. hegedű. Goldmark: Ária. Debussy: Csónakban. Kreisler: A gitár. Zsolt: Sztakató. — 18.45: Lemezek. — 20.30: Magyar hírek. — 22.45: Lemezek.

BUDAPEST I. 6.15: Torna, utána hanglemel-zek. — 10 óra: Hírek. — 10.20: Időszertű apróságok, felolvasás. — 10.45: Ifjúsági közlemények, felolvasás. — 11.10: Nemzetközi vizijelzőszolgálat. — 12 óra: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Hanglemel-zek. Divalos táncok és operettfraszitok. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pónos időjézés, időjárás- és vízál-lásjelentés. — 13.30: A József nádor 2. honvédel-gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur. I. Mailari: A remete csevegtyúje — nyitány. 2. Waldteufel: Almon — keringő. 3. Bizet: Carmen

— ábránd. 4. Morona: Halló Bécs — egyveleg. 5. Fucsik: Dörög a medve. — 14.40: Hírek, étel, miszerák, piaci árak, árfolyamhírek. — 15.30-16.10-ig: Közvetítés a Diákolimpiáról. Beszélő: Pluhár István. — 16.45: Pónos időjézés, időjárás-jelentés, hírek. — 17 óra: Weidinger Edé szalón-zenekara. 1. Auber: Szirének — nyitány. 2. Waldteufel: Egyedül veled — keringő. 3. Micheli: B. batánc. 4. Lindemann: Keleti varázsló. 5. Deutsch Frigyes: Serenade pittoresque. 6. Losonezi Lajos: Kuruc dal és csárdás. 7. Engleman: Babaházban — szvit. 8. Rakowianu. Bárdal. — 18: Sportközlemények. — 18.15: „Osodák és hibák a pesti Dunaparton.” Masirevich György előadása. — 18.45: Wechsler Ili zongorázik, Váci Károly klarinét. — 19.45: Mikor hajósinas voltam. Révai Géza felolvasása. — 20.15: A budapesti szimfonikus zenekar magyar nótistájának közvetítése a székes-fővárosi állat- és növénykertből. Utána kb. 22.20: Hírek, időjárásjelentés. — 22.40: Budapesti hangversenyzenekar. Vezényel Török Emil. 1. Kélti Béla: Magyar vigjátéknyitány. 2. Jacobi: Leányvásár — keringő. 3. Szekeres Ferenc: Nocturne. 4. Nagypál Béla: A Palatinus rózsája — egyveleg. 5. Huszka Jenő: Gül Baba — nyitány. 6. Kálmán Imre: Parsang tündére — egyveleg. 7. Vincze Zsigmond: Az aranyszörű bárány — induló. — 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.55: „Az éghajlat és a szel-lemi munka.” Pécsi Albert előadása. — 19.20-19.20.10-ig: Hanglemel-zek. Klasszikus zene. — 20.20: „Puskini romantika — Szovjet szatírak.” Trócsányi Zoltán dr. előadása. — 20.50: Hírek. — 21.25-19.22.15-ig: Közvetítés a Császárfürdőből. Bachmann József jazzzenekarának műsora. 1. Mondes: Onestep. 2. Anselma: Nanuska — keringő. 3. Brod-szki Miklós: Keringő a „Kismama” c. filmből. 4. Damith Endre: Hej, hó — foxtroff. 5. Sofisa: B. by — slowfox. 6. Radó-Varga: Lesz, ahogy lesz fox. 9. Ellipino: Tangó. 10: Paksy-Szenes: Elbu. csuzom a tűnő nyártól — tangó.

BUKAREST 12.05: Lemezek. — 12.55: Lemezek. — 13.40: Lemezek. — 17: Rádiózenekar. Schu- bert: Rosamunda, nyitány. Bizet: Carmen, szvit. Giordano: André Chénier, ábránd. Strauss: Egy éj Velencében, ábránd. Közben hírek. Ubrbach: Ábránd. Waldteufel: Keringő. Debussy: Két arbeszk. — 19.20: Constantin Silvestri saját műveiből zongorázik. — 20.15: Wagner: Tristan és Isolda, lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Torna. Hangver-seny. — 18: Közvetítés a rádióállásról. — 18.30: Hegedűszóló. — 19.30: Budapesti főiskolai világ-bajnokságok. — 20.15: Lipcse. — 20.50: Híres zenészek ballépése, előadás a rádiózenekar közreműködésével. — 22.30: Orgonaszóló. — 23.00: Táncezene.

HAMBURG 6: Torna. — 20.15: Lipcse. — 20.50: Orgonaszóló. — 21: Hangjáték. — 23: Szó-rakoztató zene. Kéler: Spanyol vigjátéknyitány.

Lemezek. — 16: Szólistahangverseny. — 17.00: Hangverseny. — 18.15: Lemezek. — 18.30: Vegyeskar. — 19.25: Gordonkaszóló lemezen. — 20: A zakopanei ünnepség közvetítése. — 21: Schumann-művek. — 21.30: Vidám óra. — 22.20: Tengerészzenekar. — 23.05: Táncelemek.

HÉTŐ

augusztus 12

BEOGRAD 10.45: Pónos idő és műsorime-tetés. — 10.50: Vízálásjelentés. — 11.00: Hegedű-sők hangversenye (lemezen). 1. Bloh: Nigun, Si-geli. 2. Bize-Satasate: Karmen, fantázija (Huber-man). 3. a) Cajkovski-Krajzler: Humoreska. b) Hubaj: Zefir (Brika Morin). 4. a) Krajzler: Sze-relini dal. b) Sarasate: Zapakado (chamber). Utá-na hanglemel-zek. 1. a) Strika, marš, b) Život na Matom Kalmegdanu. 2. a) Binički: Mijatovke, pe-va Tomić, b) Sidji mi draga, sidji, peva Ertl. 3. Bradin: Tugovanka. 4. Sunce jatko jutrom kad se rodiš, peva Tomić. — 11.59: Pónos idő. — 12.00: Oplendai harangzó. Utána a rádiózenekar hang-versenye. 1. Joksimovics: Mlada Szbija, induló. 2. Plotov: Répafi, nyitány. 3. Szpernyák: Szerb nemzeti melódiák második gyűjteménye. 4. Ko-lereh-Taylor: Cigányszvit. — 12.35: Reklámok. — 12.45: Tözsde. — 13.00: Hírek. — 13.15: A hang-verseny folytatása. 5. Bosnyákovics: Preludium Kulundzics „Bijel” című drámájához. 6. Gounod: Faust, operabránd. — 13.45: Az Avala hírei és pónos idő. — 16.00: Előadás Knut Hamsunról. Guido Tartaglia előadása. — 16.20: A rádióze-nekar délutáni hangversenye. 1. Drager: A tündér-barlangja. 2. Rust: Harom tavasi nap. 3. Pietri-Marlet: A tengertész sorsa. 4. Havranek: Dal sza-vak nélkül. 5. Havranek: Piros rózsák. 6. Havra-nek: Új élet, keringő. — 17.00: Mikulics Evka nép-dalokat énekel zenekari kísérettel. 1. Konja sedlas. 2. Zupčanka kolo. 3. Pta nana. 4. Mangupsko ko-lo I. 5. Sunce žezá. 6. Stara Vlahinja, kolo. 7. Na Uskes sam se rodila. 8. Mangupsko kolo II. 9. Izlogof majko. 10. Seljanica kolo. 11. Svu noć ja legoh. 12. Batočinka, kolo. 13. Promiče momiče. 14. Srbijanka kolo. — 18.55: Pónos idő és műsorimertetés. — 19.00: Reklámok és hanglemel-zek. — 19.15: Hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra: A jugoszláv könyvnyomdászati és kultúra, Jurkovic Vinko előadása. — 20.00: Trubadur, Verdi operá-a hanglemel-zek. — 22.00: Pónos idő és az Ava-a hírei. — 22.15: Táncezene 23.30 óráig.

LJUBLJANA 20: Négykezes zongoraverseny. — 20.45: Operakórus (lemez). — 21.50: Dalest.

ZAGREB 20: Smetana: Az eladott menyasz-szony, opera lemezek.

BÉCS 9.10: Hírek. — 11.30: Parasztzene le-mez. — 12.20: Déli hangverseny (lemezek). Bé-csi keringők. — 13: Időjézés, hírek. — 13.10: A déli hangverseny folytatása. — 14: Lotte Schöna szoprán (lemezek) énekel. — 15.20: Asszonyok órája. Jogi tanácsadás. — 15.40: Ifjúsági óra. (En és a kerékpárom). — 16.10: Hangosfilmklágerék,

lemezen. (Hangosfilmgyuleg. Rameau—Kreuder: Mazurka, slowfox. Grothe: There's Kronen (énekli Eggerth Mártha). Waren: Botány Rómában. Salm-hofer: Utolsó szerelm. Meisel: Dal. Felhívás ke-ringőre. Webet-melódiák, egyveleg. Künnecke: Hölgyválasz. Leux: Dal. Grothe: Téji álom, slow-fox. Beccc: Az elveszett gyermek. — 17: Mozart-szalburgi nagyszülői, előadás. — 17.35: Hangver-seny. Közreműködik Margarete Dragan szoprán, Robert Walter Spitz zongora, zongorán kísér Julius Katay.) — 18.25: Fotográfialásról. — 18.50: A viz-ből való mentés. — 19.35: Zenei ellentétek, hang-verseny. Vezényel Josef Holzer. Közreműködnek: Leonardo Aramesco tenor, Karl Krall jazzzenekara és a bécsi szimfonikusok rádiózenekara. — 21.40: Anekdoták festőkről. — 22: Esti hírek. — 22.10: Kamarazene (hívózenekar, közreműködik Willi Saliger fuvola, Eduard Felsner oboa, Franz Prem Klarinét, Otto Nitsch kürt és Ernst Nemet fagot, művészek). — 23: Sztravinszkij-szerzemények le-mezeken. — 23.40: Hírek. — Hírek. — 23.55: Tán-cezene. Ferry Zelwecker táncezenekara.

BERLIN 6.10: Torna. — 18.30: Gyermekóra. — 20.10: Vidám hangverseny. — 22.40: Hangverseny. Kaminski: F-dur vonósnyegyes. Muszorgszkij: Ha-láltánc. Borodin: D-dur vonósnyegyes.

BRATISLAVA 6: Prága. — 10.10: Magyar hi-rek. — 12.15: Lemezek. — 13.35: Hírek. — 17.50: Magyar adás. (Orbán G.: Magyar-szlovák kapcsola-tok a XIX. század népköltészetében). — 18.45: Lemezek. — 20.30: Hangjáték. — 22.30: Magyar hi-rek. — 22.45: Lemezek.

BUDAPEST I. 6.45: Torna, utána hangleme-zek. — 10: Hírek. — 10.20: Főúri könyvtárak fel-olvasás. — 10.45: A napfény hatása a hőre, fel-olvasás. — 11.10: Nemzetközi vizijelzőszolgálat. — 12: Déli harangzó az Egyetemi-templomból. Idő-járásjelentés. — 12.05: Csóka Jancsi és cigányze-nekara. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pónos időjézés, időjárás és vízálásjelentés. — 13.30: Lo-soncei-Schweitzer Oszkár szalónzenekara. 1. Li-soncei-Schweitzer Oszkár szalónzenekara. 2. Eng-leman: A jatekbólban — szvit. 3. Losoncei-Schweitzer Oszkár: Perpetuum mobilis (hegedű-szóló zenekarral). 4. De Tatyee: Barcarola. 5. Ro-dige: La veritable furlana — velencei tánc. 6. De-fuló. — 14.40: Hírek, életmészerák, piaci árak, árfolyamhírek. — 16.10: A rádió diákfőlérlája. „Kepler.” Irtá Szitokay Kálmán. — 16.45: Pónos időjézés, időjárásjelentés, hírek. — 17 óra: Köz-vetítés a Diákolimpiáról. Beszélő Pluhár István. — 18.05: Hanglemel-zek. Szórakoztató zene. Köz-ben 18.30: „Egyed.” Városkép. Iria Berde Mária. Felolvassa Aprily Lajos. — 19.35: „A hűlten asz-szony” Földi Mihály elbeszélése. — 20.05: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó. Közreműködik Walter Rózsi és Palló Imre dr. — 21.30: Hírek. — 21.55: Melles magyar vonós-negyegyes. Tagjai: Melles Béla (I. hegedű), Banda Már-ton (II. hegedű), Gáti István (mélyhegedű) és Hüt-ter Pál (gordonka). 1. Korányi Frigyes: G-dur vo-nósnyegyes. 2. Beethoven: B-dur vonósnyegyes, op. 18. — 23 óra: Közvetítés a margitszigeti Poca-dilly-étteremből. Lantos Jenő jazzzenekarának műsora Vajda Károly énekszámával. I. Warren:

A REGGELI ÚJSÁG HELI RÁDIÓMŰSORA

4 a) Foxrott, b) Slowfox; 2. Paksy József: a) Fegyverek tüze hangol a szímon — slowfox, b) Két karcsu női láb — foxrott (ének); 3. a) Robin: Slowfox, b) Goodhart: Foxrott; 4. a) Szilvay-Furdi: Ugy imádom én magát — tangó, b) Sally-Erdődy: Ne nézem úgy rám — tangó (ének); 5. a) Callaway: Foxrott, b) Hudson: Foxrott. — 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 20.15: „Magyar fák és esztrák.” Jávorok előadása. — 20.45-től 21.45-ig: Hangyelvek. Dalok és divatos táncok. — 21.50: Hírek. — 22.30-tól 23.10-ig: Közvetítés az Őreg diófa vendéglőből. Rácz Bertel és cigányzenekara muzsikál.

BUKAREST 12.05: Lemezek. — 12.55: Lemezek. — 13.40: Lemezek. — 17: Concaninesu zenekar. Közreműködik Sylvian Florin. — 19.50: Részletek francia operákból lemezek. — 20.15: Szólólista-est. Sandu Albu (hegedű) és Olga Wolterovits (ének) közreműködésével. Haendel: A dur szonáta. Dohnányi: Andante rubato alla Zingaresca. Beethoven: Fidelio, ária. Wagner: Tannhäuser, ária. Strauss Richard: Két dal. Albeniz: Kreisler. Malaguena. Chopin: Nocturno. Paganini: Capriccio. Sorban: Dal és román népdal. — 21.05: Szaxofonszólo (Seidmann). — 21.50: Hangverseny a Modern-étteremből. — 22.15: Hírek külföldről németül és franciául. — 22.25: A hangverseny folytatása.

Kedd augusztus 13

DEUTSCHLANDSENDER 6: Torna. Hangverseny. — 18.30: Sportközvetítés. — 18.50: Könyvszenele. — 20.10: Ifjúági óra. — 21: Stuttgart. — 22.30: Idar Trarar norvég énekes énekel. — 23: Táncezené.

HAMBURG 6: Torna. — 19.15: Táncezené. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Heindel emléktétele. — 23: Operazene. Mozart: Varázsfuvola, nyitány; Figaro házassága, ária; Don Juan, szerenád; Verdi: Aida, ábránd; Rigoleto, ária; Aiarcosbál, ária. Csajkovszkij: Olegin, ábránd.

LIPSCHE 6: Berlin. — 18.30: Elbeszélés. — 18.50: Deutschlandsender. — 19: Atlétika és céllovás. — 19.15: Hamburg. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Berlin.

MÜNCHEN 6: Torna. — 18.30: Könyvszemle. — 19.05: Sváb dalok. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Stuttgart. — 23: Hangverseny Nürnbergből.

PRAGA 6: Torna. — 10.11: Lemezek. — 12.11: Lemezek. — 12.30: Jazzzene. — 13.35: Lemezek. — 16.30: Rádiózenekar. Trnešek: Induló. Rossini: Oltasz nő Alighan, nyitány. Mozart: Balletzene. Bassi: Ábránd. Suk: Dal. Kovarizovic: Szvit. Smetana: Induló. — 17.50: Lemezek. — 18.20: Német adás. — 19.10: Lemezek. — 21.35: Prágai szalonégyes. — 22.30: Lemezek.

RÓMA 18.45: Hírek idegen nyelven. — 19.45: Hangverseny. — 20.40: Pietri: Tuffolina, operett. STUTTGART 6: Torna. — 18.30: Hírszolgálat. — 10.15: Hangjáték. — 20.10: Vidám óra. — 21: Hangverseny. Schumann: Mandféd, nyitány. Schumann: IV. d-moll szimfónia. Weber: Felhívás a táncra. Grieg: Lírikus szvit.

TOULOUSE 18.15: Vidám zene. — 18.30: Operettátlak. — 18.45: Szimfonikus zenekar. — 19.20: Cigányzene. — 19.45: Dalok. — 20.05: Operettzene. — 20.15: Filmből. — 20.30: Szimfonikus hangverseny. Suppé: Költő és paraszt. Kockert: Ólomkatona. — 21.45: Offenbach: Operett. — 22.45: Bécsi zene. — 23.35: Táncezené. — 23.45: Operettátlak. — 24: Vidám óra.

VARSÓ 6.50: Lemezek. — 12.15: Rádiózenekar. — 13.05: Lemezek. — 16.15: Zongoraszólo. — 17: Szólózenekar. — 18.15: Felfikar. — 18.45: Havái gitár, lemezek. — 21.15: Lengyel szimfonikus zene. — 22.10: Rádiózenekar. Linke: Induló. Gorzinsky: Keringő. Suppé: Nyitány. Bortkiewicz: Gavott. Lehar: A mosoly országa, egyveleg. Krome: Dal. Brodsky: Szerelmes királylud. Grün: Keringő. Paekay: Fey. Jäger: Tangó. May: Keringő. Müller: Tangó.

Cigányzene. — 19.45: Dalok. — 20.05: Operettzene. — 20.15: Filmből. — 20.30: Szólózené. — 21: Hangjáték. — 21.35: Szimfonikus hangverseny. Suppé: Költő és paraszt. Kockert: Ólomkatona. — 21.45: Offenbach: Operett. — 22.45: Bécsi zene. — 23.35: Táncezené. — 23.45: Operettátlak. — 24: Vidám óra.

BUDAPEST II. 20.15: „Magyar fák és esztrák.” Jávorok előadása. — 20.45-től 21.45-ig: Hangyelvek. Dalok és divatos táncok. — 21.50: Hírek. — 22.30-tól 23.10-ig: Közvetítés az Őreg diófa vendéglőből. Rácz Bertel és cigányzenekara muzsikál.

BUKAREST 12.05: Lemezek. — 12.55: Lemezek. — 13.40: Lemezek. — 17: Concaninesu zenekar. Közreműködik Sylvian Florin. — 19.50: Részletek francia operákból lemezek. — 20.15: Szólólista-est. Sandu Albu (hegedű) és Olga Wolterovits (ének) közreműködésével. Haendel: A dur szonáta. Dohnányi: Andante rubato alla Zingaresca. Beethoven: Fidelio, ária. Wagner: Tannhäuser, ária. Strauss Richard: Két dal. Albeniz: Kreisler. Malaguena. Chopin: Nocturno. Paganini: Capriccio. Sorban: Dal és román népdal. — 21.05: Szaxofonszólo (Seidmann). — 21.50: Hangverseny a Modern-étteremből. — 22.15: Hírek külföldről németül és franciául. — 22.25: A hangverseny folytatása.

Kedd augusztus 13

DEUTSCHLANDSENDER 6: Torna. Hangverseny. — 18.30: Sportközvetítés. — 18.50: Könyvszenele. — 20.10: Ifjúági óra. — 21: Stuttgart. — 22.30: Idar Trarar norvég énekes énekel. — 23: Táncezené.

HAMBURG 6: Torna. — 19.15: Táncezené. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Heindel emléktétele. — 23: Operazene. Mozart: Varázsfuvola, nyitány; Figaro házassága, ária; Don Juan, szerenád; Verdi: Aida, ábránd; Rigoleto, ária; Aiarcosbál, ária. Csajkovszkij: Olegin, ábránd.

LIPSCHE 6: Berlin. — 18.30: Elbeszélés. — 18.50: Deutschlandsender. — 19: Atlétika és céllovás. — 19.15: Hamburg. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Berlin.

MÜNCHEN 6: Torna. — 18.30: Könyvszemle. — 19.05: Sváb dalok. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Stuttgart. — 23: Hangverseny Nürnbergből.

PRAGA 6: Torna. — 10.11: Lemezek. — 12.11: Lemezek. — 12.30: Jazzzene. — 13.35: Lemezek. — 16.30: Rádiózenekar. Trnešek: Induló. Rossini: Oltasz nő Alighan, nyitány. Mozart: Balletzene. Bassi: Ábránd. Suk: Dal. Kovarizovic: Szvit. Smetana: Induló. — 17.50: Lemezek. — 18.20: Német adás. — 19.10: Lemezek. — 21.35: Prágai szalonégyes. — 22.30: Lemezek.

RÓMA 18.45: Hírek idegen nyelven. — 19.45: Hangverseny. — 20.40: Pietri: Tuffolina, operett. STUTTGART 6: Torna. — 18.30: Hírszolgálat. — 10.15: Hangjáték. — 20.10: Vidám óra. — 21: Hangverseny. Schumann: Mandféd, nyitány. Schumann: IV. d-moll szimfónia. Weber: Felhívás a táncra. Grieg: Lírikus szvit.

TOULOUSE 18.15: Vidám zene. — 18.30: Operettátlak. — 18.45: Szimfonikus zenekar. — 19.20: Cigányzene. — 19.45: Dalok. — 20.05: Operettzene. — 20.15: Filmből. — 20.30: Szimfonikus hangverseny. Suppé: Költő és paraszt. Kockert: Ólomkatona. — 21.45: Offenbach: Operett. — 22.45: Bécsi zene. — 23.35: Táncezené. — 23.45: Operettátlak. — 24: Vidám óra.

VARSÓ 6.50: Lemezek. — 12.15: Rádiózenekar. — 13.05: Lemezek. — 16.15: Zongoraszólo. — 17: Szólózenekar. — 18.15: Felfikar. — 18.45: Havái gitár, lemezek. — 21.15: Lengyel szimfonikus zene. — 22.10: Rádiózenekar. Linke: Induló. Gorzinsky: Keringő. Suppé: Nyitány. Bortkiewicz: Gavott. Lehar: A mosoly országa, egyveleg. Krome: Dal. Brodsky: Szerelmes királylud. Grün: Keringő. Paekay: Fey. Jäger: Tangó. May: Keringő. Müller: Tangó.

A REGGELI ÚJSÁG HELI RÁDIÓMŰSORA

György előadása a varsói csata tizedik évfordulójára alkalmából. — 18 óra: Közvetítés a Rajna-ekvatorról. Balázs László és Kalmár Rezső jazzzenekarának műsora. — 19 óra: Kis színpad. „Dani bá.” Hossz Zoltán hangjátéka. — 19.55: Hangyelvek. Népszereu zene. — 20.20: Közvetítés a Diáklimpákról. Beszélő Puhár István. — 21.15: Hírek, sport- és lövészenyvedelmények. — 21.40: A Mária Terézia 1. honvédegyalgezed zenekara. Vezetély Figeley-Fichtner Sándor. 1. Strauss József: Eletszerem — keringő. 2. Leoncavallo: Bajazzók — ábránd. 3. Hubay: a) Csárdajelenet, b) A forrásban (hegedűszólo). 4. Ruzsínko Nándor: Keleti szvit. 5. Schreiner: Dur és moll — egyveleg. 6. Pongrácz Géza: Diszinduló. — 23.10: Közvetítés a Zöldárvendéglőből. Czicza József és cigányzenekara muzsikál. — 00.05: Hírek. — 22.30-tól 22.55-ig: csak a berlini rádióállomás részére: Toll Arpád és Toll János cigányzenekara muzsikál — közvetítés a Sportlich-kavéüzletről.

BUDAPEST II. 18.30: „Milyenek képzelték őseink a világegyetemet?” Rapach Rajmund előadása. — 19.10-től 19.50-ig: Káliz Jónó zongorázik. 1. Haydn: Esz-dur szonáta. 2. Schumann: Fisz-moll novelette. 3. Fiske: Balata. 4. Debussy: Tü-zulza román népdalokat énekel. — 21.50: Hangverseny a Monte Carlo étteremből. — 22.15: Hírek a külföldről németül és franciául. — 22.25: A hangverseny folytatása.

BUKAREST 12.05: Lemezek. — 12.55: Lemezek. — 13.40: Lemezek. — 17: Concaninesu zenekar. Közreműködik Sylvian Florin. — 19.50: Részletek francia operákból lemezek. — 20.15: Szólólista-est. Sandu Albu (hegedű) és Olga Wolterovits (ének) közreműködésével. Haendel: A dur szonáta. Dohnányi: Andante rubato alla Zingaresca. Beethoven: Fidelio, ária. Wagner: Tannhäuser, ária. Strauss Richard: Két dal. Albeniz: Kreisler. Malaguena. Chopin: Nocturno. Paganini: Capriccio. Sorban: Dal és román népdal. — 21.05: Szaxofonszólo (Seidmann). — 21.50: Hangverseny a Modern-étteremből. — 22.15: Hírek külföldről németül és franciául. — 22.25: A hangverseny folytatása.

Kedd augusztus 13

DEUTSCHLANDSENDER 6: Torna. Hangverseny. — 18.30: Sportközvetítés. — 18.50: Könyvszenele. — 20.10: Ifjúági óra. — 21: Stuttgart. — 22.30: Idar Trarar norvég énekes énekel. — 23: Táncezené.

HAMBURG 6: Torna. — 19.15: Táncezené. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Heindel emléktétele. — 23: Operazene. Mozart: Varázsfuvola, nyitány; Figaro házassága, ária; Don Juan, szerenád; Verdi: Aida, ábránd; Rigoleto, ária; Aiarcosbál, ária. Csajkovszkij: Olegin, ábránd.

LIPSCHE 6: Berlin. — 18.30: Elbeszélés. — 18.50: Deutschlandsender. — 19: Atlétika és céllovás. — 19.15: Hamburg. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Berlin.

MÜNCHEN 6: Torna. — 18.30: Könyvszemle. — 19.05: Sváb dalok. — 20.10: Deutschlandsender. — 21: Stuttgart. — 23: Hangverseny Nürnbergből.

PRAGA 6: Torna. — 10.11: Lemezek. — 12.11: Lemezek. — 12.30: Jazzzene. — 13.35: Lemezek. — 16.30: Rádiózenekar. Trnešek: Induló. Rossini: Oltasz nő Alighan, nyitány. Mozart: Balletzene. Bassi: Ábránd. Suk: Dal. Kovarizovic: Szvit. Smetana: Induló. — 17.50: Lemezek. — 18.20: Német adás. — 19.10: Lemezek. — 21.35: Prágai szalonégyes. — 22.30: Lemezek.

RÓMA 18.45: Hírek idegen nyelven. — 19.45: Hangverseny. — 20.40: Pietri: Tuffolina, operett. STUTTGART 6: Torna. — 18.30: Hírszolgálat. — 10.15: Hangjáték. — 20.10: Vidám óra. — 21: Hangverseny. Schumann: Mandféd, nyitány. Schumann: IV. d-moll szimfónia. Weber: Felhívás a táncra. Grieg: Lírikus szvit.

TOULOUSE 18.15: Vidám zene. — 18.30: Operettátlak. — 18.45: Szimfonikus zenekar. — 19.20: Cigányzene. — 19.45: Dalok. — 20.05: Operettzene. — 20.15: Filmből. — 20.30: Szimfonikus hangverseny. Suppé: Költő és paraszt. Kockert: Ólomkatona. — 21.45: Offenbach: Operett. — 22.45: Bécsi zene. — 23.35: Táncezené. — 23.45: Operettátlak. — 24: Vidám óra.

VARSÓ 6.50: Lemezek. — 12.15: Rádiózenekar. — 13.05: Lemezek. — 16.15: Zongoraszólo. — 17: Szólózenekar. — 18.15: Felfikar. — 18.45: Havái gitár, lemezek. — 21.15: Lengyel szimfonikus zene. — 22.10: Rádiózenekar. Linke: Induló. Gorzinsky: Keringő. Suppé: Nyitány. Bortkiewicz: Gavott. Lehar: A mosoly országa, egyveleg. Krome: Dal. Brodsky: Szerelmes királylud. Grün: Keringő. Paekay: Fey. Jäger: Tangó. May: Keringő. Müller: Tangó.

A REGGELI ÚJSÁG HELI RÁDIÓMŰSORA

harmónikusok. Vezetély Tescanini. Közvetítés Salzburgból (Bécs). — 13: Lemezek. — 14.05: Lemezek. — 16: Táncezené. — 17.30: Lemezek. — 18: Német adás. Vígjáték. — 19.05: Lemezek. — 19.15: Hangverseny. Pjavarzik: Induló. Dvorzák: Dal. Csajkovszkij: Pique Dame. Vanesek: Induló. Vaszkarsz: Keringő. Kmoeh: Induló. — 19.55: Rádiónovella. — 20.10: Hangjáték. — 22.40: Táncezené.

RÓMA 17: Lemezek. — 17.05: Déliamerikai népdalok. — 18.40: Bari, görög adás. — 19.20: Hírek idegen nyelven. — 20.15: Bari, görög adás. — 20.40: Vidám óra. Utána: Respighi: Maria Egziptai.

STUTTGART 5.45: Torna. — 6.30: Hamburg. — 18.30: Spanyol nyelvűek. — 18.45: Deutschlandsender. — 19: Szókratész hangverseny. — 20.10: Berlin. — 22.20: Cigányzene Budapestról.

TOULOUSE 18.30: Vígoperettátlak. — 18.45: Operettzene. — 19: Dalok. — 19.45: Keltősk. — 20.05: Bécsi zene. — 20.30: Parazdalok. — 21.00: Szimf. — 21.35: Vadszékürtzöld. — 21.45: Val-lásos hangverseny. — 22.20: Szólók. — 22.45: Ar-gentin zenekar. — 23: Filmből. — 23.15: Filhar-monikus hangverseny. — 23.35: Táncezené. — 23.45: Dalok. — 24: Vidám dalok. — 0.20: Havái gitár.

VARSÓ 8.30: Vállasos ének. — 9.02: Lemezek. — 10: Lemezek. — 12.20: A rádiózenekar hangverseny. — 14: Lemezek. — 15.10: Lemezek. — 15.35: Háborús dalok. — 16.15: Katonazene. — 17: Lemezek. — 18.45: Lemezek. — 21: Szimfonikus hangverseny. Bizet: Djamile, nyitány. Bizet: Carmen, ária. Puccini: Bohémélet, ária. — Reznisek: Donna Diana, nyitány. Gounod: Faust, ária. Massenet: Manon, dal. — 21.30: Hangjáték. — 22.20: Rádiózenekar.

BEOGRAD 10.45: Pontos idő és műsorismertetés. — 11.00: A rádiózenekar hangverseny. — 11.50: Pontos idő, templomi harangszó, majd a hangverseny folytatása. — 13.00: Hírek. — 13.15: Tomics Zsika vonóhangverseny. — 13.45: Az Avala hírei. — 16.00: Hangyelvek. Híres szólások. — 16.40: Brujics Mile és Veljkovic Zsivola népdalokat énekel. 1. Hajde slusaj, slusaj. 2. Mjio kuje. 3. Razbole se Grivna. 4. Kolo. 5. Kremi, kremi. 6. Sla je mladost. 7. Kad bi znala. 8. Kolo. — 17.10: Torna, gyermekeknek. — 19.00: Reklámok, hangyelvek. Hírek. — 19.30: Nemzeti óra. — 20: Hangyelvek. — 20.40: Közvetítés Zagreből. — 22.00: Az Avala hírei. — 22.20: Hangyelvek.

Péntek augusztus 16

BEOGRAD 10.45: Pontos idő és műsorismertetés. — 11.00: A rádiózenekar hangverseny. — 11.50: Pontos idő, templomi harangszó, majd a hangverseny folytatása. — 13.00: Hírek. — 13.15: Tomics Zsika vonóhangverseny. — 13.45: Az Avala hírei. — 16.00: Hangyelvek. Híres szólások. — 16.40: Brujics Mile és Veljkovic Zsivola népdalokat énekel. 1. Hajde slusaj, slusaj. 2. Mjio kuje. 3. Razbole se Grivna. 4. Kolo. 5. Kremi, kremi. 6. Sla je mladost. 7. Kad bi znala. 8. Kolo. — 17.10: Torna, gyermekeknek. — 19.00: Reklámok, hangyelvek. Hírek. — 19.30: Nemzeti óra. — 20: Hangyelvek. — 20.40: Közvetítés Zagreből. — 22.00: Az Avala hírei. — 22.20: Hangyelvek.

BEOGRAD 10.45: Pontos idő és műsorismertetés. — 11.00: A rádiózenekar hangverseny. — 11.50: Pontos idő, templomi harangszó, majd a hangverseny folytatása. — 13.00: Hírek. — 13.15: Tomics Zsika vonóhangverseny. — 13.45: Az Avala hírei. — 16.00: Hangyelvek. Híres szólások. — 16.40: Brujics Mile és Veljkovic Zsivola népdalokat énekel. 1. Hajde slusaj, slusaj. 2. Mjio kuje. 3. Razbole se Grivna. 4. Kolo. 5. Kremi, kremi. 6. Sla je mladost. 7. Kad bi znala. 8. Kolo. — 17.10: Torna, gyermekeknek. — 19.00: Reklámok, hangyelvek. Hírek. — 19.30: Nemzeti óra. — 20: Hangyelvek. — 20.40: Közvetítés Zagreből. — 22.00: Az Avala hírei. — 22.20: Hangyelvek.

BEOGRAD 10.45: Pontos idő és műsorismertetés. — 11.00: A rádiózenekar hangverseny. — 11.50: Pontos idő, templomi harangszó, majd a hangverseny folytatása. — 13.00: Hírek. — 13.15: Tomics Zsika vonóhangverseny. — 13.45: Az Avala hírei. — 16.00: Hangyelvek. Híres szólások. — 16.40: Brujics Mile és Veljkovic Zsivola népdalokat énekel. 1. Hajde slusaj, slusaj. 2. Mjio kuje. 3. Razbole se Grivna. 4. Kolo. 5. Kremi, kremi. 6. Sla je mladost. 7. Kad bi znala. 8. Kolo. — 17.10: Torna, gyermekeknek. — 19.00: Reklámok, hangyelvek. Hírek. — 19.30: Nemzeti óra. — 20: Hangyelvek. — 20.40: Közvetítés Zagreből. — 22.00: Az Avala hírei. — 22.20: Hangyelvek.

Csütörtök

augusztus 15

BEOGRAD 10.45: Pontos idő és műsorismertetés. — 10.50: Vizualisjáték. — 11.00: Szlav operák hangfelvételei. 1. Smetana: Prodana nevesta, éneklők Zaluđova és Knitl. 2. Krištic: Zulucmar, éneklők Pihler. 3. Smetana: Prodana nevesta, éneklők Zaluđova. 4. Borodin: Knez Igor, éneklők Krajcova. 5. a) Monjuško: Halka, b) Monjuško: Hrabina, éneklők Bandrovskaja-Turska, 6. Borodin: Knez Igor. 7. Janaček: Jenufa, éneklők Zaluđova. 8. Čajkovskij: Evgenije Onegin, éneklők Zika Tomić. 9. Borodin: Knez Igor. — 11.59: Pontos idő. — 12.00: Harangszó, utána a rádiózenekar hangversenye. 1. Kis: Marš IV kl. pitomaca škole za rezervne pešad. i art. oficira. 2. Jenko: Potera, uvertira. 3. Sedláček: Kad pevaš sećaj se mene, polpuui. 4. Beket: Tuzes szemek, tangó. — 12.35: Reklámok. — 12.45: Tűzde. — 13.15: A hangverseny folytatása. 5. Armandola: Romantikus szvit. 6. Rossini: Olasz nő Algriban, nyitány. — 13.45: Az Avala hírei és pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 16.00: Bavarszki Gruzdana énekhangversenye. 1. Marin-ković: Stojanke. 2. Binički: Grivna. 3. Binički: Naranku. 4. Dvoržak: Rusalka. — 16.30: Táncezené. — 18.55: Időjelzés és műsorismertetés. — 19.00: Reklámok és hangfelvételek. — 19.15: Hírek. — 19.30: Jugoszláv nemzeti óra: Emlékezés a Cer-hegyi esztára. — 20.00: Beethoven: Szerenád op. 25, indulás. — 20.30: Népdaleszt. 1. Sunce žezze, zapara je ljeta. 2. A što živim, kad mi dobro nije. 3. Umorno je zlato moje (gdja Arsenović). 4. Kokonica, kolo. 5. a) Narodne uspravke, b) Budljanka devojka i konj, v) Ljuba Hajduk-Vukosava (gdja Dara Milošević). 6. Po me sećini. 7. Cvetala mi ruža (gdja Arsenović). 8. Čukaričko kokonješte. 9. Razbolela se Grivna. 10. Zašto Sike. 11. Kad ja imam (g. Popović). 12. Staro Vlahinja, kolo (rádiózenekar). 13. a) Žedno i željno momče, b) Draga dragome san tolikuje, v) Udaja sestre Ljubovica (gdja Dara Milošević). 14. Eji, pad Tuzlom se. 15. Rado kéri Rado. 16. Kolo pokida sa grla djevdante (gdja Arsenović). 17. Niševljanka, kolo. (Rádiózenekar.) 18. Ustani zlatno moje. 19. Grdna jada (Popović). 20. Seljančica (rádiózenekar). 21. a) Jelen i vila, b) Ti si moja svakovjaka, b) Srpska devojka, v) Ženidba Jova Sarajlje (gdja Dara Milošević). 22. Djaurko mila. 23. Slavuj pile. 24. Oj djevojko mala (Popović). 25. Beogradjanka, kolo (rádiózenekar). — 22.00: Pontos idő és az Avala hírei. — 22.50: Táncezené 23.30 óráig.

ZAGREB 20: Beograd. Hangverseny.

LJUBLJANA 20: Beograd. — 21.50: Közvetítés egy kávéházból. — 22.40: Lemezek.

BÉCS 9.05: Lemezek. — 10.25: Az orgona salzburgi mesteri. Közvetítés a salzburgi Mozarteumból. — 10.50: Előadás. — 11.10: Salzburgi ünnepi játékok, 1935. A bécsi filharmonikusok ünnepi hangversenye. Vezényel Arturo Toscanini. — 13: Szórákkoztató hangverseny. Vezényel Hans Eich-

ger. Közreműködik a bécsi kamarazenekar. — 15: Hírek. — 15.35: Kamarazene. — 16.15: Gyermekóra. — 16.40: Előadás. Albert M. Weiss halálának tizedik évfordulója alkalmából. — 17: Zenedarabok Ferenc József idejéből. Vezényel Josef Holzer, közreműködik a bécsi szimfonikusok rádiózenekara. J. Strauss: Egy éj Velencében, nyitány. Lanner: A schönbrunniai keringő. Fr. Schubert: Ave Maria. Bayer: Jelenet a Babatündér című balettéből. Ziehrer: Bécsi polgár, keringő. Komzák: Vidám indulógyeveg. Strauss: Kék Duna keret. Ferenc József-kiállításról. — 18.30: Előadás. Ferenc József-kiállításról. — 19.30: A Szent István-dóm körül, rádiógyeveg. Szerzette dr. Lothar Riedinger, vezényel Max Schönher. — 21.10: Vidám est. — 22: Esti hírek, sportközlemények. — 22.25: Dalok és áriák. Közreműködik Armin Weltner bariton, zongorán kísér: Erich Meller. Giordani: Carlo mio ben. Verdi: Per me giunto, ária a Don Carlos című operából. Täte: Somewhere a voice is calling. Verdi: Alarcosból, ária. Tosti: Két dal. Verdi: Rigoletto, ária. — 23.35—1: Táncezené.

BERLIN 6.10: Torna. — 6.30: Hangverseny. Günther: Induló. Boiláue: Nyitány. Leoneavallo: Románok. Fuesik: Keringő. Manzer: Induló. Suppé: Izabella, nyitány. Schönian: Dal. Millöcker: Casparone. Hanschmann: Cigány románok. Siedel: Keringő. Bernards: Induló. — 18.45: Dalok. — 19: Párbeszéd Cochenhausen tábornok és Noskeff tábornok között Kowno elestének huszadik évfordulója alkalmából. — 19.20: August Reuss emlékest. — 20.19: Zenei utazás külföldre. — 20.19: Olasz népdalok Torinóból. — 21: Norvég népdalok. — 21.30: Szórákkoztató zene. Kopenhágából. — 22.20: Cigányzene Budapestről.

BRATISLAVA 6.30: Prága. — 10.20: Lemezek. — 17.30: Dalok. — 17.55: Magyar adás. — 18.55: Lemez. — 22.35: Magyar hírek. — 22.40: Prága.

BUDAPEST 1. 6.45: Torna, utána hanglemele. — 10 óráig 11.10 óráig: Római katolikus ismételtjelet a belvárosi templomból. A szentbeszédet Fölba János pápai prelátus mondja evangélium után. — 11.15-től 12.15-ig: Görögkatolikus ismételtjelet a Rózsák téri levő gör. kath. magyar plébániatemplomból. Szentbeszédet mise közben, evangélium után Krainyák Gábor tb. kanonok, plébános mondja. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizualisjáték. — 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Svéd Sándor. 1. Leoneavallo: Bajazzók — előjáték és prólóg (Svéd). 2. Verdi: a) Szicíliai veceernye — nyitány, b) Alarcosból — René áriája (Svéd). 3. Massenét: a) Werther — Clair de lune, b) Sappho — Solitude. 4. Elgar: Vörös szerenád. 5. Rossini: A szevillai borbély — a) Nyitány, b) Figaro belépője (Svéd). 6. Delibes: Coppelia — balett — 14 óra: Hangfelvételek. Klaszikus zene. — 15 óra: „Kis Hopp, az udvari borbély”. Csife Károly meséje. — 15.30: Friss Antal gondnokság (zongorakísérettel). — 16.10: A „Száz könyv” sorozathoz Kosztolányi Dezső beszélt Arany „Boland Istók”-járól. — 16.30: Farkas Sándor és cigányzenekara. — 17.30: „Pilsudski”. Oláh

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMOSORA

6. Padigla: El Relicario, spanyol dal, éneklők Popov. 5. Delibes: Coppelia, balettszvit. 6. a) Gounod: Aria a Faust című operából, b) Rossini: Aria a szevillai borbély című operából. 7. Meyerbeer: Könyvadási induló a Proféta című operából. — 22.10: Pontos idő és az Avala hírei, utána tarka műsor hangfelvételeken. 1. a) Binički: Divna noći, b) Binički: Čempres viti. 2. Planket Kornevillai hangfelvételek. 3. a) U bašti mi zumbul cveta, peva Bisko Nikolić, b) U jednom divnom kraju, pevaju B. Nikolić i M. Bošnjaković. 5. Robrecht: Keringőgyeveg. — 23.00-tól 23.30-ig: Táncezené.

LJUBLJANA 20: Baritonének. — 21.50: Hangverseny. — 22.30: Angol gramofonlemezek.

ZAGREB 20.15: Énekverseny. — 21.45: Hanglemelek. — 22.15: Mandolinégyes.

BÉCS 9.10: Hírek. — 11.30: Gotlibek Moth: A százéves vasút, előadás. — 12: A bécsi szimfonikusok rádiózenekara hangversenye. Vezényel Josef Holzer. Tíz: Operahangverseny. Urbach: Zenei szappanhurorok. Eichhorn: Trombitaszóló. Waldteufel: Keringő. Komzák: Egyveveg. — 13: Időjelzés, hírek. — 13.10: Hangverseny folytatása. Mühlradexler: Vigjátéknyitány. Gangiberger: Szerenád. Lehár: Operettgyeveg. Strauss: Keringő. Scheffer: Bécsi dal. Woltschach: Indulógyeveg. — 14: Gordonkaverseny (Guilhermina Suggia) lemezek. — 15.20: Asszonyoknak. — 15.40: Zenekari hangverseny. Közreműködnek Selma Götz-Libowitz zongora és Fritz Baschata basszus. Strasser: Intermezzo Ast: Dal. Mittler: Tangó és fox. Heller: Toccatina. Jokl: Koboldok tánc. — 16.10: Hírek. — 16.15: Népszerű lemezek. — 17.10: Anton Gerzhoffer: Mi és az állatok. — 17.30: Anton Tau-sche bariton énekel, zongorán kíséri Hermann Zechner. — 18: Hans Prager filozófiai előadása. — 18.25: Karl Bier: Kirándulás Kréta szigetére. — 19.15: Mozart: Figaro házassága, négyfelvonásos vigopera, közvetítés a salzburgi ünnepi játékokból. — 21.50: Hírek. — 22.40: Szórákkoztató hangverseny. Vezényel Josef Holzer. Kummerer: Induló. Fuesik: Nyitány. Kaulich: Keringő. Jessel: Egyveveg. Millöcker: Titkos szeretlem. Waldteufel: Keringő. Zeller: Operettnyitány. — 23.45: Hírek. — 24: Adolf Sieberth-négyes, 23.30-ig.

BERLIN 6.10: Torna. — 18.30: Orvosi tanácsadó. — 19: Közvetítés az olimpiai faluból. — 19.30: Előadás. — 20.10: Hangjáték. (Augely Lajos: Inarosok ünnepe.) — 21: Stuttgart. — 22.30: Német művészet. — 23: München.

BRATISLAVA 6: Prága. — 10.10: Magyar hírek. — 17.50: Magyar adás. Orvosf előadás. Utána zongorahangverseny. Liszt: Legendák. Liszt—Chopin: Két lengyel dal. Utána Szobodies: Emlékezés Engelsre. — 18.50: Lemezek. — 22.30: Magyar hírek. — 22.45: Lemezek.

BUDAPEST 1. 6.45: Torna, utána hanglemelek. — 10 óra: Hírek. — 10.20: „Afrika szívében.” Előadás. — 10.45: Tíz perc egészségügy: „Nyári tudnivalók.” Felolvasás. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12 óra: Déli harangszó az Egyetem-templomból. Időjárásjelentés. — 12.05: Szmirnov Szergej balafjakazeneke. Közben kb. 12.30: Hírek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizualisjáték. — 13.30: Hangfelvételek. Híres dalok.

— 14.40: Hírek, életmészetárak, piaci árak, árfolyambírek. — 16.10: „Elfelejtett filmszallagok.” Lajta Andor felolvasása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17 óra: Vasárhelyi Magda zongorázik. — 17.30: „Munkateremtés külföldön.” Káldor György előadása. — 18 óra: Eröss István jazzzenekara. J. Pollack: Foxrott. 2. Hill: Slowfox. 3. Fehér—Illiczy: Szeretlem a szép szemét. — slowfox. 4. Harris-Young: Foxrott. 5. Fihliberto: Tangó. 6. Paksy-Szenes: Elbucszom a tünő nyárlótól — tangó. 7. Redgers: Slowfox. 8. Ladgo: Foxrott. 9. Brodszki—Keller: Jó dolgod van. Bébi — slowfox. 10. Kemény—Harmath: Ritka madár a szerelem — keringő. 11. Gifford: Casaloma-stomp. — 19 óra: Közvetítés a Diakolimpiastról. Beszélő Pluhár István. — 20 óra: Rékai Miklós hárfázik. — 20.30: „Egy párizsi kis színházban.” Hangjáték két részben, beillesztve Cour-telline három kis vígjátéka. A Courteline-szövegeket fordította, a keretet írta és rádiószínpadra alkalmazta Moly Tamás. Rendező Kiszely Gyula. — 22.30: Hírek, időjárásjelentés, ügétóversenyeredmények. — 23: Közvetítés a Britannia-szállóbból. Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. — 00.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.15: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája. — 18.55-től 19.50-ig: Hangfelvételek. Szórákkoztató zene. — 20.05: „A telekkönyv.” Nagy Valér előadása. 20.35-től 22 óráig: Melles Béla zenekara műsorának közvetítése a margitszigeti Tejesarnokból. 1. Erkel: Hunyadi László — nyitány. 2. Verdi: Trubadur — ábránd. 3. Strauss János: Kék Duna keringő. 4. Schubert—Berti: Három a kislány egyveveg. 5. Kotelbey: Kinai kolostorkertben. 6. Kálmán Imre: Részlet a Tatárjárásból.

BUKAREST 12.05: Lemezek. — 12.55: Lemezek. — 13.40: Lemezek. — 17: Rádiózenekar. — 18: Időjelzés, hírek. — 18.15: A hangverseny folytatása. — 19.15: Mozart: Figaró házassága. Vezényel Wingartner Felix. Közvetítés Salzburgból. — 22.40: Hangverseny a Lafayette-étteremből.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Torna. Hangverseny. — 18.20: Politikai szemle. — 18.40: Hangjáték. — 19: Berlin. — 20.10: Táncezené. — 22.20: Budapesti főiskolai világhajajonoksságok. Affekinités az első három napról. — 22.30: Orgonahangverseny. — 23: Kamarazene. Beethoven: C-moll vonósnégyes. Goguel: G-moll vonósnégyes.

HAMBURG 6: Torna. — 6.30: Hangverseny. Bellini: Norma, nyitány. Fährbach: Keringő. Blankenburg: Indulógyeveg. Ellenberg: Andaluziai szerenád. Fuesik: Induló. Lincke: Operettnyitány. Koekert: Intermezzo Waldteufel: Keringő. Petras: Intermezzo Heins: Jellemkép. Brecherini: Menüet. Richard: Spanyol rapszódia Fürst: Induló. — 18: Csevegés. — 18.15: Népzene. — 19: Berlin. — 19.30: Népdalok. — 19.45: Gazdáknak. — 20.10: Népies zene. — 21.20: Muszorgszkij-művek. — 23: München.

LIPCE 6: Berlin — 6.30: Deutschlandsender. — 18.30: Germán kollézszelet, előadás. — 18.50: Ifjúsági óra. — 19: Berlin. — 19.30: Hangjáték. — 22.40: Rádiózenekar. Cardoni: Nyitány. Csajkovszkij: Olasz capriccio. Niemann: Dal. Porcheiliff: Gioconda Nicodé: Dal. Czibulka: Keringő. Jünger:

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMOSORA

5

A REGGELI ÚJSÁG HETI RADIOMOSORA

4

Induló. Weininger: Orosz tánc. Lehár: Paganini.
MÜNCHEN 6: Torna — 18:30: Ifjúsági óra. —
 19: Berlin. — 19:30: Induló. — 20:10: Ibsen: Die
 Frau von Meere. — 21:40: Elbeszélés. — 22:30:
 Hangverseny.

PRAGA 6: Torna. — 10:11: Lemezek. — 12:11:
 Lemezek. — 13:40: Lemezek. — 15: Lemezek. —
 16:30: Hangverseny. Flegel: Induló. Linke: Nyi-
 tány. Leopold: Cseh népdalok. Káan: Dal. Malch:
 Polka. Fucsek: Keringő. Klebe: Induló. — 17:45:
 Lemezek. — 18: Lemezek. — 18:20: Német adás.
 — 19:10: Lemezek. — 21: Hegedűverseny. — 22:30:
 Lemezek.

ROMA 17:15: Bari. Szalóntótes. — 18:40: Bari,
 görög adás. — 20:15: Lemezek. — 20:40: Kamara-
 zene. Napravnik: Zongora, hegedű és gordonkahrar-
 mas. Schumann, Schubert és Uried-dalok. Hege-
 dős Árpád: Magyar népdalok. — 22: Vidám óra.

STUTTGAERT 5:45: Torna. — 18:30: Francia
 nyelvlecke. — 19: Berlin. — 19:30: Szókratész
 zene. — 20:10: Előadás. — 21: Rádiózenekar. Géb-
 hardt: Nyitány. Micheli: Sztiv. Strauss: Keringő.
 Simgaglia: Tanc. Lehár: Cigányserenem, nyitány.
 Strauss: Keringő. Suppé: Induló. — 22:30: Jenny
 von Thullot énekel. — 23: München.

TOULOUSE 18:15: Szalóntótes. — 18:30:
 Dalok. — 18:45: Gordonkaszó. — 19: Operettá-
 rók. — 19:20: Parasztdalok. — 19:45: Vigopéra ári-
 ák. — 20:05: Kettősök. — 20:15: Filharmonikus
 hangverseny. — 20:30: Filmből. — 21: Bolshoi:
 A fehér nő. — 21:35: Bécsi zenekar. — 21:45: Da-
 lok. — 22:20: Szókratész hangverseny. — 22:45:
 Táncezen. — 23: Dalok. — 23:30: Táncezen. —
 23:45: Katonaindulók. — 24: Vidám óra. — 0:20:
 Szimfonikus zenekar. Schubert: Rosamunda, nyi-
 tány. Premé: Induló.

VARSÓ 6:50: Lemezek. — 12:15: Lemezek. —
 13:05: Mandolinzenekar. — 15:30: Klarinetszó. —
 16:15: Lemezek. — 17: Bécsi hangverseny. Jurek:
 Induló. Komzák: Nyitány. Strauss: Keringő. Kom-
 zák: Bécsi zene. Schubert: Bécsi dal. Lehár Fe-
 renc: Paganini, két dal. Langer: Dal. Stolz: In-
 duló. — 18:45: Lemezek. — 19:30: Rozsnyó: saját
 műveiből zongorázik. — 20:10: Dán hangverseny.
 — 21: Fall: Szép álom, operett. — 22: Grég-leme-
 zek. — 22:40: Rádiózenekar.

Szerda

augusztus 14

BEOGRAD 10:45: Pontos idő és műsorszer-
 tetés. — 10:50: Vízilásjelentés. — 11:00: Neves
 karmesterek hangjelenése. 1. Strauss: Hősök étele,
 vezényli Mengelberg. 2. Rimszkij-Korsakov: Spa-
 nyol capriccio, vezényel Coust. — 11:50: Pontos
 idő. — 12:00: Harangszó Oplencáról, utána a rádió
 zenekar hangversenye. 1. Suppé: A mesternek assz-
 zony, nyitány. 2. Waldteufel: Sztudán tunc, ke-
 ringő. 3. Focher: Szép helek, szvit. 4. Kettősből:
 Szerelmi kettős. 5. Beese: Az emberevők tánc.
 — 12:35: Reklámok. — 12:45: Tószde. — 13:00: Hi-

rek. — 13:15: Milivojevic Ljubica népdalokat éne-
 kel zenekari kísérettel. 1. Rado Krci Rado. 2.
 Kurivora kolo. 3. Nalej Nimo. 4. Vidim kolo. 5.
 Ne ti davam. 6. Zajcarika kolo. 7. U basin mi
 zumbul cveca. 8. Giganca kolo. 9. Po livadi. 10.
 Trgovacko kolo. 11. Mirjano (Mokranjac). 12. Vra-
 njanka kolo. 13. Kraj Vardara. 14. Garbanka kolo.
 15. Zarte piste. 16. Canule. — 13:45: Az Avara hi-
 rel. — 16:00: Hangjelenések. — 16:20: A rádióze-
 nar hangversenye. 1. Zatlaka: Narednicki marš.
 Urban: Tancokzben, nyitány. 3. Capp: Ördögök
 tánc. 4. Micheli: Csók a sötétben. 5. Lehár Fe-
 renc: Luxemburg grófia. — 17:00: Az igaz mű-
 ka a nép érdekében. — 18:55: Pontos idő és mű-
 sorszeretés. — 19:00: Reklámok és hangjelenések.
 — 19:15: Hitek. — 19:30: Jugoszláv nemzeti óra:
 A jugoszláv művészet, dr. Stele Frana előadása.
 20:00: Alekszandrovics Nida népdalokat énekel Be-
 govic Szina zenekarnak kísérettel mellett. —
 20:30: Atvivel Ljubljana. — 22:00: Pontos idő
 és az Avara hírel, utána tánczene.

LJUBLJANA 20: Szimfonikus hangverseny. —
 21:50: Tamburizzenekar. — 22:30: Tánclemezek.
ZAGREB 20: Ljubljana. — 21:30: Hangleme-
 zek.

BÉCS 9:10: Hitek. — 11:30: Asszonyoknak. —
 12: Bécsi szimfonikus rádiózenekar. Vezényel Jo-
 sef Holzer. Fucsek: Osztrák-magyar katonainduló.
 Suppé: Unepi nyitány. Krug: Nocturno. Leusch-
 ner: Sztiv. Strauss: Ezeregy éjszaka, intermezzo.
 Leopold: Jellemkép. Strauss: Keringő. Lehár: Ope-
 retnyitány. — 13: Időjelzés, hírek. — 13:10: Hang-
 verseny folytatása. Huby: Eysler-egyveleg. Flem-
 ming: Dal. Földal. Rust: Nyitány. Tautenhayn:
 Intermezzo. Fall: Keringő. Morena: Bécsi dalgé-
 veleg. — 14: A bécsi Schubert-énekar lemezek.
 — 14:20: Hitek. — 15:20: Gyemekóra. — 15:40:
 Ifjúsági óra. — 16:05: Hitek. — 16:10: Lemezek. —
 17:05: Friedrich Bloch és Rudolf Mayer-művek. —
 19:10: Dr. Friedrich Lause: A világ legnagyobb
 távoslövevényének üntése. — 19:30: Fuvesszős
 vezéylet Eduard Pfeifer. Danberger: Akadémiai
 induló. Komrad: Nyitány. Bass: Keringő. Rob-
 recht: Abtánd. Gebauer: Jellemkép. Lieblich: In-
 duk. Zibulka: Pünköszt Firtézében, nyitány. Zie-
 rer: Operetnyitány. Cipl: Keringő. Bergauer: Ke-
 ringődál. Arnold: Induló. Kliment: Egyveleg.
 Frank: Induló. — 20:45: Puccini: Edgar, háromfel-
 vonásos opera, közvetítés Torinóból. — 22: Hitek,
 időjárásjelentés. — 23:15: Operazenekar, vezényel
 Johann Wilhelm Gangelberger. — 0:30: Táncleme-
 zek.

BERLIN 6:10: Torna. — 6:30: Hangverseny. —
 Kulla: Induló. Schwarz: Induló. Trojan: Nyitány.
 Pachernegg: Keringő. Krause: Induló. Murzilli:
 Dal. Strauss: Induló. Södermann: Parasztlakoda-
 lom. Elgar: Szerelmi idvözlet. Strauss: Keringő.
 Bart: Dal. Spindler: Induló. — 18: Kamarazene.
 — 19:20: Vidám hangverseny. — 20:15: Ifjúsági óra.
 — 20:45: Walter Flex: Klaus von Bismarck, tra-
 géda.

BRATISLAVA 6: Prága. — 10:10: Magyar hi-
 rek. — 12:15: Lemezek. — 13:40: Német és ma-
 gyar hírek. — 17:40: Lemezek. — 17:50: Magyar
 adás. — 18:45: Lemezek.

BUDAPEST 1. 6:45: Torna, utána hangleme-
 zek. — 10 óra: Hitek. — 10:20: „A vándorok kusz-
 alkonya”, előadás. — 10:45: „Balatonparti divat-
 tudósítás”, felolvasás. — 11:10: Nemezőkői viz-
 jelzőszózat. — 12 óra: Déli harangszó az Egye-
 tem templomból. Időjárásjelentés. — 12:05: Orszá-
 gos Postászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos.
 1. Vinze Zsigmond: Az aranyzórti bárvány, nyi-
 tány. 2. Strauss János: Delli rózsák, keringő. 3.
 Huszka Jenő: Lili bárónő — egyveleg. 4. Strauss
 János: Denevér — egyveleg. 5. Lehár: Ginditta —
 ábránd. Közben kb. 12:30: Hitek. — 13:20: Pontos
 időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13:40: Hí-
 rek. — 14:20: Nánássy Erzsébet zongorázik. — 14:40: Hi-
 rek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhitek. —
 16 óra: Közvetítés a Diákünnepségről. Beszélő Plu-
 kar István. — 17: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
 tés, hírek. — 17:20: Hangjelenések. Közben 17:40:
 „Erdély a felvilágosodás századában”. Ista Jánosé
 Elemér, felolvasa Fáy Béla. — 18:30: Korszandé
 Bartók Ilonka előadása: Az éjféli Nap ország-
 barn. — 19 óra: Kishonfi József magyar nótákat
 énekel, kíséri Kiss Béla és cigányzenekara. — 20
 óra: Két költő: József Attila és Sárközy György
 verseiből olvasnak fel. — 20:30: Az Operaház
 tagjainból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
 1. Mozart: Német táncok. 2. Schubert: Befejelt
 len szimfónia. 3. Dohnányi: Ruralla Hungarica. 4.
 Chabrier: Espana — spanyol rapszódia. Közben
 kb. 21:10: A rádió külügyi meggyedőhája. — 22 óra:
 Hitek, időjárásjelentés. — 22:30: Közvetítés a Du-
 napalota-szállóból. Len Baker jazzzenekarnak mű-
 sora. 1. Heymann: Ha-csa-csa — fohtrótt. 2. Gor-
 don: Fohtrótt. 3. Zerinváry: Ma utoljára kérem —
 fohtrótt. 4. Zerkovitz: Fleur d'ancour — fohtrótt.
 5. Henderson: Fohtrótt. 6. Sándor Jenő: Éjfélikor a
 Tanganyikán — carioca. 7. Leon: Keringő. 8. May:
 Keringő. 9. Hargraeves: Spanyol keringő. 10. Da-
 vis: Fohtrótt. — 23:10: Mohcsi Jenő németnyel-
 vű előadása Arany Jánosról. — 23:25: Közvetítés a
 Dunapalota-szállóból. Bura Sándor és cigányze-
 nekara muzsikál. — 00:05: Hitek.

BUDAPEST II. 17:45-től 18:05-ig: Hangleme-
 zek. Szókratész zene. — 19:10: „A dán népfőis-
 kola.” Hilsche Rezső előadása. — 19:45-től 20:15
 óráig: Frank Lajos gondolkázik (zongorakísérettel).
 1. Breval: G-dur szonáta. 2. Bach: Ariso. 3. Bach:
 Musette. 4. Csajkovszkij: Chanson triste. 5. Pop-
 per: Nocturne. 6. Zsolt: Szitakötő. — 20:20: „Gár-
 donyi magyar nyelvű”. Gárdonyi József előadása.
 — 21 óra: Hitek.

BUKAREST 12:05: Lemezek. — 12:55: Leme-
 zek. — 13:40: Lemezek. — 17: Sandu Marou zene-
 kar. — 19:20: Lemezek. — 20:15: Theodorescu zsa-
 lonnyes. Smetana: E-moll négyes. — 20:45:
 Alice Nicolasescu énekel. Puccini: Bohémélet, ária.
 Stefanescu: Dal. Montzia: Dal. Popescu: Román
 népdal. — 21:05: Rádiózenekar. — 21:30: Időjelzés,
 hírek. — 21:50: A hangverseny folytatása. — 22:15:
 Hitek külföldre németül és francián. — 22:25: A
 hangverseny folytatása. — 23: Lemezek.

DEUTSCHLANDSENDER 6: Torna, hangver-
 seny. — 18:45: Sportközvetítés. — 18:55: Köle-
 mény. — 19: Vidám zene két zongorán. — 19:30:

Hegy kormányvezetik a harmadik birodalmat. —
 20:15: Ifjúsági óra. — 20:45: Országhangverseny. —
 21: Hamburg. — 22:30: Kis hangverseny. — 23:00:
 Táncezen.

HAMBURG 6: Torna. — 6:30: Berlin. — 16:
 Deutschlandsender. — 19:30: Deutschlandsender. —
 20:15: Stuttgart. — 20:45: Gazdáknek. — 21: Fu-
 vészzenekar. Seik: Induló. Suppé: A szép Galatea,
 nyitány. Weizaff: Jellemrajz. Bohne: Egyveleg.
 Reindel: Magyar rapszódia. Blankenburg: Induló.
 — 22: Berlin. — 22:15: Berlin. — 23: Haendel-mű-
 vek. — 23:30: Blumer-művek, zongorán előadja a
 szerző.

LIPCSE 6: Berlin. — 6:30: Berlin. — 18:30:
 Tudományos előadás. — 19:30: Strauss-művek. —
 20:15: Stuttgart. — 20:45: Kamarazene. Sodobar:
 Hármas. Schadler: Variáció. Reger: Szerenádt.
 Salmhofer: Három tánc. Hasenzl: Bécsi dalok.

MÜNCHEN 6: Torna. — 6:30: Berlin. — 6:40:
 Angel nyelvlecke. — 7: Berlin. — 18:30: Előadás.
 — 19: Előadás. — 20:15: Stuttgart. — 20:45: Chera
 hangverseny. — 22:30: Deutschlandsender.

PRAGA 6: Torna. — 10:11: Lemezek. — 12:11:
 Lemezek. — 12:30: Hangverseny. — 16:30: Hang-
 verseny. Svoboda: Vadszinduló. Kovarsovic:
 Nyitány. Ecker: Keringő. Widolt: Keringő. Ober-
 thor: Schubert-dalok. Chlup: Induló. Piskarek:
 Népdalok. — 17:55: Lemezek. — 18:30: Német adás.
 — 19:10: Lemezek. — 19:40: Jazz. — 20:45: Pucci-
 ni: Edgar, opera (közvetítés Torinóból).

ROMA 17:05: Lemezek. — 19:20: Hitek idegen
 nyelven. — 19:45: Lemezek. — 20:15: Bari, görög
 adás. — 20:15: Lemezek. — 20:40: Szimfónia.

STUTTGAERT 5:45: Torna. — 6:30: Berlin. —
 20:15: Ifjúsági óra. — 22:15: Berlin. — 22:30: Ze-
 nekari hangverseny. Hermann Reuller-művek.

TOULOUSE 18:15: Hangverseny. — 18:30: Pfl-
 mekből. — 18:45: Szimfonikus hangverseny. — 19:
 Dalok. — 19:20: Szólok. — 19:45: Vidám jelenetek.
 — 20:05: Dalok. — 20:15: Operáriák. — 20:30: Vi-
 dám óra. — 21: Hangverseny. — 21:35: Filharmó-
 nikus hangverseny. — 21:45: Szimfónia. — 22:20: Or-
 gonaszó. — 22:45: Argentin zenekar. — 23:15:
 Orosz dalok. — 23:45: Táncezen. — 24: Vidám óra.
 — 0:20: Katonaindulók.

VARSÓ 6:50: Lemezek. — 12:15: Kamarazene.
 — 13:05: Szóliszhangverseny. — 17: Táncezen. —
 18: Vidám hangjáték. — 18:50: Lemezek. Régi ke-
 ringők. — 19:30: Ének. — 20:10: Vidám hangjáték.
 — 21: Chopin-művek. — 21:30: Vidám óra. — 21:40:
 Dalok. — 23:05: Tánclemezek.

Beléndek

— Hova siet Róza néni? — kapszkodott Marika a melléte elhaladó ráncos szoknyába.
 — A városba felkém, egyenest a kórházba.
 — Jaj nekem! Megbetegedett?
 — Nem én lelkem, de Bandika — szólít Róza néni és kezefejével könnyes szemét törölgette.
 — Mi baj érte?
 — Beléndeket evett.
 — Hát az mi lehet?

— Bandika se tudta. Megette mák helyett. Az orvos is azt mondta, tiz szem is lehetett. Csak úgy a hatásból gondolta a menyenyiséget. A beléndek igen nagy mérég. Boldondító csalmatagnak is nevezik, mert aki eszik belőle, annak szeme káprázik, elsötétül előtte a világ, elbódul, iszonyukat álmodik, megbolondul vagy örökre elalszik.

— Hol találta Bandika a mérget?
 — A szemétdomb mellett szedték a falusi gyerekek. Valamikor tavasszal a szél odahozhatta a magját, gyökeret vert, aztán megéledt. Levelei, szára szőrös, ragadós. Virágjai szennyes sárgák, ereztük és kelyhük mélyen lilás. A beléndek undorító szagu nővény. Nem is kellett gyerekeknek se, amíg virágozott. De mikor a termése megérett, azt elkapszkodták.

— Miért?
 — Mert tetszettek a kis kupakos tokocskák. Felnyitották, kiszedték belőle a magokat. Szürkés-sárgák, laposak, recésfelületűek voltak.
 — Nini, vadmák — örvendezett Gyuri és eltátotta a száját.
 — Édesanyám előbb megdarálja a mákot, úgy önti rá a tésztára.
 — Elég apró nekünk így is! Igaz-e Bandika? — szólít Gyuri és szegény kisfiának si adott néhány szemet.

— Vigyázatok, ne egyetek, mérges is lehet — intette őket Juliska. — Fején taláta a szegret, de hiába. Mindkét gyerek evett. Meg is adták a torkosság árát. Nagy bajuk lett. Szédültek, torkuk kiszáradt, arcuk túzelt. Nem szaporítom a szót. A végét úgy is tudod Marika. Kórházba kerültek.
 — És...? — pillantott Marika ijedten a könnyeszemű anyára. Ki sem merte mondani a kérdést, csak gondolta.

Rózi néni megértette, hiszen maga is átélte a félelmet.
 — Az orvos bácsi megmentette Bandikát. Valami furcsanevű italt adott be neki, attól kihányta a mérget, aztán még furcsább nevű gyógyszerrel rendelt, feketekávé meg

borecetet. Bandika igen jól viselkedett. Mindent bevett s most már játszik az ágyban és mosolyog, ha meglát engemet. Hála legyen érte a jó Istennek!

— Mikor hozza haza Róza néni?
 — A hét végén már itthon lesz.
 — De jó! Akkor megmondom neki, hogy ezentul ne egyék mást, csak azt, amit anyukájától kap.
 — Nem árt, ah figyelmezteted. Minden gyereknek tudnia kell, milyen veszélyes, nagy mérég a beléndek.

Verseny a fávon

Nyári fényben tenger-kéken
 Csillag a tó,
 Benne szépen uszik éppen
 A kis Kató.
 Gyorsan uszik, olyan gyorsan.
 Hogy az csuda,
 Száját tátva bámul rája
 Potyka, csuka.

Kis csónakon megy utána
 A kis Tamás,
 Aki olyan fürgén evez,
 Ki volna más?
 Versenyeznek, ki ér előbb
 Ki a partra.
 Tamás, Kató, ne hagyj magad,
 Rajta, rajta!

De van ám itt egy harmadik
 Versenyző is,
 Muki kutya híres uszó,
 Itt van ő is.
 Uszva siet Tamás után
 A tó vizén,
 Ki lesz első nem is sejtem,
 De nem biz én.

Itt van a part, ideért már
 Mind a három,
 Muki kutya lesz az első,
 Amint látom...
 Muki kutya szól magában:
 Pardón, pardón,
 Leghamarabb én leszek ám
 Kint a parton...

Muki után Kató ugrik
 Ki a partra,
 A csónak is ideért már
 S Tamás rajta.
 Izgalmasabb verseny ennél
 Nem volt régen,
 Mosolyog a jó öreg nap
 Fent az égen.

Szél urfi

Szél urfi a nyeregbe ült
 S a hegyek közül kirepült.
 Előtte a sík, tágas róza:
 Huncutkodni most de jó volna!
 S lám, tiz szekér megy ott alant.
 Ez lesz ám csak a szép kaland!
 Eléjük rohan sebel-fobbal,
 Szemükbe fuj homokkal, porral.

Dobálja őket, kergeti,
 Szemük, szájuk porral teli.
 És mire a sor végére ér:
 Vissza is fordul a tiz szekér!
 Ez sikerült. Gyerünk tovább.
 A határon, ni: katonák!

Innen is, tulnan rajvonalban
 És szól a puská, csak úgy csattan.
 Szél urfi most lát csak neki
 S a katonákat átveti,
 Előbb az innensőket tulra,
 Hogy harci kedvük fordul bura.

Majd a tulsókat dobja át
 S nem ismeri már ki magát
 Egyik se itt, az idegenben —
 No, meg is van a béke menten!

Szél urfi most hazarobog,
 Mert jól végződött a dolog.
 Sapkáját a szemére huzza
 És holnap majd elkezd újra.

Dédanyó unokája

— Jankó, Jankóóó! Készülj hamar! Hol a sapkád? Siessünk!
 — Süt a napocska?
 — Süt ám, gyönyörűn! Megyünk a ligetbe!
 — Jajdejó! A labdámat is vihetem, anyukám?
 — Itt is van már a kezemben. Indulhatunk...

Jankó el is ért már anyukájával az előszoba ajtajáig, ed ott egyszerre megállt s erélyesen toppantott:
 — Ómami is jöjjen!

Szempillantás alatt visszazaladt az ebédlőbe, ahol egy nagy karosszékben üldögélt dédanyó. Fekete ruhában, melynek csak a gallérja és kézelője volt fekete csipkéből való, hófehér haján kis fekete csipkefőkötővel, takarosan, mosolygósan, szelíden üldögélt dédanyó, mikor Jankó sürgetve hozzárohant s örvendő szólitotta:
 — Süt a nap, ómami, megyünk a ligetbe! Te is gyere!

— Nem mehetek én a ligetbe, te kicsi kincsem!

— Miért nem?
 — Fáj a lábam, szivecském. Hiszen tudod, hogy nem megyek én ki az uccára soha, soha.

Jankó pillanatra elgondolkodott. Csakugyan, eddig nem si vette észre, hogy ómami sohasem megy sétálni, csak mindig üldögélt. Tulkicsiny volt ahhoz a négyéves Jankó, hogy ezt idáig észre ne vegye. De most, hogy elgondolkodott efelett, rögtön felkiáltott:
 — Hivjuk a doktort bácsit! Ó majd meggyógyítja.

— Azt bizony még a doktort bácsi sem gyógyítja meg, kis édesem, — mondta kicsit sóhajtván óanyó, — mert öregek már az én lábaim, az a bajuk. Nagyon öregek.

— Öregek? — Jankó újból elgondolkodott, mert nagyon jót gondolt. Benyúlt a zsebébe, kihuzott onnan egy kis papirzacskót, abból kiemelt egy szép nagy szem ropogós piros cukrot s vigasztalásul hamar a szájába akarta dugni óanyónak.

— Tessék ómami, finom piros cukor! Neked adom.

De óanyó csak rázta a fejét és nevetve átkarolta Jankót, két cuppanós pusztit is csókolt a két kis piros orcájára.

— Nem tudok én cukrot enni, te édes lelkescském!

De már ezen azután csakugyan nagyon elcsodálkozott Jankó.

— Nem tudsz?! Miért nem? Finom és édes!

— De nincs ám fogam, amivel megrágjam, galambocskám!

— Nem hozott neked az egérke?

— De hozott az! Hozott, csak hogy már mind kipotyogtak. Öreg vagyok én már, kicsi lelkem. No, csak erédj már sétálni! Mulass jól! Szaladj!

De Jankó kacs álldogált még kicsit óanyó előtt, elszomorodva. Nagyon sajnálta, hogy nem viheti magával sétálni. Végre újra felvidult egy újabb gondolatra:

— Hozok majd neked egy szép piros forgót, jó lesz?

— Jó, jó! Az már csakugyan jó — szóló óanyó jóízűt kacagva, Jankó pedig vidáman indult a ligetbe s már az uton vett egy gyönyörű piros forgót dédanyó számára, — mert Jankónak cukorból is, forgóból is, virágból is, almából is, csak a piros tetszett...

Ettől a naptól fogva Jankó mind többet és többet sürgölődött óanyó körül. Mert, bár ő még kicsiny volt ahhoz, hogy megértse, mit jelent az, ha valaki már nagyon öreg, a jó kis lelkével annyit már megértett, hogy nem lehet valami nagyon jó dolog. Észre vette, hogy dédanyó mennyi mindben nem vehet már részt, ami a fiataloknak örömet

okoz, ilyenkor mindig azon törté a bukasi fe-jét, hogy mivel kárpótolhatná óányót. Ha szomorúdnál látna, simogatta, csókoltatta s addig komédiázott, kacagott előtte, míg csak meg men nevette.

Teltek az évek... Jankó minden nap-pal erősebb, nagyobb, okosabb lett, dédanyó meg mindig kisebb, gyengébb, gyermekesebb és Jankó már régen iskolába járt s dícséret-re mondta, mindent felannyi idő alatt s duplán oly jól tanult meg, mint a legtröb-b gyermek. De miért? Azért, — mert olyan nagyon szerette óányót.

Óányó nem látott már olvasni pápasze-men sem. Jankó tehát mindennap felolvassott neki mesekönyveiből, amiket óányó gyönyő-rűséggel hallgatott. Így tanult meg Jankó olyan hamarosan szépen, folyékonyan, élve-zetesen olvasni.

Óányó már inni sem tudott, mert resz-keztet a keze, Jankó írta hát helyette a roko-noknak, barátoknak a leveleket, amiket ó-ányó diktált. Így lett az osztályának első szép- és helyesírója. Mert gyakorlat teszi a mestert!

Egyszer azt is megkérdezte Jankó déd-anytő: — Ómami, szereted te a szép muzsikát? — Szeretem bizony, lelken, nagyon szeretem, de hát én már se színházba, se hang-versenyekre nem mehetek, ahol szép muzsi-kában gyönyörködhetnék.

— No, nem baji! Megkértem apukát, hogy irasson be engem zeneiskolába és majd né muzsikálók neked, ómamikám!

Csakugyan, óányó nagyon szerette a ke-l-ves, egyszerű, dallamos kis gyakorlatokat, kis gyermekdalokat hallgatni s így tanult meg Jankó rövid idő alatt, szépen zongoráz-ni is.

Lassanként, ahogy az idő haladt, már egészen úgy fordult a kocka, mintha Jankó lett volna felnőtt s óányó gyermek. Óányó Jankó nélkül már alig tudott meglelni. Ha Jankó iskolába volt, óányó egyre az órá-t nézte, hogy jön-e már? Ha Jankót színházba vitték, otthon eljásztotta óányónak az egész előadást, elszavalta, elénekelt, amit hallott, úgyhogy aki hallotta őt, azt mondta:

— Szinész lesz ebből a gyerekből, meg-lássátok! Híres színész!

De aki azt hallotta, milyen szépen zongorázott Jankó dédanyónak, za azt mondta: — Muzsikusz lesz ebből a gyerekből, nagy művész!

Ami, aki meghallgatta, gyoh mesél Jan-kó óányónak a világot minden dolgaról, meg iskolai tanulmányairól, azt jósolta: — Tudós lesz ez a gyerek!

De óányó, aki az évek mulásával sokat,

A SZÍV

Egy iskolásfiú naplója
Írta: Edmondo de Amicis

Betaszították a bolha és térdre lökték. De ugyanakkor két erős kar fölemelte sze-gény Garoffit és egy elszánt hang erőlye-sen szólalt meg:

— Nem úgy, uraim...

Az igazgató ur volt, aki mindent látott és most így folytatta:

— Miután meg volt benne a bátorság, hogy maga jelentkezék, senkinek sincs hoz-zá joga, hogy bántalmazza és megállázza. Mind elhallgattak, az igazgató pedig odafordult Garoffihoz:

— Kérik bocsánatot — mondta neki. Garoffi keservesen zokogva ölelte át az öreg ur térdét, ez pedig megrereste ke-zével a Garoffi fejét és gyöngéden megsi-mogatta. Erre mindenki gy szőlt:

— Menj, fiam... Menj szépen hazai Ekkor odajött édesapám is és kézenfog-va kivezetett a tömegből. Aztán, mielőtt ha-zafelé ballagtunk, ezt kérdezte tőlem:

— Mondd meg, Enrico, hogy hasonló esetben lenne-e bátorságod megtenni a kö-telességedet: bevallani az elkövetett hibát?

Azt feleltem, hogy lenne, mire az édes-apám így folytatta:

— Add a becsületiszavadat őszinte szí-vel, hogy valóban megtennéd.

— Becsületiszavam adom, apám! — fe-lteltem én komolyan.

A tanítónők

Szombat, 17-ike.

Garoffi nagyon félt ma reggel, hogy a ta-nító ur alaposan megmossa a fejét, de nem történt semmi. A tanító ur ugyanis nem jött el s mivel a helyettese is hiányzott: Cromi néni tartotta meg az előadást, a legtröb-bebb tanítónő, akinek már két nagy fia van, igen sok urrasszonyt ő tanított meg inni-olvasni, akik most már a gyermekeiket kísérik ugyanebbe az iskolába. Ma nagyon szomorú volt, mert az egyik fia beteg; a fiuk azon-ban nem tudták ezt és mindjárt zajongni kezdtek, mielőtt az osztályba lépett. Ó azon-ban iassu, nyugodt hangon így szólt:

— Tartásotok tisztelőben az őz hajamat, én nem csupán tanítónő vagyok, hanem anya is...

És akkor mind elhallgattak, sőt még az a szemtelen Franti se mert lármázni, hanem beérette azzal, hogy a háta mögött öltögette ki rá a nyelvét.

Cromi néni Delcatti kissasszony helyet-tesítette az osztályában, az én ócsém tanító-nője, az ő osztályában pedig az a tanítónő tanított, akit csak „apácá”-nak hívnak, mert mindig fekete ruhát visel, nagy fekete kö-tényvel, az arca sovány és sápadt, a haját mindig simán lefésülti, a szemei világosak, szinte átlátszó, mint a tiszta víz és a hangja olyan vékony, gyöngye, mintha nem is beszél-ne, hanem csak halkkal imádkozna.

— Igazán nem értem — mondta az édes-anycám — olyan szelíd és olyan félnk, gyön-ge hangjával még csak kiabálni se tud, soha-se mérgelődik és mégis úgy féken tudja tar-tani a fiukat, hogy a legvárossabb gyerek is szégyenkezve süti le a szemét, ha csak az új-jával fenyegeti is meg. Az osztályában olyan csönd van, mint a templomban: ezért is hív-ják apácának...

De van egy másik tanítónő is, aki tet-szik nekem: az első osztály harmadik szaka-szában tanít, nagyon fiatal, rózsásarcu kis-asszony, két kis gödör van az arcán, nagy és vörös tollat visel a kalapján és sárga üveg-kereszt lóg a nyakában. Öröklé vidám, min-dig megnevetteti az osztályt, folyton moso-lyog ó maga is, szépen cseréngő hangja még akkor is olyan, mintha énekelne, mikor ki-abál, aztán a pálcával veri az asztalt, vagy tapsol, hogy csönd legyen. Mikor pedig vége az iskolának és a fiuk haza indulnak, mindig igazgatja, sorba állítja őket, hol ezt, hol amazt tereli a helyére, az egyiknek fölhatja a gallériját, a másiknak begombolja a felő-lőtjét, hogy meg ne fázzanak, aztán lekiséri őket az uccára, hogy haiba ne kapjanak, kö-nyörög a szülőknék, hogy ne büntessék meg a gyermeküket otthon, melcsukrot hoz azok-nak, akik köhögnék és kölcson adia még a muffját is, ha valamelyik gyerek fázik. A legkisebbek folyton gyótrik, simogatták és csókot kének tőle, rángatják a fátvolánál meg a kabátjánál fogva és ő mindent eltűr, nevetve csókolja össze-vissza valamennyit és mindennap borzasan, berekedve megy haza, halálra fáradtan, de boldogan, — arcán a két kis gödör, kalapján a nagy vörös toll. A le-ányokat is ő tanítja rajzolni és ő tartja el az édesanyját meg a kis óccsét.

A megsebesült öreg ur

Vasárnap, 18-iké.

Ennek a vöröstollas tanítónőnek az osz-tályába jár annak az öreg hivatalnoknak az unokája is, akinek szemét Garoffi megdöbta hógolyóval: — ma is itt volt nála és az öreg-ur úgy szereti, mint a tulajdon fiát. Eppen elvégeztem a havi elbeszélést, amit a jövő hé-ten olvasok föl: — „A firenzei kis írnök” címe — mikor édesapám azt mondta: — Menjünk föl a negyedik emeletre és nézzük meg az öregurat, hogy van a szemé? (folytatólag)

Erdőben

Gyurka, egy harmadik elemibe járó fiú, nyáron leutazott a rokonaihoz vidékre. Olyan gyönyörű vidékre, ahol nagy erdők voltak. És Gyurka egészen közel lakott ehhez az erdőhöz. Épp, hogy egy virágos réten kellett átmennie és máris ott volt az erdő szélén. Aztán, ha egy jó óráig folyton beljebb ment az erdőbe, akkor ott volt az erdő kellő közepe.

Az erdő közepén aztán nem volt más, csak fa, meg fa, meg fa. No, meg nagy hűvösség és nagy csönd.

Gyurka nagyon szeretett az erdőben járni. No, nem éppen a fák, gem a csönd miatt. Volt egyéb is, ami az erdőbe húzta.

Sok és finom földieper, meg málna termett az erdőben. Ezt szedgette és ette a Gyurka.

Egyszer aztán szomorú dolog történt ebben az erdőben.

Gyurka is ott járt abban az időben, amikor az a szomorú dolog megese.

Az történet ebben az erdőben, hogy hacsontalan fiúk jártak benne és madárfészket fosztogattak. Kiszedték a fészkekből a tojásokat, meg az apró, alig pelyhes kismadarakat. A meg gondolatlan, haszontalan fejűkkel nem is sejtették, hogy mennyi szomorúságot, fájdalmat, ijedelmet okoztak szegény madaraknak.

Elrabolták a madárgyerekeket az anyjuktól, elülldözték a féltékeny madarakat a fészkekből.

Pedig még ha legalább hasznuk lett volna a sok bajból, amit csináltak!

De a világon semmi hasznuk nem volt az egész fészkekrablásokból, tojáslopásokból, mert az elrabolt tojásokat, meg a fészkekből kiszedték a madárfiókákat az utór: eldöbálták. Szegénykék aztán sirták, kiabáltak, ed a nagy erdőben bizony nem mindegyik madárfióka kiabáló csipogását hallotta meg a madárfióka mamája.

Szerencse, hogy az erdőben járt a Gyurka. Ő okos és jószívű fiúcska volt, azokivül tagja is volt a madárvédő egyesületnek. Amit az erdőben járt haszontalan, ostoba fiúk a madarakkal elkövettek, azt a Gyurka igyekezett jóvátenni. Pedig nem volt egyszerű a dolog.

Hogyan tudhatta, hogy a földön reszketve csipogó kis madárfiókák melyik fészkebe tartoznak? Ki a mamájuk? Melyik fán laktak? Töprengett is a jó Gyurka eleget, hogy hogyan rakja a széthordott fiókákat vissza a fészkeikbe, hogyan keresse meg a fészket.

Nézegette a földre letett tojásokat, de

bizony egyik olyan volt, mint a másik. Legfeljebb annyi volt a különbség, hogy az egyik tojás nagyobb volt, a másik meg kisebb.

— A madarakat még csak megismerem valahogy — mormogta Gyurka magában — de a tojásokat már nem nagyon.

Vakargatta a fejét gyan tanácsatlanságában.

— Mit csináljak? Mit csináljak? — tépelődött.

A madár-anyak jöttek a segítségére.

Mindegyik madármama ott repkedett, ott keringett, ahol az elrabolt kis fiókája ijedten csipogott. Addig repkedtek ide-oda az erdőben, míg megtalálták a szívtelenül elrabolt kis madár gyerekeket.

Gyurka aztán óvatosan felvette a csipogó, ijedt kis jószágokat és felvitte a fészkebe, amelyhez vezető utat az okos madármamák mutatták meg Gyurkának.

Egy helyen még a levert fészket is felvitte a fára és megerősítette.

A tojáskeresésben, madárfiókakeresésben az anyamadarak mellett az okos Bodri is segített Gyurkának. Ha megtalált egy-egy elrabolt és az utra dobott madárkát, leült a közelébe és hivatagolag ugatni kezdett. Gyurkának aztán ilyenkor nem volt más dolga, mint a közelben repdeső madármama utmutatása mellett megkeresni a fészket és visszavinni az elrabolt kis madarat.

Még az ebédet is elkéste a madarak miatt Gyurka.

De mikor megmondta, miért jött későn, ahelyett, gyoh megdörgölték volna, inkább megdicsérték.

A madarak is így gondolkoztak, mert mikor Gyurka ezentul megjelent az erdőben, mindig olyan szépen énekeltek neki, mintha csak köszönetet énekeltek volna Gyurkának.

Nyáron

Lángkévéket szór le a nap,
lekerül a kabát... kalap...
a Nap melege perzselő,
szikkad a kert, rét, legelő...

Munka van a réten, mezőn,
gulya legel a legelőn...
lassabban foly a kis patak,
a pacsirta is hallgatag.

Az esőt váró föld feletti:
nem szállanak-e fellegek...
Nyár van, meleg... izzik a nap,
most aratnak... most aratnak...

tovább a rejtvényt és leseményt beküldők között jutalmakat sorsolunk ki.

A múlt vasárnapi Tünderországban az alábbi hibák fordultak elő: sé, gyi, gyok, sé, sé, gyok, gyok, si, gyu, ed, gyi, gyok, za, gyar, sé, gy, gem.

A múlt vasárnapi hibakereső pályázat nyertese Bokros Öcsi. Könyvjutalmát postán küldjük el Öszijekre.

A rejtvényeket egészen, vagy részben megfejtették, szép leseményi küldiék ne:

Juhász Mária, Kapocs Anti, Bence Sándor, Golisz Emmike, Valtner János, Mókus Imike, Winterfeld Pipi, Kaurics Bözsi, Gál Gyula és Lali, Győri Sanyi és Bözsike, Szabó Aranka, Benkő Vilmos, Tukunits Rudika, Mockovics Iván, Komlós Gyurka, Gajdos Amália, Dancs Ilonka, Sárósi Vilma, Barsony Valéria, Balog Mariska és Bandi, Hozsa Julianna, Varga András, Leczki Kató és Mancika, Szabadi Sanyika, Kosztics Vera, Fűrjes Teruska, Ivanyos Eleonora és Özkár, Dimkovics Lyubica, Resnyák Laci, Tokodi Imre, Müller Poldi, Grnya Irénke, Nagy István, Vild Vera, Molnár Megyeri Józsi, Bonnet Vilma és Rezső, Táborosi Ilonka, Dévald Valéria, Gubincsik Juliska, Dragoilovics Milike, Kovács Pista és Sanyi, Bencsik Mancika, Szigetű Bözsike, Szivácsi Verica és Sanyi, Puliszák Mária, Beeskel Márta, Gyura Erzsike, Annus és Ferike, Lóvi Évi, Sörös Matild és Pisti, Zoll Katica és Jaksi, ka, Barta Rózsi, Feri és Kató, Pálics Mihály, Zoll Mihály, Acs Károly és Gabi, Brusznay Károly, Pichler Erzi és Irén, Adamszki Jenő, Mostof Józsi, Urbán Margitka és Jolika, Pribbil Janika, Kraljovicski Ria, Uri Mátyás, Nagy Takács Tivadár, Baksa Jucika, Bordás Erzsike és Annuska, Kovács János, Rosenbergs Duskó, Bozsó Dezső, Spiesz Terus és Aranka, Lenn Géza és Eszti, Török Janka és András, Istók Bandi, Szécsényi Katica és Julis, Szénássy Laci, Hoszpodarszki Ilonka és Ferike, Kálmán Veronika, Rapcsó Eszti, Hadinger Gizi, Fekete Sárika, Fűrjes Vera, Risz Péter, Csipő Ida, Halasi Rózsi, Bulogh Eszti, Eimann Ottó, Virág Janika, Hajdu Mariska, Bózsán Sine, sa és Olga, Sokk Irma, Kádár Márton és Magdi, Göl Pirike, Vig Eszti és Gvuzsi, Bugdzsija János, Pánczel László, Pék Gyula, Szatmári Jucika, ifi. Döme Dezső, Mály Eily és Anny, Karaba Katica, Divild Márta, Tolnai Ferike és Margit, Hajnal Irénke, Molnár Ilonka, Hamann Józsi, Németh testvérek.

A sorsuzásnál Tukanicus Rudikának (Nemcska 12) kedvezett a szerencse. Az **Unio cukorkaüzlet** csokoládéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Lecki Kató és Manci (Teodora Pavlovicsa 4) a **Hering Stu-**

dio fényképére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Győri Sanyi és Bözsike (Stev. Mokranca 27) a **Mignon cukrászda** öt süteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Benkő Vilmosnak, Petrovgrad (Dr. Rajsa 3) postán küldjük el a petrovgradi **Petrikovich-Ruff** cukorkaüzlet csokoládéjára szóló utalványt. Gömőri Pisti a szuboticeai szerkesztőségünkben vegye át jutalmát.

Horgász Bandi békát fog kifestéseét Győri Sanyi és Bözsike (Stevana Moleranca 27) az **Union cukorkaüzlet** csokoládéjára szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Kaurics Bözsi (Dobmatinska 25) a **Foto Boulevard** fényképére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át, Müller Poldi a **Mignon cukrászda** öt süteményére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Kosztics Vera (Musicka 31) a **Foto Iván** fényképére szóló utalványt a szerkesztőségben vegye át. Kargics Ivo könyvjutalmát postán küldjük el Sr. Mitrovicára.

BETŰREJTŰVÉNYEK

1. Részó Dezső

ITT
e
U

1. Részó Dezső

3. Schwarz Évi és ariska

E
= JO
a

3. Schwarz Évi és ariska

4. Balázs Piri Ernő

H A H A N N S Z A S
A N Y Z A Y I O K

4. Balázs Piri Ernő

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

1 kabát

KOCKAREJTŰVÉNY

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

Közli: Német Irén, Anikó és Erzsi

ÖSSZEKEVERT VÁROSNEVEK

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

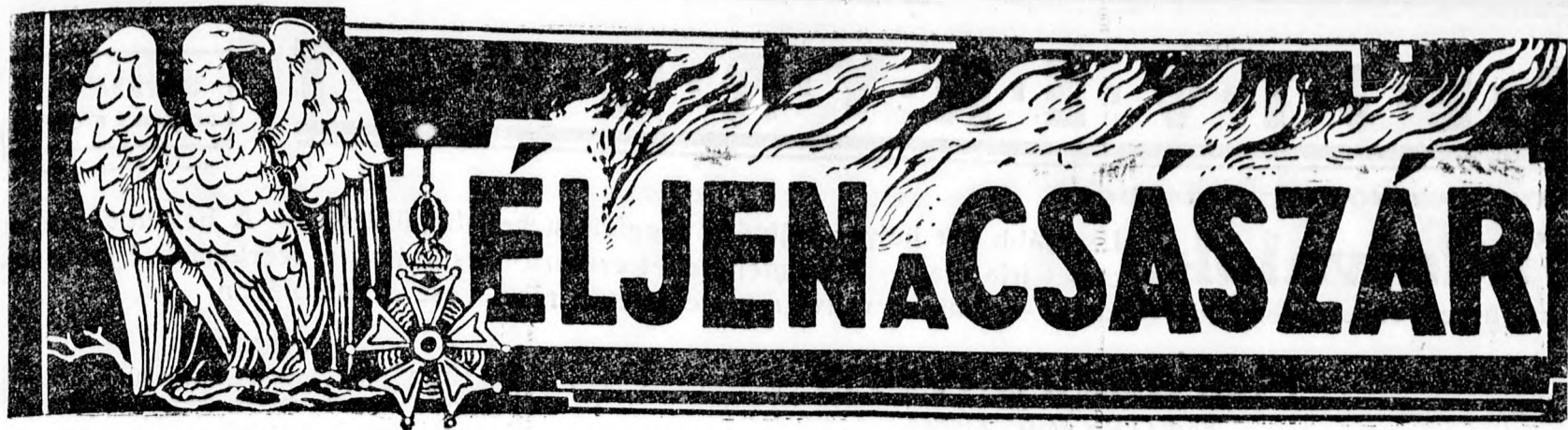
Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Közli: Schwarz Évi és Mariska

Napoleon a hóditó, a diktátor és a szerelmes férfi

Írta: Tatár András

21

Közben egy sok évszázados királyságnak kellett megdőlnie Franciaországban, emberek tizezreinek elhullani a guillotine és az ellenséges golyók sortüzei alatt... de mit számít mindez, mit számít minden hír, dicsőség, remény azzal az egyetlen valóssággal szemben, hogy Josephine nincsen mellette?!...

Miközben a postaállomáson a lovait váltják, felhasználja az alkalmat, hogy gyorsan néhány vágyakozó sort papírra vessen:

„Már Chatillonból is irtam Neked és mellékeltem egy meghatalmazást, amelynek alapján bizonyos nekem járó összegeket behajthatasz... Imádtott barátnóm, minden pillanat távolabb és távolabb visz tőled és minden pillanatban kevesebb és kevesebb erőm van hozzá, hogy ezt az eltávolodást elviseljem. Folytonosan Te vagy a gondolataimban. Fantáziámat állandóan a foglalkoztatja, hogy vajjon Te most mit csinálsz... Drága barátnóm, irj minél hamarabb egy hosszú levelet és addig is ezer gyöngéd és szerelmes csókot küldök...”

A következő postaállomások egyikéről aztán ezeket írja:

„Minden leveledet megkaptam, de egyik sem gyakorolt rám olyan mély benyomást, mint ez a legutolsó... Micsoda érzéseket tudsz bennem felkelteni! Olyanok ezek az érzések, mint a tűz — ép úgy emésztik el szegény szívemet. Egyetlen Josephinem, így eltávolodva Tőled nem ismerem a vidámságot. Így eltávolodva Tőled az egész világot egyetlen pusztaságnak érzem, amelyben magányosan sinylődöm, anélkül az édes gyönyör nélkül, hogy szívemet kiönthetném. Többet raboltál el tőlem, mint a szívemet. Te vagy az egész életemnek egyetlen gondolata... Hogyan csináltad ezt, hogy engem minden érzékemmel magadhoz láncoltál és egész lelki valómat magadban összpontosítottad? Josephineért élni — ez lett számomra az élet egyetlen célja! Minden erőmmel igyekeztem közelebb jutni hozzád

és meghalok a vágtyól, hogy még közelebb juthassak... Oh, milyen esztelen vagyok? Nem veszem észre, hogy közben egyre messzebb és messzebb jutok Tőled! Mennyi idő fog még eltelni, mielőtt elolvashatod ezeket a sorokat, amelyek csak halvány kifejezései nyugtalan szívemnek, amelyben egyedül Te uralkodol! Oh, imádtandó asszony, nem tudom, milyen sors várakozik reám, de ha ez a sors még továbbra is távoltart Tőled, nem fogom tudni elviselni: odáig már nem terjed az erőm! Volt idő, amikor bátorságommal kérkedtem... Most azonban az a gondolat, hogy az én Josephinem esetleg beteg lehet, vagy különösen az a szörnyű kegyetlen és félelmetes gondolat, hogy kevésbé szeretne engem, letöri lelkemet, szomorúvá tesz és kétségbeejt... Gyakran mondogattam magamban, hogy az emberek tehetetlenek azzal szemben, aki félelem nélkül tud meghalni. Most azonban arra gondolni, hogy meghalhatnék anélkül, hogy Te szeress, vagy meghalhatnék anélkül a bizonyosság nélkül, hogy Te az enyém vagy — a pokolnak minden kínját jelenti!... Az a nap, egyetlen társnóm, akit a sors választott ki arra, hogy életem utján elkísérjen, az a nap, amikor a szíved nem lesz többé az enyém, egyben életem utolsó napja is lesz...”

És ezek nemcsak szavak: Napoleon valóban úgy is érzi őket, ahogy leírja. E pillanatban valóban Josephine a legfontosabb számára és szüksége van arra az érzésre, hogy Josephine is szereti őt, mert csak ez adhat erőt neki arra, hogy a megkezdett uton tovább haladhasson.

Március végén érkezik Nizzába, a főhadiszállásra, ahol Schérer tábornoktól hivatalosan átveszi a parancsnokságot. A sorsdöntő változást azonban ugyszólván senki sem szerez tudomást, vagy ha igen, az emberek nem igen törődnek vele: hiszen olyan mindegy, hogy egyik névtelen tábornok után egy másik névtelen következik...

A lerongyolódott hadsereg

A hadseregnek egészen más dolga van, mint hogy a Párisból nyakára küldött új főparancsnok személyével törődjék. A hadsereg éheznek, le van rongyolódva, kifogyott mindenből és győzelmes előrenyomulás helyett minduntalan lázong, hogy ezen az uton kicsikarjon valamit tisztjeitől, akik a hadiszállítókkal összecimborálva kövérre hiznak az ő szenvedéseiből...

Amikor Napoleon annakidején betervezte emlékezetes haditervét, azzal számolt, hogy az olaszföldi hadsereg hatvan-ezer emberből áll, megfelelő tüzérséggel és műszaki csapatokkal és legutóbb, amikor Carnot-val ábeszéltek a dolgot, ugyancsak ennyiről volt szó. Most aztán kiderül, hogy a hatvan-ezer emberből mindössze csak harmincezer igaz és ennek is legalább a fele harcképtelen a megfelelő felszerelés hiján!

Dühös méltatlankodással küldi haza első jelentését a Direktóriumnak: „Őnök ugylátszik csodákat követelnek

tőlem — csodákat azonban én sem tudok tenni... Csak elővigyázattal és okossággal lehet elérni a nagy célokhoz. A győzelemtől a vereségig azonban csak egy lépés a távolság. Megtanultam, hogy tulajdonképpen mindig csak a kis dolgok azok, amelyek a nagy ügyek sikerét eldöntik... Akár hiszik, akár nem: nem találtam itt egyetlen műszaki tisztet sem, még kevésbé olyat, aki egyetlen tényleges ostromban résztvevő volna... Elképzeltetik felháborodásomat afelőtt, hogy ugyszólván semmi tüzérség fölött nem rendelkezem!...”

Másnap szemlét tart a csapatok fölött és elszontyolodva látja, hogy a helyzet a valósságban még rosszabb, mint ahogy a Direktóriumnak írott jelentésében jellemezte.

A szemle után elkeseredetten fakad ki Junot előtt:

— Szörnyűség!... Ezek a szegény emberek alig állnak a lábukon! De nem is csoda, hiszen nyilvánvalóan csak kenyéren és az erdőben összeszedett gyökereken élnek! A husnak hónapok óta színét sem látják, annak az árát a liferánsok dugták zsebre!... Ágyuk nincsenek és ami van, az is használhatatlan!... A hadikasszában, amelyet átadtak nekem, mindössze kétezer Lajos-arany és egymillió papírfrankról szóló kincstári utalvány van!... Ezzel vezessek háborút és ezzel a nyomorék sereggel hódítsam meg Itáliát!...

De Napoleon nem az az ember, aki a nehézségekkel szemben meghátrál. „Csodákat még én sem tudok tenni!” — írta a Direktóriumnak. És most mégis megpróbálkozik vele, hogy csodát tegyen...

Egy hét sem telik el — a hadsereg alig lehet ráismerni. Fáradhatatlan energiával mozgat meg mindent és mindenkit annak az érdekében, hogy katonáit ismét harcképes állapotba helyezze. Egyik rendeletet a másik után diktálja a görnyedő irnokoknak, személyesen vizsgál felül minden raktárt és kórházat, intézkedik a rekvirálások ügyében, megrendszabályozza a hadiszállítókat, tábori üzemeket állíttat fel, pékséget, cipészetet, szabóműhelyt — és a fennmaradó órákat éjszakánként térképek és jelentések között görnyedve tölti el, hogy másnap újult erővel vesse magát a valóban sziszifuszi munkába...

Helyzete még egy kitünően felszerelt, egészséges hadsereggel is nehéz volna, hiszen a szövetséges osztrák és sardiniai hadsereg, Beaulieu tábornok vezérletével, több mint nyolcvanezer főből áll. Ő azonban nem hátrál meg a tulerővel szemben, sőt főhadiszállását Nizzából Alessandriába helyezi át, hogy így közelebb legyen az események színteréhez.

— Katonák! — mondja induláskor a felsorakozott csapatokhoz fordulva. — Nincs ruhátok! Éheztek! Követeléseitek vannak a kormánnyal szemben, amely azonban jelenleg mit sem nyújthat nektek!

(Folytatjuk).

R · E · J · T · V · É · N · Y · R · O · V · A · T

augusztus 11
rejtvény szelvény

→ Kívágni. ←

Rovatvezető: Vig Erzsébet

Tudnivalók. Legalább két helyes rejtvény megfejtést kell beküldeni. — A beküldő pontos címét írja alá. — A megfejtéseket csütörtök estig kell a szerkesztőségbe eljuttatni, a rejtvénytáblázat kíséretében. — Akinek rejtvénye megjelenik részt vesz a sorsoláson.

Keresztrejtvény

Közlő: Pájer József, Novisád.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12				*	*	13		*	14	
15			*	16	17	18		*	19	
20			21					*	22	23
24						*	*	25		
	*		*	26		27	28	*		29
30	31	32		*	33		34		*	*
*	35			*	*	36			*	37
38	*	39		40	41			*	42	43
44	45	*		*	46		*	*	47	
48		49		*	50	51	*	*	52	
53				*	*	54	55	*	*	*
56			57	58				*	59	60
61									62	63
64										
65										

megfejtésül beküldendő a vízszintes: 1, 56, 63 és a függőleges: 1, 5, 11, szavak.

Vízszintes sorok: 1. Leleszy regény cím. 12. Férfi név. 13. Betű fon. 14. Amit viselünk. 15. Magánhangzókkal cserje. 16. Főző kellék. 19. Fogoly. 20. Egy betűvel naplopó. 22. Ékezettel bus. 24. Finom bor. 25. Népiesen lelére kell. 26. Súly mérték. 29. Fel szülő. 30. a hideg. 33. Kevert óhajtott. 35. Női név. 36. Idősebb nő. 37. Két betű az abc-ből. 39. Papi dísz. 42. test rész. 44. Latin kötő szó. 46. Van ilyen vad is. 47. Állatkertben van ékfejl. 48. Ez csokolja meg a költőt. 50. Tiltó szó. 52. négy mássalhangzó. 53. bje. 54. egyforma mássalhangzók. 56. Kacsaringó. 59. Istennő. 63. Napkeleti mese.

Függőleges sorok: 1. Vicclapalak. 2. Szerencse. 3. Portás. 4. fél játékszer. 5. Egész. 6. Ékezettel alak. 7. Folyadék. 8. Így sóhajt a beteg. 9. Idegen pénz. 10. ... inség. 10a) Sziget. 17. Finom tészta kellék. 18. Női név. 21. Két egyforma mássalhangzó. 23. Csen. 27. Zsidó helyeslés. 28. Vágó szerszám. 31. J. O. 32. Egy betűvel van ilyen kert is. 34. R. N. 40. Nem kap. 41. Box világbajnok. 43. Y. B. L. 49. Ruhadarab. 51. Papálná. 55. N. Y. J. 57. Rag. 58. Y. G. 60. Időhatározó. 61. ... ozat. 62. rag.

Rejtvénytáblázat

A múlt vasárnapi számban megjelent rejtvények megfejtése.

Keresztrejtvény. Vízszintes sorok: 1. Alakítás, 8. Afrodite, 50. Vivóverseny, 77. Felelet, 78. Rémmület.

Függőleges sorok: 1. A munka nemesít, 15. Elen Jesus elm., 45. Meredek, 55. Feketevár, 57. Benedek Elek.

Betűrejtvények. 1. Az egyik 19 a másik egy híján husz, 2. Csakugyan, 3. Balsors, 4. Alsóház, 5. Úrmérték, 6. Ébresztőóra.

Tanár ur kérem. Bonaparte Jeromost, 2. Saljapin Maxim Gorkij, 3. Magyar, Lovas István és Endre, 4. Kain, 5. Tábornagy.

Betűrejtvények

1. 2.
Közlő: Sáfrány Imre, Pasicsevo

Isten veled! sir S	Ö jó egészséget! S
-----------------------	--------------------------

3. 4.
Közlő: Tihanyi László, Szt. Becsei

sziv Y egymagában	Hal kör ü
----------------------	--------------

5.
Közlő: Szalkay Ferenc,
Novisád

ÁR — IK

6.
Közlő: Rápity Jakabné,
Novisád

Veszély a csapadék

Tanár Ur kérem...

Közlő: From Ferenc

1. Kik neveztek az amerikaiak a Film Saljapinjának?

2. Ki volt a „Tajfun“ című opera szerzője?

3. Kiről nevezték el a világ legmagasabb hegycsúcsát?

4. Ki volt a Robinszon Crusoe írója?

5. Melvik költő született, Nagy Szalon-tán.

ÜZENETEK

L. E. Rejtvényeket megkaptam. Válasz meg. Crkvenica mesés, nagyon élvezem.

H. Etty. Még mindig Crkvenicán vagyok. Sok üdv. Rejtvényt várok.

Ella, Apatin. Megfejtést megkaptam. Klá rival együtt vagyunk Crkvenicán. Üdv.

*

Jutalomban részesülnek

Spang Mária, V. Kikinda, Hajduk Veljzsonyi cégtől.

Kova 18. Schwarzlose kölnit a Heller és Vá Petrovics Mara, N. S. Mali Liman. Egy tegely Lehmann krémet a Grossinger győzsertárból.

Keller Ilonka, N. S. Deákova ul. 41. Egy kézimunkát a Nagyfejőné kézimunkaüzletéből.

Novák Imre, N. S. Slovačka ul. 68. Egy ajándék a Schmolka könyvkereskedésből.

Stika Jolán, N. S. Madiarska ul. 66. Egy fényképfelvétel a Hering Studióból.

Hevár Nándor, N. S. Safarikova ul. 7. Egy fényképfelvétel a Foto Boulevardnál.

Vasárnapi nyeremények:

Fényképfelvétel Studio Heringnél

nyaralander

Schmolka

könyv- és papírkereskedés és hirdető hirdető (Anolló)

Fényképfelvétel Foto-Boulevardnál

Egy tegely „Lehmann“ krém a

„Grossinger“ gyógyszerházból

1 bokavédő gumi

Zanbauer Otto

sportáru üzletéből, Fruskogorszki put 5.
F. E. Burke & Co. raketezőár jogoszláival
kizárólagos képviselőjéül

Schwarzlose kölni vizet

Heller és Vázsonyi
kozmetikai gyárától Veilka Kikinda

Egy kézimunka

özv. Nagyfejőné

kézimunkaüzletéből, Boulevard

Cipőboltban

— Ez a cipő úgy passzol uraságodnak, mint egy kesztyű.

— Szívesebben venném, ha úgy állna mint egy kalap.

A jó barát

— Ma megmondtam az új szobalányomnak, hogy az uram nem tűr udvarlót a házbán.

— Híggaza van. Nem is illenek már udvarlók a te korodhoz.

Tárgyaláson

— Mit gondolsz, életfogytiglani fegy házra ítélik ezt a pasast?

— Nem hiszem, hogy kibírja az egészségi állapota. Már nagyon rossz bőrben van.

Kis szórakozottság

— Mi az Ilonka, mi történt veled? Hogyan égetted így össze az arcodat?

— Véletlenül a cigarettámat használtam a ruzs helyett.